

Prvi večer osmega mednarodnega festivala športnih in turističnih filmov v Kranju
je ponudil šest filmov, ki jih lahko skupno označimo kot obetaven začetek festivala.
Prireditelji pravijo, da so kvalitetni filmi enakomerno porazdeljeni na posamezne večere in bomo torej do torka, 21. oktobra, videli zanimiv in pester izbor. Sredine otvoritve festivala so se udeležili številni predstavniki družbenopolitičnega življenja Kranja, Slovenije, Gorenjske, Zveze telesno-kulturnih organizacij Slovenije, Planinske zveze Slovenije ter seveda delegacije iz tujine. Festival je odprl Stane Božič, predsednik skupščine občine Kranj, ki je poudaril vzgojni in informativni pomen prireditve.

Foto: F. Perdan

Leto XXXIII. Številka 80

GLAS

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Sportni in turistični filmi Osmi festival odprt

Kranj — V sredo, 15. oktobra, se je z uvodno slovesnostjo v kranjskem kinu začel osmi mednarodni festival športnih in turističnih filmov, ki bo trajal do 21. oktobra. V svoji šestnajstletni zgodovini si je pridobil sloves tudi izven naših meja, potrdil zaupanje, ki mu ga je poveril mednarodni svet za telesno-kulturo pri UNESCU, ko ga je proglašil za mednarodnega, s čimer je kranjski festival postal prvi mednarodni filmski festival v Jugoslaviji.

Tematsko specializirani festivali zlahka zaidejo v krizo, zato so si kranjski prireditelji oddahnili, saj je letošnja bera filmskih stvaritev na področju športa, rekreacije in turizma dokajšnja, prve ocene pa govore, da je raven višja kot v preteklih letih. Prispelo je 92 filmov iz tridesetih držav z vseh kontinentov, v festivalski spored je komisija za izbor uvrstila 41 filmov. Med njimi so trije domači, vsi slovenski.

»Zadovoljni smo s številom sodelujočih držav, kakor tudi s številom poslanih filmov, saj dokazujejo, da ta mednarodna prireditve uspešno uresničuje svoje poslanstvo,« je na sredini slovesni otvoritvi dejal Stane Božič, predsednik skupščine občine Kranj. »Kranj je sestavni del Gorenjske in s tem tudi turističnega območja, ki naj ohrani številne naravne lepote, razvije in naredi dostopnega čim večjemu številu ljudi. Udejstovanje v različnih športnih in rekreacijskih aktivnostih vse bolj postaja zahteva in potreba delovnega človeka. Zato sem prepričan, da imajo športni in turistični filmi dolžnost, da nas obvezajo in tudi vzbujajo. Poleg tega svet postaja vse manjši in hitro dosegljiv. Zato je festival spodbuda za spoznavanje različnih krajev, ljudi in razmer. Tako nas film tudi medsebojno povezuje, kajti čim bolj se bomo poznali, bolj se bomo cenili in medsebojno spoštovali,« je dejal Stane Božič.

»Že skoraj šestnajst let vas pozdravljam s te scene,« je občinstvo pozdravil Dragan Janković, direktor kranjskega festivala in se zahvalil komisiji za izbor — Marjanu Maherju in Stanki Godnič, ki je izbrala tekmovalne filme ter mednarodni žiriji festivala, ki bo izbrala najboljše filme in jim podelila nagrade: zlati, srebrni in bronasti Triglav, nagrado komiteja za šport UNESCA, ki jo po pomenu uvrstimo takoj za zlatim Triglavom ter plaketo Kranja za najboljšo selekcijo države. Žirijo, ki je preteklo sredo že prvč zasedala, vodi Rajko Šugman, v njej pa so še predstavniki Italije, Portugalske, Turčije in Čehoslovake. Posebno nagrado Metoda Badurje pa bo za najboljšo kamero podelilo Društvo slovenskih filmskih delavcev.

M. Volčjak

C. Zaplotnik

Kranj, petek, 17. 10. 1980

Cena: 7 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

Uspehi naj bodo zgled

»Nujno je, da uresničimo dogovorjeno politiko plačilne bilance naše države. Če bi presegli predvideni plačilni primanjkljaj, bi bilo to v neposrednem nasprotju s politiko gospodarske stabilizacije, hkrati pa bi ekonomske posledice bile zelo težke,« je med drugim na 13. seji CK ZKJ v uvodnem referatu poudaril predsednik predsedstva CK ZKJ Stevan Doronjski.

Ta cilj lahko dosežemo s skrajnim omejevanjem nakupov v tujini in večjo uporabo domačih surovin ter repromateriala in v večjim izvozom, ki mora postati trajna usmeritev razvoja. Čeprav dosežki marsikje niso veliki, je med njimi vrsta omemb vrednih. Tako so si v kranjski Iskri v slabem letu dni zagotovili pri domačih proizvajalcib vrvst se stavnih elektronskih delov, ki so jih prej uvažali iz Amerike, Zahodne Nemčije, Francije, Belgije in drugih zahodnoevropskih držav; Ela iz Novega mesta, Elmos iz Svetozareva in ljubljanski Elektrovod jim v kooperaciji izdeluje konektorje, v Iskrini tovarni Feriti v Ljubljani so začeli izdelovati komponente na feitnih jedrih, zagrebški RIZ optolizatorje, Iskra iz Šentjernej posebne upore, Iskra iz Mokronoga kondenzatorje za profesionalne naprave, Polprevodniki iz Trbovelj in Ei Niš diode, Iskrini Magneti magnete za telefonsko slušalko, Inštitut Mihajlo Pupin iz Beograda kremenčeve kristale in še precej takšnih primerov je. To dokazuje, da se ob dobrem sodelovanju med delovnimi in temeljnim organizacijami v okviru sestavljene organizacije marsikaj, kar je bilo »nujno« potrebno kupovati v tujini, da narediti doma.

Veliko se bo najbrž še dalo narediti. Tako v Iskri menijo, da bi lahko v svetozarevski tovarni kablov lahko začeli izdelovati kabel, iz katerega v novomeški tovarni ELA zvijajo spiralne vrvice za telefonske slušalke in ga morajo uvažati. Iskra Železnični mora uvažati lakirano žico za navitje elektromotorjev, ker domača iz Bora ni uporabna za elektromotorje zaradi nekakovostnega laka s katerim je prevlečena, čeprav tehnološki postopek ni tako zahteven, da ga domači strokovnjaki ne bi znali izpeljati.

Tudi pri izvozu se premika na bolje. Iskra se je obvezala, da bo izvozila za 10 milijonov dolarjev več, kot je planirala v začetku leta, prav tako bo več prodala na tujje Sava in še vrsta drugih delovnih organizacij.

Prav na vrhu po povečanju izvoza je na Gorenjskem čevljarska industrija. Čeprav so bili že prvotni planji v poprečju za dobro petino večji od lanskih, so Alpina, Planika in Peko zlasti v družnem polletju izvozne plane še enkrat zelo povečali. Tako bodo v Planiki namesto predvidenih 18 milijonov dolarjev iztržili od izvoza kar 30 milijonov dolarjev, od tega dve tretjini na konvertibilnem področju. Izvozili bodo skoraj polovico proizvodnje.

V Peku bodo izvozili približno 40 odstotkov izdelane obutve in sicer so na konvertibilno področje v začetku leta predvideli slabih 19 milijonov dolarjev izvoza, dodatno pa so plan povečali še za milijon in 360 tisoč dolarjev. Na klirinško področje pa so planirali za 3,83 milijona dolarjev izvoza, ki ga bodo do konca leta potrojili.

Alpina pa je planirala izvoz na konvertibilno področje v višini 4,5 milijona dolarjev in bo iztržila za milijon dolarjev več, na vzhodno tržišče pa naj bi prodala za 5 milijonov dolarjev, vendar imajo sklenjenih pogodb kar za 12 milijonov dolarjev.

L. Bogataj

8. STRAN:
Slovenjgraška razstava
domače in umetne obrti

ZVESTOBA
IZROČILU

13. sejem stanovanjske opreme kranj
10. jubilejna razstava gob

17.-24.10.'80

- 10. jubilejna razstava gob,
- brezplačne pokušnje,
- velika izbira gobnih specialitet
- ugoden nakup ozimnice,
- cvetje in lončnice

PO JUGOSLAVIJI

Pritožbe članstva

Predsedstvo sveta ZSJ je razpravljalo o pritožbah in prošnjih članov sindikator, ki jih je svet ZSJ letos prejel skoraj 2000. republiški in pokrajinski sveti pa že 5000. medtem ko je bilo proučenih in pritožb v vseh organizacijah več kot 100.000. Člani predsedstva so menili, naj pri svetu ZSJ ustanovijo komisijo za prošnje in pritožbe, ki bo hkrati štitila osebne in samoupravne pravice delavcev. To zaščitno vlogo so v sindikatih že tako zanemarili, da predsedniki osnovnih organizacij in občinskih sindikatorov v sporih raje stopijo na stran vodilnega osebja organizacij, kot pa na stran delavcev. Pritožbe na svet ZSJ so pogosto posledica takšnega ravnanja. Zaupanja delavcev v naš sistem ne smemo zanemariti, zato je treba te zadeve reševati čim hitreje.

Knjiga Titovih intervjuev

V Zagrebu so predstavili najnovejšo knjigo »Josip Broz-Tito – intervjuje«, ki sta jo skupaj izdali založbi Avgust Cesarec iz Zagreba in Mladost iz Beograda. Ob knjigi, v kateri so objavili 45 izbranih pogovorov predsednika Tita z novinarji domačih in tujih časopisnih hiš, poročevalskih agencij, radijskih in televizijskih postaj v obdobju od leta 1944 do 1979, je govoril izvršni sekretar predsedstva CK ZK Hrvatske Peter Piskac. Knjiga vsestransko osvetjuje zgodovino socialistične, samoupravne in neuvrščene Jugoslavije in zgodovinsko vlogo tvojštva Tita pri utemeljevanju širokih in jasnih vizij njenega svobodnega in samostojnega razvoja. Knjiga ima blizu 650 strani in je svojevrsten dokument o razvoju jugoslovanske družbe ter o političnih, gospodarskih in drugih vprašanjih, o katerih je svet od Tita zahteval mnenje in predloge za njihovo rešitev.

Zeleni vlak bo še vozil

Vprašanje ali bo dolenski zeleni vlak še vozil ali ne, ni več. S tem, ko so izvršni sveti dolenskih občin s pomočjo združenega dela zagotovili 69 stalnih letnih vozovnic, je železnici zagotovljena rentabilnost. Železničarji pa so prisluhnili pripombam uporabnikov. Naredili so novo postajališče Novo mesto – Center pri domu JLA, niso pa mogli znižati cene vozovnic, prav tako pa niso mogli spremeniti voznegra reda.

Pohištvo za Sovjetsko zvezo

Predstavniki zunanjetrgovinskega podjetja Eksportles iz Moskve so s predstavniki delovne organizacije Jasen iz Kraljeva in Jugodrva iz Beograda, ki se neposredno ukvarja z izvozom v SZ, podpisali sporazum o izvozu dnevnih sob, spalnic in klubskih garnitur.

Jubilej v Dubravi

Zagrebška občina Dubrava, kjer je bila 20. oktobra, pred štiridesetimi leti pod vodstvom tvojštva Tita zgodovinska V. državna konferenca KPJ, ta dogodek pravljajo z vrsto prireditv, saj gre za jubilej, ki je za vse naše narode in narodnosti izrednega pomena. Odprli bodo tudi novi oddelki muzeja V. državne konference KPJ in sicer v hiši, kjer je bil ta zgodovinski sestanek.

Kranj – V sredo popoldne se je v Kranju sestal svet varčevalcev Ljubljanske banke – Temeljne banke Gorenjske, ki je obravnaval osnutek programa informativno-propagandne dejavnosti LB-TBG v srednjeročnem obdobju 1981–85 in osnutek akcijskega programa informativno-propagandne dejavnosti banke za leto 1981. Posebej pa so spregovorili še o nagrajevanju mladih varčevalcev na območju Gorenjske. – Foto: D. Dolenc

Mladi brigadirji pohvaljeni

Na radovljiškem posvetu so ocenili potek in delo mladinske delovne akcije v Bohinju – Mladi so opravili veliko dela ter prejeli številna, priznanja

Radovljica – Minuli petek so se sestali v Radovljici predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine in skupščine občine ter skupaj z občinsko konferenco ZSMS v vodstvu republiške mladinske delovne akcije Bohinj 80 ocenili letošnjo akcijo v Bohinju.

V Bohinju je bila prvič republiška mladinska delovna akcija, mladi iz vse Slovenije pa so delali pri kanalizaciji, vodovodu in polaganju PTT kabla od Ribčevega laza do Mladinskega doma. Od 7. junija do 30. avgusta je v republiški mladinski delovni akciji sodelovalo 495 brigadirjev v 13 brigadah, od tega je bilo 46 odstotkov dijakov, 16 odstotkov učencev, 4 odstotke študentov in 26 odstotkov delavcev. Mladi niso mogli zaključiti vseh del, zato je bilo na gradbišču tudi po uradnem zaključku akcije še 34 mladih, ki so delali pri izkopu in dela tudi uspešno sklenili.

Vrednost opravljenih del na republiški mladinski akciji je 6 milijonov 600.000 dinarev, kopali pa so na 2100 metrov dolgi trasi. Dela so bila izredno zahtevna in težava, saj so morali globoko kopati, zelo pa je na-

gajalo tudi vreme. Prav zato so mladi delali tudi ob sobotah in nedeljah, pomagali pa so jim še radovljški mladinci in vojnici. Najprej so načrtovali le položitev kanalizacije, PTT kabla, električne, potem pa so dodatno sprejeli sklep, da bi napeljali tudi vodovodne cevi. Prav zaradi dodatnega načrta so imeli nekaj organizacijskih problemov, precej pa se je povečal tudi obseg del.

Vendar pa so brigadirji dobro opravili svoje delo, saj so povprečno presegli normo mladinske delovne brigade za 146 odstotkov. Tudi naselje, kjer so prebivali, je bilo dobro urejeno, mladi pa so se ukvarjali s številnimi interesnimi dejavnostmi. Osnovna oblika idejnopolitičnega usposabljanja je bila mladinska politična šola Edvard Kardelj, ki so jo pripravili skupaj z Delavsko univerzo v Radovljici. Zaključilo jo je 200 brigadirjev, ki pa so se udeleževali tudi drugih predavanj, seminarjev in sodelovali pri Kidričevi bralni znački. Prejelo jo je 60 brigadirjev mladinske delovne akcije v Bohinju.

V prostem času so imeli še številna kulturna in športna srečanja, pri katerih so sodelovali Zveza telesno-kulturnih organizacij občine. Mladi so navezali stike še z delovnimi organizacijami v Bohinju in z radovljiškimi mladinci.

Če mladinski delovni akciji Bohinji 80 je 236 brigadirjev prejelo pohvale, 130 pa udarniške značke. Klub nekaterim pomanjkljivostim, ki so jih na zadnjem posvetu tudi obravnavali, je republiška mladinska delovna akcija povsem uspela, mladi so upravičili zaupanje in opravili veliko dela. Prav zato bodo mladinski delovni akciji v Bohinju podelili tudi priznanja občinske skupščine Radovljica.

D. Sedej

Slovesnost

RADOVLJICA – V veliki sejni dvorani skupščine občine Radovljica je bila 10. oktobra skromna, a prisrorna slovesnost preživelih borcev Gorenjskega vojnega področja iz radovljške občine. V sodelovanju z občinskim odborom ZZB NOV Radovljica jo je pripravil domicilni odbor ob 35-letnici osvoboditve in borbe na Porezenu. Udeležence je predseduječi Janko Urbanc-Olga, nekdaj komesar gorenjskega vojnega področja spominil na izredne zasluge pripadnikov te enote v sklepnih bojih za osvoboditev Gorenjske, njihov delež v težki borbi in bojih na Porezenu in zlasti na prizadevanja, ki so jih vložili po osvoboditvi v izgradnjo domovine.

Nekdanji borce, kurirji in obveščevalci so še vedno pripravljeni aktivno delati v svojih sredinah in prispeti svoj delež razvoju samoupravne socialistične skupnosti in izpolnjevati izročilo tovariska Tita.

V znak hvaležnosti in priznanja za zasluge NOB in povojni socialistični izgradnji je v imenu domicilnega odbora podelil 71 preživelim borcem plaketo Porezen 35 in brošuro Porezen 1945 do 1980. Za sodelovanje in pomoč domicilnemu odboru Gorenjskega vojnega področja so prejeli plakete tudi skupščina občine Radovljica, občinski odbor ZZB NOV Radovljica, garnizija JLA Bohinjska Bela, trgovska delovna organizacija Murka in delovna organizacija Veriga Lesce. Za izreden prispevek k ohranjanju, umetniškem, literarnem in likovnem upodabljanju NOB na Gorenjskem pa sta bila enakega priznanja deležna tudi Tone Svetina in Miha Klinar z Bledu.

Vsem borcem Gorenjskega vojnega področja, komand mest in partizanskih straž so podelili vprašalne liste, s katerimi želi domicilni odbor dobiti podatke za točen pregled vseh preživelih in izdajo monografije teh enot.

D. S.

Svet v tem tednu

Kampučijska odločitev

NEW YORK – Organizacija združenih narodov je v torem izglasala pomembno zmago, ki lahko veseli svetovno javnost, saj je to pomemben in ustanovni listini Organizacije združenih narodov pisani načel. Torkovo glasovanje je bilo tudi odsoda ogresije in poskusov z orožjem in nasiljem krojiti usodo nekega naroda ter mu vzeti pravico, da sam odloči o svoji usodi.

Gre za primer Kampučije, članice Organizacije združenih narodov, v katero so vkorakale enote Vietnama, povzročile strahotno trpljenje ljudi in bežanje v sosednje države in pregnale zakonito vlado Po Pota. Dolgo že socialistično in neuvrščeno državo izčrpava boj, v katerem umirajo nedolžni ljudje, oropani doma in cloveka vrednega življenja. Že lani je moralna generalna skupščina Organizacije združenih narodov glasovali o predlogu, da predstavniki zakonitega kampučijskega režima v palači ob East Riverju nimajo sedeža in da bi morali v svetovno organizacijo predstavniki novega režima Henga Samrina, ustvarjenega med vietnamsko invazijo. Generalna skupščina je lani odločila v svetovni organizaciji režim, oblikovan z invazijo, nima mesta, ki je v skladu z načeli ustanovne listine Organizacije združenih narodov. Letošnje glasovanje je bilo podobno lanskemu. Opazna pa je bila vost: zastopniki novega režima in njegovi zagovorniki so lani terjali zastopstvo v svetovni organizaciji, letos pa na tem niso vtrzali ampak so zagovarjali politiko »praznega sedeža«. Tudi ta inačica bila sprejeta. Predlog za »prazni sedež« po nekaterih ocenah lahko pomeni prvi korak k ustoličenju novega režima, kar bi v bistvu ponovilo priznanje vojaškega posega, kar pa bi brez dvoma sedanjem potencialu v bistvu nespremenljive. Američan pa v razpravi sploh ni voljal, ampak je glasoval za večino rekoč, da ni mogoče računati na znanje režima, ki je prišel na oblast s pomočjo invazije in se vzdruži z okupacijo. Vseeno je k temu treba dodati, da takšno neustvari ponapanje ne prispeva k razreševanju problemov. Za zdaj še ni znano, da bi se bil pripravljen Vietnam pogovarjati o politični rešitvi kampučijskega problema, čeprav tudi omenja tak način reševanja. To je bližno enako kot z Afganistanom, kjer je tudi govor o političnem reševanju problema, pa stvar ostaja nespremenjena in več ali manj dokončna.

Vojna med Iranom in Irakom se nevarno približuje vreljšču. Utegne imeti hude posledice. Obe strani napovedujeta boj do konca do zadnjega. Stopnjevanje spopada povzroča vedno večji nemir svetu, izčrpa obe državi, vnaša nesoglasja med arabske in islamske države, stopnjuje možnost, da se zunanjne sile vmešajo v spopad v resu zagotavljanja naftne in povečuje nevarnost, da se bodo poslovne vojne prenesle z naftnih polj in rafinerij ter drugih gospodarskih objektov na civilno prebivalstvo. Poročila z bojišča govorijo, da se pridruži Irak na novo ofenzivo, določene spremembe pa je čutiti tudi v Iranu. Spopad s sosedom združuje doslej sprte politične sile v Iranu. Shalo bilo, da so bili pozvani v domovino nekatere vojaški strokovnjaki danega iranskega režima, prav tako pa država razvija živahnico aktivnost in skuša dobiti v svetovni skupnosti čim več zavkov.

Jugoslavija je zaskrbljena zaradi rastočega spopada med dve neuvrščeni državama, je izjavil predsednik predsedstva SFRJ Češtin Mijatovič med pogovorom z iraškim odposlancem Hekmatom Pahimom. Ponovil je stališča naše države, da je miroljubna rešitev pot sprave in da morajo neuvrščene sprožiti akcijo za umiritev spopada in oblikovanje pogojev za pogajanja.

J. Kočnej

Priznanje izumiteljev železarni

BEOGRAD – V spomin na 12. oktober 1941. leta, ko je tovarisko Tito postal sporočilo svojim borcem, naj z ustvarjalnim delom izpolnjujejo stare in odkrivajo nova orožja, so jugoslovanski izumitelji oktobra letos prvi proslavili svoj praznik.

Na slovesni seji Zveze izumiteljev Jugoslavije 13. oktobra v Beogradu, ki so se udeležili tudi ugledni družbenopolitični delavci iz naše domovine, je sekretar zveze Milan Božič govoril o potrebi po nadaljnjem utrjevanju te organizacije. Med drugim je poudaril, da lahko naši izumitelji v dobrni meri pripomorejo k ustalitvi našega gospodarstva s spodbujanjem razvoja domačih tehnologij in rasta delovne storilnosti.

Ob tem je govornik naglasil, da ima spodbujanje ustvarjalnih delovnih ljudi v naši državi ekonomski pomen, saj pridružujejo samoupravne in stične osebnosti delavca, pa takoj pa tudi, da delo izumiteljev v prihodnosti nagrajavit.

Družbeno priznanje so jemlj izrazili ob koncu slovesnosti s štirimi kolektivom poddelnikov, ki prispevajo k razvoju teljstva listino zveze, delavnim meznikom pa listino in zlati diplom. Med 41 dobitnikom plaketa je zvezarna Jesenica, ki je po svoji storili na področju izumiteljev novatorstva. Podelili so pravdiplom. (S)

Delovni koledar

Radovljica – Da bi zagotovili produktivno zaposlovanje in polno izkoristitev delovnega časa naj bi po temeljnih organizacijah združenega dela in po delovnih organizacijah postopoma odpravljali togo razporeditev delovnega časa in uvažali prožnejše oblike. Zavzemali naj bi se za drseči, gibljivi, večizmenski, deljeni, zimski in letni delovni čas in nazadnje tudi za enotni delovni koledar posebno delovnih sobot v občini.

Pri občinskem sindikalnem svetu so zato pripravili predlog delovnega koledarja za prihodnje leto. Z enotnim delovnim koledarjem naj bi dosegli več učinkov, ne nazadnje naj bi bolj izkoristili javna prevoзна sredstva in s tem prihranili na energijo. Vse temeljne in delovne organizacije naj bi o koledarju razpravljale, priprome pa poslate občinskemu sindikalnemu svetu. Na osnovi predlogov in priporab bodo predstavniki LIP Bled, Verige Lesce, Elana Begunje in Iskre Otočec naredili analizo in skupen predlog ter nato sklicati skupen posvet z vsemi predstavniki industrijskih organizacij združenega dela za sporazum o enotnem delovnem koledarju.

D. S.

JESENICE

V torem, 21. oktobra, ob 16. uri se bo sestalo predsedstvo konference Socialistične zveze na Jesenicah. Udeleženci se obravnavati poročili o preskrbi z osnovnimi življenjskimi potrebi in oblikovanju samoupravne in stične osebnosti delavca, pa takoj pa tudi, da delo izumiteljev v prihodnosti nagrajavit.

V ponedeljek, 20. oktobra, bo v veliki sejni dvorani skupni posvet predstavnikov zveze in predstavnikov osnovnih organizacij Zveze sindikata delavcev, zaposlenih pri obrtnikih. Posvet sklicujejo na pobudo mnogih delavcev zaposlenih pri zasebnikih.

V ponedeljek, 20. oktobra, bo razširjena seja komiteja konference ZKS Radovljica, na kateri bodo spregovorili o izvedbi vprašanjih za pripravo razširjenih sej komitejev občinskih ZKS na Gorenjskem.

ŠK. LOKA

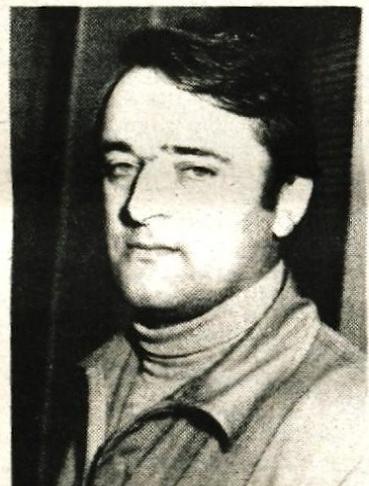
Danes ob 17. uri bo seja predsedstva OK SZDL. Obravnavati preskrbo v občini, sklepe in stališča sveta za informacije, preimenovanje naziva časopisa Glas in priporabe skupščine na osnutek dogovora o oblikovanju družbenega varstva občine občine Škofja Loka.

Dobro proizvodno delo premalo cenjeno

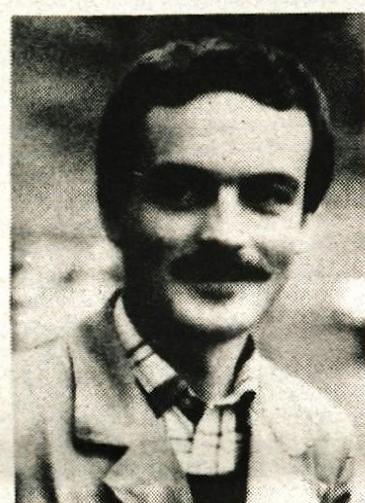
Delavci, ki so se na tekmovanjih kovinarjev zelo dobro odrezali, pravijo, da je najslabša točka v proizvodnji priprava dela – Dobro delo je še vedno premalo nagrajevanzo

V začetku meseca je bilo v ljubljanskem Litostroju 4. delovno tekmovanje kovinarjev Slovenije. Pomerili so se najboljši strugari, strojni brusilci, strojni kovači, rezkalci, orodjarji, livarji, varilci in avtomehaniki, ki so zmagali na občinskih tekmovanjih. Čeprav so bila proizvodno-delovna tekmovanja že skoraj opuščena, je sedaj jasno, da so izredno pomembna, saj lahko veliko prispevajo pri pridobivanju novih znanj, potrebnih za obvladovanje modernejše tehnologije in tehnične. Hkrati ta tekmovanja prispevajo k kulturi dela in ob njih postaja dobro in ustvarjalno delo osnovno vrednotu samoupravnega sistema. Proizvodno-delovna tekmovanja postajajo tudi najboljši način spoznavanja delavcev iz raznih delovnih kolektivov in priložnost za izmenjavo izkušenj ter predstavljajo konkreten prispevek v borbi za večjo produktivnost in večji dohodek. Prav zato tudi proizvodno-delovna tekmovanja kovinarjev postajajo vse bolj množična in vse bolj prijubljena manifestacija.

Tekmovanja kovinarjev v Litostru so se udeležili tudi Gorenjci. Med njimi avtomehanik Miro Štempihar iz Alpetourove temeljne organizacije Remont v Kranju ter Ciril Kacin in Stane Kavčič iz žirovskega Kladivarja. Miro Štempihar je na republiškem tekmovanju zasedel drugo mesto, medtem ko sta bila Žirovca med dvajsetimi tekmovalci vsak v svoji skupini približno na polovici.

»Delam pri generalnih popravilih motorjev avtobusov in tovornjakov v TOZD Remont pri Alpetouru«, je dejal Miro Štempihar. »Delo je zah-

Stiriindvajsetletni Ciril Kacin je v Kladivarju zaposlen pet let pa tudi izučil se je v tej delovni organizaciji. Doma je iz Spodnjega Vrsnika, nekje na polovici poti med Idrijo in Žirmi in se v službo vozi približno 6 kilometrov daleč.

»Orodjar mora imeti sposobnost oblikovanja, mora biti natančen in potrebitljiv saj je kvaliteta dela zelo odvisna od kvalitete orodja, ki jo pripravi orodjar. Zato mora biti orodjar dobro usposobljen, kar lahko

pričopi z izkušnjami pa tudi s teoretično izobrazbo.«

Tudi Ciril meni, da je glavna pomanjkljivost v proizvodnji slaba priprava dela. V zadnjem času se večkrat naredi, da zmanjka materiala, vendar to ni problem le v Kladivarju temveč v splošnem pomanjkanju materialov.

»Kakšne imas načrte?«

»Najverjetneje bom ostal v Kladivarju, kjer sem sedaj zaposlen kot vodja orodjarne. Ob delu sem namreč naredil tehnično strojno šolo, letos pa sem se vpisal na strojno fakulteto in moja želja je, da bi jo čimprej končal. Z osebnimi dohodki pa nisem preveč zadovoljen, saj zaslužim le okoli 9.000 dinarjev, kar je toliko kot v drugih tovarnah zaslužijo kvalificirani orodjarji.«

»S svojo uvrstljivo ste dokazali, da ste strokovnjak pri svojem delu. Ste hkrati zadovoljni s svojimi osebnimi dohodki?«

»Zaslužim, če sem prizadeven in normo presegam, med 10.000 in 11.000 dinarji mesečno, osnova pa je precej nižja. Z zaslužkom sem zadovoljen, vendar pa menim, da bi lahko zaslužil več, če bi bila priprava dela boljša. Ta je najšibkejša točka v proizvodnji. Tudi po dve uri včasih izgubim, preden zberem vse vijake in orodje za delo. Pogosto so tudi risbe slave in podatki so pomanjkljivi. Prepričan sem, da so tu še »notranje rezerve« in bi se z boljšo pripravo lahko precej izboljšala produktivnost dela.«

Stane Kavčič ima petindvajset let in je strugar v orodjarji v Kladivarju. Doma je v Breznici.

»Šolal sem se ob delu, saj sem se po končani osnovni šoli takoj započel. Eno leto sem delal na vrtalnem stroju, potem pa sem začel delati na stružnici. Leta 1976, ko je delavska univerza iz Škofje Loke organizirala v Žireh poklicno strojno šolo, sem se vpisal in postal kvalificiran orodjar. Z delom sem zadovoljen, čeprav je zelo zahtevno in se je treba praktično pri vsakem kosu učiti znova. Najbrž me prav zato zadovoljuje, ker ni enolično.«

»Se tudi ti še izobražuješ?«

»Tudi. Obiskujem strojno delovsko šolo v Škofji Luki in jo bom drugo leto končal. Šola me Kladivar in tako menim, da bom po končani šoli dobil tudi ustrezno delo. Z osebnimi prejemki se sedaj ne morem preveč pohvaliti, saj kot najbolje ocenjen strugar v podjetju zaslužim med 7 in 8 tisoč dinarjev. To je manj kot v drugih tovarnah in tudi manj kot pri nas v nekaterih manj zahtevnih administrativnih opravilih.«

L. Bogataj

NA DELOVNEM MESTU

Tinka Murovec – referent za potne liste

Ustavljen red je pri izdaji potnih listov: za nov potni list sta potrebni dve fotografiji, izpolnjen vprašalnik, osebna izkaznica in 205 dinarjev takse; za podaljšanje vprašalnik in 155 dinarjev takse. Čez teden dni lahko pride te ponj... Vse preostalo delo je delo tovarišic, ki delajo na referatu potnih listov. Tako je v Kranju, tako je povsod drugod pri nas.

Naoko se človeku zdi, da je tistega dela bore malo. Marsikdo se obregne: »Za tisti žig udariti, pa čakaš teden dni...« Pa ni tako!

Tinka Murovec iz Kranja že pet let dela pri potnih listih. Zadovoljna je z delom, pa čeprav se ji zdi, da ga je prav zdaj največ. Namač, da lahko tudi za

otroke do 14. leta dobimo posebne potne liste z veljavnostjo 2 let. Le 85 dinarjev stane. In dosti se jih odloča za nove potne liste, ki bodo imeli veljavnost pet let, z možnostjo enkratnega podaljšanja, se pravi, da jih bomo imeli v rabi deset let. Lani so izdali na tem referatu okrog 15.000 potnih listov, novih in podaljšanih, letos pa je ta številka že 13.000. Računajo, da bo do konca leta šlo skozi njihove roke okrog 20.000 potnih listov. To pa je ogromno delo.

Pa ko bi bilo samo tisto, kar stranka vidi: pregled formuljara, lepljenje kolekov, izpisani potni list in žig. Pa to še zdaleč ni vse. Poleg rdečih potnih listov, kakršnih smo vajeni, izdajajo in podaljšujejo tu še stalne obmejne propustnice za prebivalce obmejnih področij, obmejne izkaznice za lastnike zemljišč, ki imajo zemljišča na tej in oni strani meje, začasna in stalna dovoljenja za gibanje v mejnem pasu za lovce, planince, gorske reševalce itd. In koliko je sitnosti in dela okoli izgubljenih potnih listov, preverjanja podatkov o osebah, ki so prišle iz drugih krajev, drugih republik, urejanje dokumentov za tujce, ki prihajajo k nam začasno, stalno... Se in še opravkov in del. Pa ko bi bile stranke vsaj disciplinirane in prihajale posamič, da ne bi toliko motile pri delu, pa se jih tam ob sredah ob tretji uru natepe, kot bi samo tisto uro izdajali potne liste. Pričnam, tudi mene je svoj čas motil tisti napis na vratih: »Vstopajte posamič!« Pa je resnično potreben. Kajti, čeprav izgleda enostavno, je to sila natančno delo, kar lahko storimo, da tovarišcam na tem referatu olajšamo vse skupaj.

In da bo vse v redu, opravimo tudi mi svoje: vsaj čitljivo izpolnimo tisti vprašalnik do konca in osebno izkaznico prinesimo s seboj. To je pa resnično najmanj, kar lahko storimo, da tovarišcam na tem referatu olajšamo vse skupaj.

lahko usodna za potnika. Če bi se v naglici zgodilo, da bi samo zakovice pri sliki pozabili pritisniti ali suhi žig, bi ne mogli čez mejo...

Natančnost, natančnost in še enkrat natančnost. In če hočeš delati, kakor je treba, moraš imeti mir. Nič čudnega, da si žele dekleta tam, da bi imela vsaj en dan v tednu brez strank. Tako si pa mirne ure lovita pred in po uradnih urah. Pa je teh res premal.

In izpolnjevanje vprašalnikov! Kolikokrat jih morajo izpolniti same, ker stranka nima s sabo ofal. Potem prerekanje okrog slik. Navadno prineso stranske slike iz rosnih let, danes je pa njihova podoba že precej drugačna. In če so na sliki brki, morajo biti tudi zares pod nosom, sicer s potnim listom ne bo nič. Ali pa jih bodo na meji zavrnili. Kot so jih

znamenje na tej in oni strani meje, začasna in stalna dovoljenja za gibanje v mejnem pasu za lovce, planince, gorske reševalce itd. In koliko je sitnosti in dela okoli izgubljenih potnih listov, preverjanja podatkov o osebah, ki so prišle iz drugih krajev, drugih republik, urejanje dokumentov za tujce, ki prihajajo k nam začasno, stalno... Se in še opravkov in del. Pa ko bi bile stranke vsaj disciplinirane in prihajale posamič, da ne bi toliko motile pri delu, pa se jih tam ob sredah ob tretji uru natepe, kot bi samo tisto uro izdajali potne liste. Pričnam, tudi mene je svoj čas motil tisti napis na vratih: »Vstopajte posamič!« Pa je resnično potreben. Kajti, čeprav izgleda enostavno, je to sila natančno delo, kar lahko storimo, da tovarišcam na tem referatu olajšamo vse skupaj.

In da bo vse v redu, opravimo tudi mi svoje: vsaj čitljivo izpolnimo tisti vprašalnik do konca in osebno izkaznico prinesimo s seboj. To je pa resnično najmanj, kar lahko storimo, da tovarišcam na tem referatu olajšamo vse skupaj.

D. Dolenc

Iskra v Azaniji

Iskrina delovna organizacija Široka potrošnja je pretekli teden izročila namenu v Azanji pri Smederevski Palanki tovarno za montažo termičnih gospodinjskih aparatov z vgrajenim elektromotorjem. Sestavljeni bodo sušilce za lase, električne peči in podobne aparatove. Investicija je znašala 22 milijonov din. v prihodnjem srednjoročnem obdobju pa bodo predvidoma vložili še 120 milijonov dinarjev.

Vrednost proizvodnje bo leta 1981 znašala 210 milijonov dinarjev, od tega bo šlo v izvoz 40 odstotkov proizvodnje. Iskra bo zagotovila pro-

gram, orodja, montažno opremo in obračna sredstva. Denar za gradnjo tovarne v Smederevski Palanki so prispevali domača občinska skupština. Kmetijska zadruga Azanja in distribucijsko podjetje Elektro Morava.

Na površini 2000 kvadratnih metrov je sedaj zaposlenih 80 delavcev. Že prihodnje leto bo proizvodnja stekla pa se bo njihovo število predvidoma povečalo na 135.

Izgradnja Iskrine tovarne v Azanji pomeni novo konkurenčno obliko sodelovanja med prebratnima občinama Škofja Loka in Smederevska Palanka.

L. B.

Delavski svet Kladivarja o uresničevanju letnega plana

V žirovskem Kladivarju so v devetih mesecih segli 58 odstotkov letnega plana – Vzroki za odstotkov manjši prihodek od planiranega tudi v šibki organizaciji proizvodnje – Ukrepi odpravo pomanjkljivosti

Do konca septembra letos so v žirovskem Kladivarju, ki postaja vse bolj pomemben člen v sestavljeni organizaciji Slovenske strojogradnje, dosegli 733.000 dinarjev celotnega prihodka in 58 odstotkov plana in zaostali za približno 11 odstotkov za dinamičnim planom ali za 130.000 din. Največji izpad proizvodnje ozroma dohodka so imeli aprila, maja in junija, medtem ko je zadnje tri mesece proizvodnja potekala normalno, vendar niso mogli nadoknadi tudi zamunjena iz drugega tromesečja.

Vzroki za manjši dohodek so različni. Eden osnovnih je prav gotovost zastoj v proizvodnji krmilnih ventilov zaradi slabih odlitkov, ki jih za Kladivar delajo kooperanti. Ocenjujejo, da je zastoj zaradi slabih sestavnih delov »pojedel« okoli 150.000 dinarjev. Če pa upoštevajo, da zaradi tega niso mogli dokončati nekaterih sistemov in agregatov, je škoda še veliko večja.

Drug izredno pomemben vzrok za manjši dohodek od planiranega je v lastnih pomanjkljivostih, med katere v Kladivarju postavljajo na prvo mesto slabo organiziranost proizvodnje, nepopolno dokumentacijo oziroma slabo pripravo proizvodnje kar povzroča velik izmet, nezanesljivost pri rokih in premajhno učinkovitost strokovnih služb.

Med ukrepi, ki morajo dati takoj pa sprotno planiranje in določanje rokov, pravočasna prava materiala, dokumentacija, potrebne informacije, premestitev delavcev na tista delovna mestra, kjer se pojavljajo konice in sicer izkoriscenje delovnega časa ter večanje delovne discipline. Vendar bo za delo, ki ga bo opravljeno in sicer ga bo moralo kakoviteno in v roku. Če pa javijo konice pa je treba delo viti ne glede na čas.

L. Bo.

Nujen nemoten prevoz premoga

Za nemoten prevoz premoga je nujno potrebna dobra organizacija prevozov in razkladovanje vagonov

V Sloveniji bo v letosnjem kurilnem sezoni primanjkovalo približno 305.000 ton premoga, ki ga bo treba kupiti v drugih republikah. Po se daj sklenjenih pogodbah bo Slovenija morala dobiti iz Srbije 250.000 ton, iz Bosne in Hercegovine 50.000 ton in 5.000 ton premoga iz Kosova. Iz slovenskih premogovnikov pa bo porabnikov potrebno prepeljati še 300.000 ton premoga, ki bo v tem času nakopan.

Za prevoz premoga bo železnica potrebovala več vagonov, kot običajno. Ker jih na območjih, kjer prevoz nakladajo, ni dovolj, jih bo morala dobiti od drugod, tudi iz tujine. To bo seveda podražilo stroške, je pa nujno, če hočemo, da bodo potrošniki preskrbljeni s kurivom. Problem je še toliko večji, ker prevoz premoga seveda s prevozom sladkorne pese v drugih jesenskih pridelkov.

Da bi ublažili težave, ki jih imajo s pomanjkanjem vagonov, jugoslovansko železniško gospodarstvo predlagajo posebne ukrepe tako pri železnicah kot pri uporabnikih. Na železnicah bodo zagotovili, da se bo čimprej premoga prepeljalo na rednih vlakih, pri tem pa bo potreben zagotoviti pravočasno nakladanje in razkladjanje vagonov. Slednjega mora organizirati predvsem uporabniki, ki morajo s tem zagotoviti, da ne bi bilo zastojev.

Sedaj vozita dva vlaka iz Kolubare v Ljubljano in Šoštanj, vendar je to premalo. Potreba bosta še najmanj dva vlaka. Premog vozijo tudi iz Bosne in Hercegovine v posameznih skupinah vagonov, kar ustreza približno enemu vlaku dnevno.

Da bi prevoz tudi v bodoče čim bolj nemoteno potekal, je železniško gospodarstvo oblikovalo poseben štab, ki ureja prevoze. Podobne šta-

be bodo oblikovali tudi po vseh javnih in njihova naloga bo spremljanje prevozov ter raziskovanje vagonov. V štabe so vključeni tudi največji porabniki. Organizacija prevoza in razkladanja mora sproti obvezati izvršne svetne skupščine in komiteje občin, konferenc ZKS. Gre predvsem da bodo tisti, ki bodo zakrivili na progah, zlasti pa pri raziskovanju, sami nosili posledice.

Kredite le za proizvodnjo hrane

Kranj – Izvršilni odbor Ljubljanske banke – Temeljne Gorenjske je na 7. redni seji pravljil tudi o kreditiranju občinskega družbenega pomena. To je šlo za kreditiranje prekonsolidacije pri investicijskih naložbah na močju SR Slovenije, za katere temeljne banke LB zdravljajo. Do tudi pri Zelezarni Store, Koper, Sloveniu, Julonu, Torduši, Ruševi, Tovarni zdravljaju in Zelezarni Ravne. Samo letos je bilo treba za njihove prekonsolidacije 679 milijonov dinarjev. Ljubljanski odbor TBG je sprejel sklep, da na pokrijejo le prekoračitve Slovenske izgradnje sladkorne tovarne in mož

Le počasi do boljše kadrovske strukture

Gorenjske delovne organizacije so v kadrovskih planih za naslednje srednjeročno obdobje napovedale sicer manjše zaposlovanje kot doslej, vendar z boljšo kadrovsko sestavo – Vendar pa v petih letih kadrovska struktura zaposlenih ne bo bistveno boljša – OZD so pozabile planirati kadre za nekatere razvojne načrte – Zreducirano izobraževanje ob delu

V okviru priprav na naslednje srednjeročno obdobje so bili skupaj z načrti gospodarskega in družbenega razvoja pripravljeni tudi načrti kadrovskih potreb. V nasprotju s prakso iz prejšnjega obdobja so kadrovski plani za obdobje 1981 do 1985 dobro pripravljeni: združeno delo planira v prihodnjem obdobju letno stopnjo rasti zaposlenosti v višini 2 odstotkov, kar se povsem skladata z družbenopolitično usmeritvijo zaposlovanja. Na takšni osnovi bi bilo seveda dokaj enostavnejše načrtovati šolsko mrežo za izobraževanje kadrov na Gorenjskem, vendar le številčno; analiza je namreč pokazala, da se že sedanja šolska mreža pomembno razlikuje glede na potrebe po kadrih, kot jih je dalo združenje delo, prav tako pa tudi o šolski mreži, ki je bila poskusno načrtana ob predvidenem prehodu na usmerjeno izobraževanje.

»Takšen predlog šolske mreže v naslednjih letih na osnovi planov kadrovskih potreb nikakor ne more biti dokončen,« pravi dipl. psih. Franc Belčič, ki je s sodelavci strokovne službe Skupnosti za zaposlovanje pripravil to analizo. »Pri šolski mreži, ki mora biti vsekakor odsev potreb združenega dela, je namreč potrebno upoštevati še druge pogoje, kot so materialni, prostorski, upoštevati je treba tradicijo in še druga merila, od katerih se nekatera še le pripravljajo.«

Predvsem sta se pokazali dve značilnosti kadrovskega planiranja organizacij združenega dela: večina planov je nekak podaljšek sedanjega stanja, le redke so organizacije združenega dela, ki so si v kadrovskih planih dovolile nekoliko več smelosti. Že res, da je predvsem potrebno obnavljati tudi sedanjo kadrovsko strukturo, vendar pa so v kadrovskih planih povsem zanemarjeni vsi novi profili poklicev. Verjetno jih bodo marsikje tudi potrebovali, toda, ker ti poklici niso dovolj znani, so jih enostavno izpustili iz kadrov-

Združeno delo je za naslednje obdobje napovedalo tudi dokaj manj kot doslej potreb po družboslovnih kadrih: na leto bodo delovne organizacije na Gorenjskem potrebovale na primer le po 9 pravnikov.

L. M.

Krajevna skupnost Preddvor na pragu novega srednjeročnega obdobja

Enotnost je porok napredka

Dolg spisek stvarnih potreb: razširitev pokopališča, napeljava telefonskih priključkov, ureditev kulturnega doma, kanalizacije in mostov, povečanje vodnega zbiralnika – Za uresničitev vsega bo potreben samoprispevek

Preddvor – Kdor pozna razvoj krajevne skupnosti Preddvor, dobro ve, da so ga spremila občasna nihanja, padci in vzponi. Vsako »mrtvilo« je pustilo za sabo sledove, in tudi zadnje od šestdesetih do sedemdesetih let je zahtevalo »žrtve«, ki jih v Preddvoru občutijo še sedaj. Tedaj je voz napredka zaviralo sektorstvo; vsak je vlekel po svoje in enotna misel in beseda ni našla mesta pri krajanah. Kdor pa se ne ujame v besedi, mu to ne uspe niti v akciji.

Potem je krenilo na bolje. Močno razmajana krajevna samouprava je po reorganizaciji postala čvrsta. In kar je pri tem najpomembnejše – ljudje so zaupali vanjo. Spoznali so, da ni dovolj vlagati le v osebni standard, da se je treba odreči tudi za skupnost in z lastnim delom in prispevki pospešiti njej razvoj. V vseh osmih vseh – na Možjanci, Bregu, Hribu, v Potočah, Mačah, Novi vasi, Tupaličah in v Preddvoru so oziveli vaški odbori. Izoblikovalo se je akcijsko jedro, ki se je iz leta v leto širi. Zlasti mladi so pripravljeni za delo. O organiziranosti krajevne samouprave in sveta krajevne skupnosti – predseduje mu neumorni Hinko Nečimer – govori tudi podatek, da so nobene seje sveta niso ponavljali zaradi neslepčnosti.

Problemov v krajevni skupnosti ne manjka. Potem ko so v tem srednjoročnem obdobju vse sile (in denar) uperili v ceste in deloma v obnovo kulturnega doma, je ob strani obtičala regulacija potokov, na-

skih planov za naslednje srednjeročno obdobje. Tako so ostali na cedilu poklici naravoslovno matematične usmeritve, kot so na primer matematični tehnik, fizikalni tehnik, kemijo biološki tehnik in drugi. Potrebe po teh profilih so v planih nakanane minimalno, v praksi pa se bo verjetno pokazalo drugače.

Podobno je z računalniško usmeritvijo, ki bo uvedena kot redno izobraževanje z uvedbo usmerjenega izobraževanja: vendar pa organizacije združenega dela za naslednje srednjeročno obdobje niso v planu zapisale niti ene potrebe, čeprav je recimo za kranjsko industrijo vsekakor razumljivo, da bodo v bodočem še kako aktualni poklici, kot so programer in operater. Prav zato bi bilo sila kratkovidno na osnovi tako izraženih potreb »zabetonirati« bodočo šolsko mrežo, v kateri naj bi se izobraževalo okoli 80 odstotkov vseh kadrov za potrebe gorenjskih organizacij združenega dela. Mrežo bo glede na to treba popraviti tudi z izvedensko oceno strokovnjakov iz različnih področij gospodarstva, kar je že sprejeta naloga Medobčinske gospodarske zbornice.

Združeno delo je za naslednje obdobje napovedalo tudi dokaj manj kot doslej potreb po družboslovnih kadrih: na leto bodo delovne organizacije na Gorenjskem potrebovale na primer le po 9 pravnikov.

Vendar pa do kake prevelike suficiarnosti družboslovnih poklicev ne bo prihajalo v bodočem, saj se je že sedanji vpis študentov na družboslovne smeri bistveno zmanjšal.

»Vsekakor pa so zanimivi rezultati in pa seveda pričakovanja glede kadrovske strukture zaposlenih na Gorenjskem. Vemo, da je slaba, slabša od slovenskega povprečja. V kadrovskih planih organizacij združenega dela na Gorenjskem je sicer opaziti dokaj manjše potrebe po delavcih ozkega profila, dosti večja pa bo rast zaposlenosti delavcev z višjo in visoko izobrazbo. Vendar pa kakšnih dramatičnih sprememb v kadrovske strukture zaposlenih na Gorenjskem sploh ne bo prišlo,« meni Franc Belčič. »Spremembe se dogajajo počasi, prav tako počasi tudi napreduje tehnološki razvoj, čeprav bi si želeli tako hitrejših sprememb na boljše v kadrovske strukture kot tudi močnejši tehnološki napreddek. Iluzorno je razmišljati, da bi bile take spremembe mogoče v kratkem – celo petletno obdobje je prekratko; prepričani pa smo lahko, da bi z večanjem deleža tehničnih strokovnih kadrov v celotni kadrovske strukture dosti hitreje uresničevali težnje za prestruktruiranje gospodarstva in po uvajanju sodobnejše tehnologije. Dobro je nameč znano medsebojno vplivanje tehnologije in kadrovskega sestava zaposlenih: poeni strani določena tehnološka stopnja zahteva tak in tak kadrovske sestav, obratno pa lahko boljši kadrovske sestav preseže z znanjem obstoječe tehnologije in se zavzema za spremembo, za sodobnješo.«

Pri nas bi po tem, da se večina mladih odloča za šolanje, lahko sklenili, da se bo kadrovska struktura, nad katero upravičeno tožimo, da ni dobra, hitreje spreminja: pa se ne, saj se določen delež mladih tudi ne izšola in se zaposli, morda pa nadaljuje kasneje ob delu. Vendar pa napovedi delovnih organizacij za naslednje srednjeročno obdobje kažejo osupljivo majhne potrebe po izobraževanju delavcev ob delu in iz dela. Gospodarstvo bo lahko zaposlilo letno okoli 2600 delavcev, to je ves generacijski priliv iz šol; kadrov, ki se šolajo ob delu, pa bi po napovedih iz srednjeročnih planov potrebovali kar za polovico manj kot doslej. Letno se je doslej na Gorenjskem izšolalo ob delu okoli 1100 delavcev, kadrovski plani pa so to številko zreducirali na 540 letno. Za sedaj še ni mogoče reči, zakaj takšno skrenje, vsekakor pa bi bilo takšno razmerje med rednim izobraževanjem in izrednim sprovo z zakonom o usmerjenem izobraževanju, ki daje tudi izrednemu izobraževanju ob delu enako težo kot rednemu.

L. M.

Prodaja igrač v hotelu – Štirinajst dni, od 6. do 17. oktobra, je banketno dvorano in »mirni salon« hotela Creina zapolnjevala gora igrač. Ker Kokra sama nima primernih prostorov za takole pregledno prodajo, se je Kokrin tozd Engro že pred leti s Creino dogovoril, da bi v prostorih hotela razstavili blago, poslovodje trgovin pa bi prihajali sem na ogled in sklepki kupce. Prejšnja leta so s svojo ponudbo hodili na jesenski sejem v Zagreb, zdaj pa je ta način postal predrag. Ze tretjo jesen prodajajo takole v Creini. Igrače, trikotažo in metrsko blago ponujajo tokat. Predvsem pa igrače. Izgleda, da so se zanje pri Kokri prav posebej specializirali, saj so med njihovimi odjemalcem tudi neke velike firme, kot Centromerkur, Metalka in Maximarket iz Ljubljane. Unikonzum Zagreb, Topla Hercegovit itd. Ponudba je bogata, saj pri igračah zastopani vse največji jugoslovanski proizvajalci igrač, nekaj blaga je še iz uvoza, kupci pa prihajajo z vse Jugoslavije. V Kokri so s prodajo zadovoljni, saj so že nekaj dni pred koncem prodali kar za celo staro milijardo dinarjev blaga. – Foto: D. Dolenc

Steklina na pohodu

Po novem je spet dovoljen lov z lovske psi, tako da bodo lovci lahko odstrelili večje število lisic, so glavni prenašalec stekline – Vse gorenjske občine veljajo za okužene s steklino, vendar pa odloka o zapori psov in mačk nikjer v celoti drže – Klateških psov, ki niso cepljeni, je doma prav toliko kot cepljenih in registriranih psov

Po približno dveh letih, odkar se je na Gorenjskem pojabil prvi primer stekline na živalih, se je ta nevarna bolezen sprva širila v zgornjesavske doline predvsem v jesenski in radovljški občini, v letosnjem letu, še posebej pa zdaj v jeseni, pa ni več občine, ki ne bi veljala za okuženo s steklino. Za sedaj sicer ni še nobeno območje označeno z opozorilnimi tablami, čeprav bi morale biti in je na to že lani spomladini opozoril Zavod za socialno medicino in higieno Kranj. Resa so morda opozorilne table nekje pri koncu ukrepov, ki se morajo izvajati za preprečevanje in zatiranje stekline pri živalih, pa vendarle sodijo med ukrepe, ki med drugim tudi opozarjajo prebivalstvo. Steklina se namreč še ne bojimo dovolj, čeprav verjetno vemo, da je več kot neprijetna, nevarna bolezen, za katero lahko umre tudi človek, če pride v stik s steklo živaljo. O steklini pa bi morali vedeti domala vsi tako otroci, šolarji kot tudi odrasli, če naj bi to bolezen uspešno preganjal oziroma varno živel ob pojavi stekline tudi naslednja leta; bolezen se namreč ne da izkoreniniti čez noč.

Med ukrepi za zatiranje in preprečevanje stekline je tudi zapora psov in mačk: preverjanje kontumaca, kot je drugo ime za zaporo, je bilo doslej opravljeno že v vseh občinah, v nekaterih tudi večkrat. V akcijah, ki jih običajno vodi občinski veterinarski inšpektorji, sodelujejo tudi lovci, miličniki in konjška služba. Namen teh akcij je predvsem odstranjevanje klateških psov in mačk, to je živali, ki niso cepljeni proti steklini, vendar pa lovec lahko sproži tudi v psa ali mačko brez lastnika oziroma živali, ki ni privzeten.

»Temu bi se radi izognili, vendar smo po odredbi o zatiranju stekline dolžni tudi na tak, brez dvoma za lastnike psov boleč način ukrepati. Tega seveda ne bi bilo treba, če bi se vse prebivalstvo v vseh petih občinah, kjer steklina je, dosledno držalo občinski odlok o zapori psov in mačk,« meni Branko Galjot z Zveze lovske družine Gorenjske. »V vseh dosedanjih akcijah je bilo naenkrat ustreljeno do deset ali še manj klateških psov ali psov brez nadzorstva, kar v primerjavi z nespoštovanjem kontumaca ni veliko. Še vedno pa ljudje zelo veliko spuščajo pse, da prosti tekajo po gozdru. Čeprav vemo, da imamo na Gorenjskem gozdno steklino za razliko od urbanih, zato tudi veliko opozarjamо ljudi, naj dajo vendar pse na vrvice in naj kar najmanj z njimi hodijo po gozdu. Nekaj občanov pa se je zaradi neupoštevanja odloka o zatiranju stekline in predvsem kontumaca srečalo s sodnikom za prekrške.«

»Sicer pa je bilo v teh dveh letih od pojava stekline na Gorenjskem pa

DEŽURNE TRGOVINE
ŠPECERIJA
BLED

dne 18. 10. 1980

MARKET DOBE BLED,
Kajuhova 3
SUPERMARKET UNION
JESENICE, C. M. Tita 22
MARKET DELIKATESA
BLED, Cesta svobode 15
(v Park hotelu)

Vse trgovine so odprte od 7.-19. ure.

lesnina LJUBLJANA, n.sol.o
TOZD TAPETNIŠTVO
RADOVLJICA n.sub.o.

Komisija za delovna razmerja vabi k sodelovanju delavko za opravljanje delovnih nalog in opravil

KOMERCIALNEGA REFERENTA

Kandidatke morajo izpolnjevati naslednji pogoje:

- srednja ekonomska izobrazba,
- znanje strojepisja,
- začeleno je znanje stenografije

Delovno razmerje je za nedoločen čas. Izveden bo poprejšnji preizkus znanja in sposobnosti.

Vlogo pošljite v 15 dneh po objavi na naslov Lesnina TOZD Tapetništvo Radovljica, Gorenjska cesta 41.

Krajevna skupnost Železniki

Svet KS Železniki razpisuje prosto delovno mesto

TAJNIKA KRAJEVNE SKUPNOSTI

Kandidat mora poleg splošnih pogojev iz statuta KS izpolnjevati naslednje pogoje:

- dokončana višja ali srednja izobrazba upravne, splošne ali ekonomske smeri,
- da ima najmanj 3 leta delovnih izkušenj iz že navedenih smeri,
- da je moralno politično neoporečen,
- da ima stalno bivališče na območju KS Železniki

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Ponudbo z dokazili in opisom dosedanjih del naj kandidat pošlje na svet KS Železniki v 15 dneh po objavi tega razpisa.

Izbira kandidata bo opravljena v 10 dneh po preteku roka za prijavo in bo prijavljeni kandidat o rezultatih obveščen.

Elektro Gorenjska

Delovna organizacija za distribucijo in proizvodnjo električne energije, n.sub.o.
Kranj, Cesta JLA 6.

DO ELEKTRO GORENJSKA, n. sub.o.
Delovna skupnost skupnih služb,
Kranj, Cesta JLA 6/III

Komisija za delovna razmerja delovne skupnosti skupnih služb objavlja prosto delovno naloge v finančni službi

**MEMORIRANJE NA MDS
IN VERIFICIRANJE**

Pogoj: - poklicna šola administrativne smeri,
- delovne izkušnje začeljene

Delovno razmerje se sklepa za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu). Nastop službe možen takoj.

Pismeno vlogo z dokazili pošljite na gornji naslov najkasneje v 15 dneh po objavi oglasa.

**Trgovsko podjetje
MERKUR veleželeznina, n.sol.o.**
Kranj, Koroška 1

Odbori za delovna razmerja
DELOVNA SKUPNOST SKUPNE SLUŽBE
Kranj, Koroška 1

TOZD PRODAJA NA DEBELO, n.sub.o., Kranj
Kranj, Koroška 1

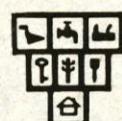
TOZD TRGOVSKIE STORITVE, n.sub.o., Kranj
Kranj, Gregorčičeva 8

objavljajo naslednja dela in naloge

1. VODJE PREDSTAVNIŠKE SLUŽBE
2. PRODAJALCEV - KOMISIONARJEV
3. ČISTILKE

Pogoji:
Pod 1. - višješolska ali srednješolska izobrazba ekonomske, komercialne ali organizacijske smeri,
- najmanj 3 leta delovnih izkušenj
Pod 2. - šola za prodajalce tehnične stroke,
- najmanj 1 leto delovnih izkušenj
Pod 3. - nekvalificirana delavka

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas. Kandidati naj pošljajo svoje ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev v 15 dneh po objavi na naslov Trgovskega podjetja Merkur veleželeznina, n.sol.o. Kranj, Koroška 1. Kadrovsko socialna služba. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh od sprejetja sklepa.

Servisno podjetje Kranj

Tavčarjeva 45 –
Telefon 21-282
64001 Kranj – poštni predal 145

Razpisna komisija razpisuje potrebe po delavcih za opravljanje del in nalog:
101/02 – vodenje tehnične operative:

Razpisni pogoji so sledeči:

- strokovna izobrazba:
- a) inženir – gradbene stroke; 3 leta ustreznih delovnih izkušenj;
- b) gradbeni tehnik, 5 let ustreznih delovnih izkušenj.
- Dodatna funkcionalna znanja:
- strokovni izpit iz gradbeništva
- ostali podatki:

Kandidat je izbran za 4 leta in je lahko ponovno izvoljen. S stanjem ne razpolagamo.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
Prošnje z dokazili o izobrazbi pošljite kadrovski službi, Servisno podjetje Kranj, Tavčarjeva ul. 45 v roku 15 dni od objave razpisa.

ČGP DELO

TOZD Prodaja Ljubljana
Podružnica Kranj
Koroška 16

nujno išče garaži za dve svoji vozili in sicer za

OSEBNI AVTO R-4 ter za KOMBI

Oglasite se osebno ali po telefonu 21-280.

ZIVINOREJSKI VETERINARSKI ZAVOD GORENJSKE

DEŽURNI VETERINARJI

od 17. 10. – 24. 10.

Za občini Kranj in Tržič
RUS Jože, dipl. vet., Cerknje 147, tel. 42-015
SOKLIC Drago, dipl. vet., Strahinj 116, tel. 47-192

Za občino Škofja Loka
HABJAN Janko, dipl. vet., Žiri 130, tel. 69-280
LIKOSAR Dušan, dipl. vet., Škofja Loka, Podlubnik 34, tel. 77-828 ali 77-863

Za občini Radovljica in Jesenice
GLOBOČNIK Anton, dipl. vet., Lesce, Poljska pot 3/a, tel. 74-629

Dežurna služba pri Živinorejskem veterinarskem zavodu Gorenjske v Kranju, Iva Slavca 1, telefon 25-779 ali 22-781 pa deluje neprekiniteno.

ZAHVALA

Zavarovalni skupnosti Triglav, Gorenjski območni skupnosti Kranj se zahvaljujem za hitro in v redu izplačano zavarovalnilno po požaru z dne 13. 9. 1980

STANIŠA IVAN GORENJA VAS 60

SGP GRADBINEC Kranj

PRODAJA 29 GARAŽ

v naselju na Zlatem polju v Kranju. Cena garaže je 108.778 din.

Vpisovanje interesentov bo v torek, 21. 10. 1980 na upravi SGP GRADBINEC v Kranju, v objektu H-8, Cesta JLA.

SOD TOMAŽINČIČ JOŽE IN IVAN

Predelovanje zdravilnih zelišč
66310 IZOLA Dobrava 24 b

Obveščamo cenjene stranke, potrošnike naših čajev in drugih izdelkov iz zdravilnih zelišč, da bomo v času od 17. do 24. oktobra 1980 na Gorenjskem sejmu v Kranju razstavljali in prodajali zdravilne čaje, razna mazila, olja in kapljice iz zelišč. Poleg tega, da si boste lahko kupili vse izdelke po želji, si boste lahko ogledali okrog sto vrst zdravilnih rastlin. Vljudno vabljeni in se vam priporočamo.

Delavski svet delovne organizacije
Obrtno podjetje Tržič p.o.
Trg svobode 33

razpisuje dela in naloge

individualnega poslovodnega organa – direktorja DO

Poleg splošnih zakonskih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima višjo ali srednjo izobrazbo tehnične ali ekonomske smeri,
- 5 let delovnih izkušenj na odgovornih nalogah in opravilih dejavnosti delovne organizacije,
- da ima ustrezeno moralno politične kvalitete, ki se ocenjujejo po določilih družbenega dogovora o kadrovski politiki.

Pismene prijave z ustreznimi dokazili pošljite v 15 dneh po objavi razpisa razpisni komisiji Obrtnega podjetja Tržič, Trg svobode 33.

Slovenjgraška razstava domače in umetne obrti

ZVESTOBA IZROČILU

Umetnostni paviljon v Slovenj Gradcu so deset dni polnili izdelki slovenske domače in umetne obrti. Strokovnjaki so povedali, kaj je najboljše, kje so meje, ko ni več ustvarjalnosti in izvirnost.

Razstavo, že tretjo po vrsti, je pripravila Zveza obrtnih združenj Slovenije. V Slovenj Gradcu se je teda domača udomačila.

Namen razstavne prireditve je predvsem, spodbujati vse, ki še negujejo ljudsko tradicijo, ki izročilo prelivajo v naš sodobni vsakdan, ki izvirno oblikuje uporabne in porabne predmete.

Kajti, vse razpravljanje o naši domači in umetni obrti, o njenih vse bolj resničnih možnostih, ne bo nič pomagalo, če ne bomo imeli ljudi, ki se bodo znali in hoteli ukvarjati z njo.

Pretekla ustvarjalnost oplaja sedanje

Domača in umetna obrt: preteklost in sedanost. V vsako sedanost je vrašena preteklost. Če se preteklost vse bolj umika sedanosti, moramo napeti vse moči, da je ne izgubimo, da jo preoblikujemo za današnji dan, kajti s tem delamo tudi za jutri.

Znano je, da je domača, ljudska obrt skorajda izumrla. Ohranili so se njeni drobci, nekaj izdelkov, ki se morejo z nekdanjimi komaj primerjati. Vendar bi se dalo oživiti vrsto ljudskih obrti, predvsem tiste, ki dajejo koristne reči. Ne le zaradi naše kulturne zavesti. Predmeti bi šli dobro v prodajo, doma in na tujem ter svetu pripovedovali o naši bogati ustvarjalni posebnosti.

Imamo izdelke, ki so se od prvotnih, ljudskih vzorcev in načinov izdelave precej oddaljili, vendar nosijo v sebi naše kulturno izročilo. Med njimi so tudi taki, ki jih preteklost ni poznala, vendar jih lahko nekako povežemo z nekdanjimi.

Nastajajo tudi izvirni izdelki, kjer teh sledi ne najdemo. Iz delavnic prihajajo unikati ali maloštevilne serije, ki jih industrija ne more izdelovati, vendar bi bile delavnice zanje lahko nekakšni preskusni laboratori.

Slovenjgraška razstava želi spodbujati to delo. Prva je bila pripravljena leta 1977, pobudo je dala Gospodarska zbornica Slovenije. Njeno splošno združenje – Zveza obrtnih združenj Slovenije je v treh letih priredila že tretjo razstavo, ki je do-

cela potrdila, da je namen upravičen.

Prikaz izdelkov slovenske domače in umetne obrti se je v Slovenj Gradcu že dodobra udomačil. Ni težko najti prostora in ljudi, ki so pripravljeni delati pri obsežnih in zahtevnih pripravah.

Letošnja razstava je zbrala kar 2.800 izdelkov. Svoje delo je predstavilo 162 posameznikov in osem organizacij združenega dela, ki se ukvarjajo z izdelovanjem ali z zbiranjem in prodajo teh izdelkov: Dom, Borec in Ars iz Ljubljane, Uko iz Kropne, Svit iz Kamnika, Spominkarstvo iz Ribnice, Steklarna Boris Kidrič in Steklarska šola iz Rogatice, Slatine ter Čipkarska šola iz Idrije. Iz vseh končev Slovenije so prišli izdelki, nekaj tudi iz zamejstva: iz Nabrežine pri Trstu ter iz Borovlj in Šmarjetje v Rožu. Gost je bila kmetijska zadruga iz Bihača, napovedana makedonska pošiljka pa ni prispela pravočasno. Slovenjgraška razstava namreč želi pritegniti tudi izdelovalcev onstran meje ter posebej iz širšega jugoslovenskega prostora, s katerimi bi rada uskladila merila kakovosti. Seveda pa prva in glavna ostaja spodbuda izdelovalcem na slovenskih tleh.

Anton Šturm iz Zalega loga pri Železničnikih je za svoje pletarske izdelke dobil najvišje priznanje – naziv mojstra domače obrti.

Kraška kmečka skrinja je prišla iz delavnice Alberta in Bogomila Doljak iz Nabrežine pri Trstu. Po restavriranju starih skrinj in desetletnem preučevanju sta ustvarila nov izdelek. Po starem vzorcu posnetova nova kmečka skrinja je šele prav zaživelja v nekdanjem živopisanem sijaju.

Vida Robič iz Gozd Martuljka je za volnene, ročno tkane izdelke prejela naziv mojstra umetne obrti.

Najboljše, kar še, že imamo

Brez dvoma je razstavo rodil polovni interes. Takšen, ki želi v našem vsakdanjem življenju in na trgu zavreti izdelke, ki nimajo nič skupnega z ljudskim izročilom in ustvarjalnostjo. Zato je toliko pomembnejše, da se je ob tej razstavni prireditvi oblikoval tudi umetniški interes. Složno lahko krepkeje vpliva na okus, na odnos do izvirnih izdelkov, ki se – kar z radostjo ugotavljam – vse češče pojavljajo na prodajnih policah in po katerih tudi kupci vse raje segajo. Vendar je ponudba, posebej če se ozremo na neizkorisčene možnosti v turizmu, še vedno dokaj skromna.

Uspeh seveda prinese le kakovost. Slovenjgraška razstava jo postavlja v ospredje. Izdelke je ocenila posebna strokovna komisija in pripravila izbor za razstavo. Med njimi je izbrala najboljše in izdelovalcem, katerih izdelki so popolnoma ustrezali vsem merilom kakovosti, podeli na naziv mojstra. Na področju domače obrti je priznanje mojstra prejelo pet izdelovalcev. Za lončarske izdelke Štefan Gombac iz Tešanovcev, Franc Kržan iz Velikega Podloga in Ludvik Želko iz Mačkovcev ter za pletarske izdelke Anton Šturm iz Zalega loga pri Železničnikih in Albina Klun iz Zamosteca pri Ribnici. Na področju umetne obrti pa smo dobili sedem novih mojstrov. Za keramiko je priznanje dobila Tanja Smole-Cvelbar iz Ljubljane, za tapiserije Cvetka Miloš iz Brežic, za voleno ročno tkanje Marjeta Sieberer iz Ljubljane in Vida Robič iz Gozd Martuljka, za oblikovanje celotne kolekcije v lesu Jelka Stern iz ljubljanskega Borca, za oblikovanje izdelkov iz zlate Tine Šrot iz Ljubljane in za gravure na steklo Tomislav Kočica iz Rogaške Slatine.

Mojstri so istočasno za svoje izdelke dobili tudi znak kvalitete, razpoznavno znamenje, ki bo nalepljeno na izdelkih in se sčasoma uveljavilo kot znak za ločevanje dobrih in slabih izdelkov. Znak kvalitete je komisija podelila 42 razstavljalcem oziroma četrtni razstavljenih izdelkov. Seznam je dolg, zato bomo zapisali le nagrajence z Gorenjske, ki jih morda poznate: za izdelke domače obrti poleg Aloja Šturma še Alojz Lotrič z Gorjuš, Ciril Štobe iz Podboršča pri Kamniku in Jožeta Humar iz Strahovice; za izdelke umetne obrti pa poleg Vide Robič še Petra Plestejanek iz Škofje Loke. Znak kvalitete bo prilepljen tudi na izdelkih Čipkarske šole iz Idrije, medtem ko Uko iz Kropne ni bil priznanja, kar naj izzveni predvsem kot spodbuda, da bo temeljitejši negoval izročilo kropskih kovaških mojstrov.

Znak kvalitete seveda ni le simbolično priznanje. Na pobudo Zveze obrtnih združenj Slovenije se v spodbujanje domače obrti vključuje tudi novi zakon o davkih občanov, ki vsebuje oprostenje plačevanja davka za vse tiste, ki se na tradicionalen način, značilen za določeno etnografsko območje, ukvarjajo z domačo obrtjo. Ugodnost je namenjena ohranjanju in spodbujanju tistih obrti, ki nimajo značaja serijske proizvodnje in terjajo veliko ročnega dela ter zato najbolj hitro izumirajo. Znak kvalitete je zato tudi mnenje, na podlagi katerega so izdelovalci oproščeni davka.

Zveza si prizadeva, da bi v davčnem zakonu enako obravnavali tudi umetno obrt, saj vemo, nenačadne pa to kažejo tudi slovenjgraške razstave, da smo tudi na tem področju s ponudbo kakovostnih izdelkov enako skromni, da je njihov izbor razmeroma ozek.

Strokovna komisija je pri izboru izdelkov za slovenjgraško razstavo zavrnila okrog deset odstotkov poslanih izdelkov. Vsem izdelovalcem, ki niso prišli v izbor, bo poslala pismene obrazložitve, pri Zvezi pa so pripravljeni organizirati razgovore, na katerih bodo izdelovalci dobili napotke za nadaljnje delo.

Sejmarsko vzdušje z napako

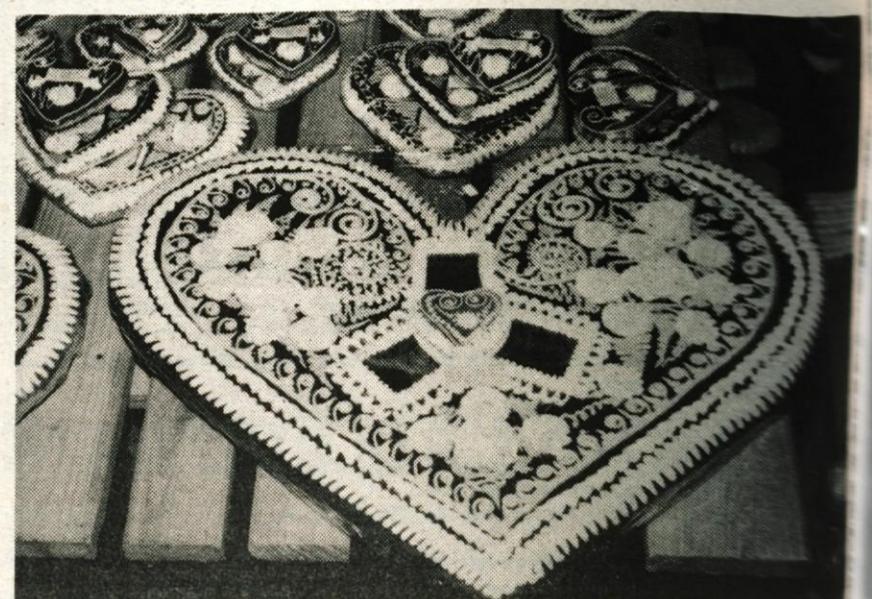
Polne stojnice. Vrvež okrog njih. Kupil bom nekaj za dom. Kupil bom nekaj za domačijo. Mošnjički se praznijo, polnijo. Sejem.

Takšno nekdanje sejmarsko vzdušje so nam želeli pričarati – postavljalci razstave. Stojnice so napolnili z izdelki in razpri marele.

Toda sejem vendorne ni bil pravi sejem, kajti kupcev in prodajalcev ni bilo, vsi skupaj smo bili le gledalci. Razstava je pač razstava. Takšna postavitev nas ne bi pač prav mogle, če ne se bi sponzili z mordom.

Slovenjgraška razstava je pokazala, da imamo tudi izdelke, ki ljudski izročilo prelivajo v naš sodobni vsakdan.

Lectova srca so bila nekdaj nepogrešljiva na sejmih, danes jih skoraj da ni mogoč dobiti, čeprav bi jih lahko uvrstili v dolg seznam izdelkov domače obrti, po katerih bi posebej turisti radi segli.

zgolj tehnično pomanjkljivostjo.

Kako lepo, so govorile radovedne oči, le kdo to dela, kje bi se dalo dobiti? Izdelki na stojnicah namreč niso bili opremljeni z imeni izdelovalcev. Napisana so bila na tablah, ki so visele ob posameznih skupinah izdelkov. Brali smo: suha roba, vrvarstvo, pletarstvo, lončarstvo, keramika, vezenine, čipkarstvo, ročno tkanje, tapiserije, strojarstvo, kovaštvo, umetno kovaštvo, sedlarstvo, kotlarstvo, puškarstvo, steklarstvo, zlatarstvo, srebrarstvo, svečarstvo, lečtarstvo, okrasni predmeti, spominki. Pod naslovom so bila naničana imena izdelovalcev, brez kraja, od koder so prišli. Tako smo lahko le ugibali, kdo je kaj naredil in od kod je. Morda so hoteli postavljaci razstave prikazati le bero naše domače in umetne obrti, povedati kaj še in kaj že imamo.

Majolike, lončeno posodje, pletene košarke, cekarji in jerbasi, čipke, vezenine, ročno tkana pregrinjala, igrače iz blaga in lesa, lectova srca, suha roba, domiselnobranje oblikovani predmeti iz lesa za naše kuhinje, kopica spominkov in porabnih predmetov... so mamilib obiskovalce. Morda so kaj lahko kupili le tisti, ki so prišli razstavo pogledat zadnji dan. Prve dni ni bilo naprodaj skoraj nič, le nekaj igrač iz blaga in izdel-

Kaže, da bo neokusno, kičasto, šaro, ki nima nič skupnega z ljudskim izročilom in ustvarjalnostjo, težko izriniti iz našega vsakdana. Ne polnih tristo metrov od Umetnostnega paviljona se je ponujala po »ugodnih« način.

kov suhe robe smo našli na prednjih stojnicah pred paviljonom. Ne rečemo da vse, saj so bile razstavljenimi izdelki prave druge cenosti in redki predmeti, toda mošnjički bi izdelovalci lahko prodajali. Tako smo odhajali iz Slovenj Gradca praznih rok in neizpolnjene bila želja, da bi kupili majhne domače, da bi doma pokazali, da je pri nas mogoč kupiti lepega.

Najbolj radovednim je kanal s grene kaplja. Ne polnih tristo metrov od Umetnostnega paviljona v vhodu na tržnico so se bahavev nujali živopisani palčki in drugičasta šara »po ugodnih cenah«, kakor je pisalo na lističu. V posnetem prizadevanjem, da bi ga izrinili na našega vsakdana in pometali s sestojnicami, saj neokusna šara res nima skupnega z ljudskim izročilom in ustvarjalnostjo. Kaže, da bo težak, zato si lahko le želimo, da v Zvezu obrtnih združenj Slovenije pripravila še več sorodnih prireditve, še večkrat organizirala izdelkov domače in umetne obrti, ki jih je letos v okviru velikih turistično etnografskih prireditv v Ljubljani, v Piranu in na Bleatu. Kaže, da seleherne more vplivati na okus zvestobo izročila.

Sedemnajstletna Petra Plestejanek iz Škofje Loke nadaljuje delo svojega deda Ivana Plestejanaka in njeni modeli za loški kruhki so v Slovenj Gradcu prejeli enak kvalitet. Vse je bilo v okviru velikih turistično etnografskih prireditv v Ljubljani, v Piranu in na Bleatu. Kaže, da seleherne more vplivati na okus zvestobo izročila.

zanski pisatelj Ivan Jan-Srečko predstavlja svoje najnovejše delo

Kokrški odred Kranjčanom - Foto: F. Perdan

Ivan Jan ob izidu njegove zadnje knjige
»Kokrški odred«:

Kot revolucija je to pisanje«

zutno se ne spomnim pisca, z Ivan Jan, ki bi bil leposlovec zgodovinar hkrati. Vprašanje je, ali koristno? Lahko ga zanesete. Pri kroniki pa mora biti vročno opredelen. Lahko pa to koristi. Pisc potem ni zgodovinar z golim naštetev, temveč požlahtni to. In »Kokrškemu odredu« se da ga je pisal leposlovec in zgodovinar hkrati. Ne zgodovinsko resnično, tudi nato so prikazani dogodki. Če pogledamo odlomek okrog janja Begunj. Pogajanja. Načoda napetost ob preletavanju Nadvse razburljiva, dra-napetost, ki se lepo bere.«

zato je oni dan, na nekakšnem večeru, ki so ga skupaj avili Gorenjski muzej, Osrednja Kranj in Partizanska v renesančni dvorani mestne Kranju ocenjeval profesor lektor Janovega zadnjega delna »Kokrški odred«.

Gorenjski partizani, Iz-sedna beseda, Skozi zasede, Mrtvi boj pod Triglavom, Dražna bitka so njegova prejšnja dela partizanskega življenja. In zraven let urejanja radijske se pomnite, tovariši! Pozno del pisati. Sele leta 1956 je izdal prvo delo. In zdaj več kot deset razvarjanja njegovega »Kokr-

škega odreda«. Prevzel je to delo, ker je vedel, da ga ne bo nihče drug, če ga ne bo on. Nekdo pa mora spraviti na papir vso to težko zgodovino, vse te žrtve, vse napake, vse zaplete, vse razplete, zmage, padce, vzpone. Zapisati vse, kar se je v tistih usodnih dneh dogajalo na levem bregu Save, o nastanku, propadu in spet novem nastanku Kokrškega odreda, njegovih bojih, vse do njegovih zadnjih dni na osvobojenem Korošku.

Njegovi junaki niso junaki. Z vsemi človeškimi slabostmi jih riše: dopušča element strahu, malodušja, slabih, napačnih odločitev, pa spet junaštev, ki jih je zmožen le tisti, ki nima izgubiti prav nič, razen svojega življenja. Tega je pa zapisal boju.

Težko je nastajala. Več kot deset let. Kolikor je znašel pred prepadom, ko ni vedel ne kako, ne kam. Ni bilo povezave, ni bilo poti. In potem spet iskati, iskati... Pisati je bilo treba o delčku naše domovine, kjer je bilo za partizane najtežje. Levi breg Save, ravnina daleč naokrog, potem spet strmina, za njo meja. Na vsem jugoslovanskem ozemlju ni bilo kraja, ki bi tedaj imel tako na gosto posejane sovražnikove postojanke, kot prav ta gorenjski košček. Zelo, zelo malo zanesljivih ljudi... Res je ta knjiga pisana za zanamce, pravi Jan. Kajti med njegovimi partizani niso samo junaki, niso samo poštenjaki, so tudi izdajalci, ubežniki, kot milo imenuje-

deztererje, ki so od partizanov prestopili k belim. Zapeljni... Koliko življenje je plačalo za to. Ne bo vsem všeč njegov »Kokrški odred«. Tega se dobro zaveda. Vendar, v takih delih ne sme biti luknen, ne sme biti dvomov. Tako je bilo, in nič drugače. Pisana je z vso težo resnice. Zakaj potvarjati resnico? Enkrat moramo povedati vse. Ne zaradi nas. Da se bodo mladi učili na naših napakah!

Ogromno žrtev je padlo v naši borbi. Lahko bi jih bilo manj, če bi ne bilo napak, če bi ne bilo domačih izdajalcev. Toda, čeprav je padlo toliko tisoč žrtev, se je izplačalo. Kajti, če bi se ne uprli, Slovencev leta 1942 ne bi bilo več. Nad Slovenci so pripravljali genocid. To je dokazano v knjigah NOB na Slovenskem, Belogradcem. Raznaro-dovalna nacistična politika. Uničeni bi bili s sterilizacijo in vsemi drugimi pošastnimi načini uničevanja narodov. In veličina upora je bila v tem, da smo se uprli najboljšim vojakom na svetu. Tej strahotni sili. Najbolj izurjenim, najbolje oboroženim, najbolje opremljenim. Džingiskan je bil kurir proti tej vojski, pravi Jan.

Veliko jih je padlo. Od prvega Kokrškega odreda skoraj nihče ni ostal. V silovitosti začetka so se morali izpostavljati. Preveč. In množice niso mogle verjeti, da bi bil fašizem lahko kdaj premagan. Ku-merdajeva izdaja, agenti, mojstrski poskusi gestapa vriniti svoje agente vsepovsod, celo do glavnega štaba...

»Sama dejstva več povedo, kot bi lahko napisal v romanu. Hude ocene so v mojih knjigah. Vsem ne bodo všeč. Vendar to so dejstva, neolepšana, stvarna, surova dejstva. Doslej nihče od slovenskega vodstva tega ni negiral. Sprejeli so. Človek se pa uči sproti. Kot revolucija je to pisane...

Hude krize je imel. Ko ni videl več poti pred seboj, je pisanje odložil. Po pol leta tudi pogledati ni hotel skladovnic papirja, dokumentacije. Mo-ralnega mačka je nosil s seboj: do soborcev, do sebe, do odbora Kokrškega odreda, katerim je obljudil, da bo knjigo napisal, dokončal... Letos, drugo leto... Leta so pa tekla... Ko je plaval v tem deročem

toku, ni mogel ven: ali plavati, ali utoniti. Z velikimi težavami, samodopovedovanjem, z notranjimi boji, zapisati vso resnico ali ne, kako lepšati najhujše, se je rodilo to delo. V mukah, kot je rojen materin otrok, se je rodilo tudi to delo.

Dražoške bitke pol leta ni pogledal, tako se mu je zamerila. Tepri, ne bo pogledal vsaj tri leta...

Rad bi še pisal romane. Take kot je njegovo delo Mrtvi ne lažejo. Tri romane bi najmanj napisal ta čas. Roman gre širše. Preveden je, berejo ga tudi drugi narodi. Le tako gre lahko naša zgodovina v svet. Nazaj mora dobiti stil, ki ga je že pred leti imel. Vesel pa je vseeno, da so knjige tu. Natiskane, v lepem rdečem ali zelenem ovitku. In lahko jo bodo dobili. Kakor bodo hoteli. Za sole, za krajevne zgodovine. Morda bi naredili posebej brošuro o Titovi vasi. Ne veste kje je bila? Še niste slišali zanj? Nemcem tik pred nosom... No, saj boste brali... Jan pa resno načrtuje in razmišlja čeprav še ves utrujen, o svoji naslednji knjigi. O Gorenjskem odredu...

D. Dolenc

RAZSTAVA IN PRODAJA
POHŠTVA
na 13. sejmu stanovanjske opreme
v Kranju
od 17.-24. 10. 1980

Priporočamo se za obisk!

SLOVENIJALES

Obiščite nas tudi
v naši trgovini
v Vižmarjih
na Plemijevi 86.

PA NISMO SE UKLONILI

Jaka Krek —
mama

tam, kjer z Volče strmo
cesta v Zakobiljek, pri
se od Malenske ceste
petrov in se spusti po bregu
petrov domačiji. Danes se k
priti tudi z avtom. Razširili
pred leti, ko je bil še oče Jaka
še na malih petrovih kmetijah
z vozom le do njiv, do hiše pa
prava pot ni vodila do
ne skupaj znotisi s košem. S
Poljane v trgovino, s košem

breg je pripeta hiša,
kamor pogledar proti Odonu
Malenkemu vrhu, levo proti
deano proti Volči. Vse njivice
so že nekaj let zravnave
da bo lažja kočnja, s kosi-
zažrili so se v te bregove, da
veljali poti v svet, široke, da
kamion lahko vozil po njih.

zam. kjer z Volče strmo
cesta v Zakobiljek, pri
se od Malenske ceste
petrov in se spusti po bregu
petrov domačiji. Danes se k
priti tudi z avtom. Razširili
pred leti, ko je bil še oče Jaka
še na malih petrovih kmetijah
z vozom le do njiv, do hiše pa
prava pot ni vodila do
ne skupaj znotisi s košem. S
Poljane v trgovino, s košem

najprej poti, potem hiša, pravi mladi gospodar. Čeprav sta tudi hiša in hlev prepotrebna popravila in obnovi. Prav tako je še hiša, kot je bila v tistih dneh, ko so v njej sleherni večer vasovali partizani, kurirji, partizanski čevljari, aktivisti, obveščevalci. Partizanski bunkerji so bili posejani tod okrog: v Rožnem brdu, v Globču, za Poklarem, nad Volčo. Tu čez je šla kurirska pot z Gabrške gore, čez Delnice, Javorje, v Malenski vrh... Vse se je ustavljalo pri njih. Varno je bilo. Ce so prišli v vas beli ali Nemci, so vedno prihajali od zgoraj in se spustili k hiši od »karležja«. Od spodaj gor si niso upali. In če so bili partizani tu, so se vedno lahko varno umaknili skozi žganjarno v gozd pod hišo. Nikoli niso nikogar dobili, čeprav so bili delali preiskavo za preiskavo. Vedeli so v Poljanah, da je to partizanska hiša. Od vsega začetka. Vedeli so tudi, da od drugod prinašajo hrano sem in material, za partizane. Da se tu srečujejo aktivisti, da je hiša polna partizanske pesmi. Toda udarili niso. Kot bi si ne upali...

In res je bilo pri Pétrovih živo. Tako pogumai in varni so bili, da so celo zaigrali na harmonike in zapeli. Primož je igral, pa Primožev Stane, pa Buhov Rafel... Celo zaplesali so mladi. Včasih so prirejali prave mitinge. Partizanske pesmarice so prinašali fantje in Pétrova dekleta so takoj znale zapeti pesmi iz njih.

Beli so prihajali le podnevi. Ponoči si niso upali. Morda so prišli celo do Odamove tepke in poslušali... Nikoli niso nicesar našli. Nekoč so v dimniku odkrili kos domače slanine. Da je partizanska, so tulili v mater Franco in tisti največji je dvignil mitraljez, da jo bo udaril. Pa je bila trdno, niti za ped se mu ni umaknila. Potem je povesil železo in se umaknil... Drugič so ji sami beli pod kozlom raztrošili partizansko propagandno literaturo. Marica jo je našla še pravi čas in skrili sta jo zadnji trenutek, kajti

dezerterje, ki so od partizanov prestopili k belim. Zapeljni... Koliko življenje je plačalo za to. Ne bo vsem všeč njegov »Kokrški odred«. Tega se dobro zaveda. Vendar, v takih delih ne sme biti luknen, ne sme biti dvomov. Tako je bilo, in nič drugače. Pisana je z vso težo resnice. Zakaj potvarjati resnico? Enkrat moramo povedati vse. Ne zaradi nas. Da se bodo mladi učili na naših napakah!

na vratih so bili že beli. Spet niso dobili nič. Ko so odhajali praznih rok proti vrhu, so grozili nazaj, da bodo drugič požgali, če le košček najdejo. »Nismo krivi ne mi, ne vi,« je dejala Franca za njimi. »Vojna je kriva.«

Trdna je bila Franca. Še danes ne

ve, kaj ji je dajalo toliko moč, da

ni nikoli klonila. Težko življenje, ki

ga je preživel a še kot otrok doma v Volaki, in potem tu pri Pétru. To

in pa zavest, da ne sme kloniti...

S hvaležnostjo se je spominjajo fantje, ki so tolkokrat tu dobili varno zavetje. In vedno so se pri

njej tudi do sitega najedli. Skrbela

je zanje, kot za svoje sinove. In če

je prihajali ušivi, je zakurila v žga-

narskem kotlu...

»Nikoli mi ni zmanjkalo,« se

spominja. »Vedno se je kaj našlo za

lačne. Tako je v življenju: človek, če

več da, več ima. Tisti, ki pa stiska,

nima nikoli nič. Kot bi tudi narava

bila tedaj z nam. Koliko je bilo

sadja! Na njivi pod hišo nikoli ni rž

tako obrodila, kot med vojno. Štiri-

najst mernikov na tej fliki zem-

lje...«

Tudi partizani so poprijeti za delo,

če je bilo treba. Pri košnji, pri žetvi,

popravili to in ono. Sest otrok je

tedaj imela Franca. Njo samo in

najstarejšo Marico je Triglavski

sprejel v partijo. Angelca in Johanca

sta bili Skojevki. Angelca je bila ena

prvih partizanskih učiteljic. Pri For-

tinu je imela šolo. Tudi najmlajša,

Ciril in Lojzka sta vedela, da ne

smeta nikomur ničesar povedati. Ko

so zakobilški-otoroci spomladi nabi-

rali zvončke nad Poklom, so prišli do

samega bunkerja. Obvezne so se sušile

zunaj. K sreči je bila prva Lojzka.

Tako je obrnila otroke in nihče ni

videl. Tudi petnajst let je bila na

hiši. Še danes je v življenju: človek,

ki je našel življenje v življenju, ki

je našel življenje v življenju, ki je

našel življenje v življenju, ki je

našel življenje v življenju, ki je

našel življenje v življenju, ki je

našel življenje v življenju, ki je

našel življenje v življenju, ki je

našel življenje v življenju, ki je

našel življenje v življenju, ki je

našel življenje v življenju, ki je

našel življenje v življenju, ki je

našel življenje v življenju, ki je

našel življenje v življenju, ki je

našel življenje v življenju, ki je

našel življenje v življenju, ki je

našel življenje v življenju, ki je

našel življenje v življenju, ki je

STANE ŠINKOVEC

2

DACHAU

Sicer je bilo istega dne ustanovljeno tudi koncentracijsko taborišče Oranienburg, a so ga dve leti kasneje ukinili in odselej je bil tod le še sedež skupine uradov D, ki so se ukvarjali z upravljanjem koncentracijskih taborišč in, ki ga je vodil Oswald Pohl.

Dachau leži približno 16 km severo-vzhodno od Münchna, ob cesti, ki vodi proti Ingolstadt.

Na cesti, ki drži od Münchna do Dachaua, je v tistih časih puščica kazala smer v taborišče. Kažipoti so bili v značilnem bavarskem slogu, z rezljanimi podobami. Z ene strani skupina izmučenih esesovcev, z druge skupina veselih jetnikov maočikantov.

Pokrajina, kjer je ležalo taborišče, je v glavnem močvirnata. Podnebje tu ni zdravo. Zime so mrzle in ostre in velike količine snega zapadejo še v aprili. Poletja so vlažna. To je znani »Dachauer Moos« – dachausko močvirje.

In prav te kraje z ostromi, vlažnim in izjemno nezdravim podnebjem, so izbrali oblastniki tretjega Rajha za taborišče. A ne slučajno. V svoji geografski ekspertizi, ki jo je sestavil Eugen Romer zaradi dokazov v procesu proti Hoessu, nekdanjemu komandantu koncentracijskega taborišča Auschwitz, je zapisal takole:

»Mest tipa Dachau in Auschwitz, se je življenje izogibalo tisočletja, ker je tam prežala smrt.«

SS pa je to pomagalo pri hitrejšem uničenju jetnikov.

Koncentracijsko taborišče je bilo sestavljeno iz dveh delov: iz upravnega z upravnimi zgradbami, kasarnami, raznimi podjetji in ustanovami ter iz jetniškega taborišča, ki so mu rekli »Schutzhäftlager«. To je imelo v Dachauu obliko pravokotnika velikosti približno 600 × 300 m. Celotno področje je bilo varovano s sedmimi zidanimi stražnimi stolpi in ograjeno z visokim zidom in ograjo iz bodeče žice z električnim tokom, za katero so noč in dan hodile patrole s psi.

Glavni vhod je bil v upravni zgradbi, ki se je imenovala »Jourhaus«. Na ogromnih, že od daleč vidnih železnih vratih, skozi katera so vodili ljudi v taborišče, je bil vkovan napis »Arbeit macht frei«.

Ob vstopu v taborišče si opazil na desni strani (jug) ogromno zgradbo v obliki črke U. To je bilo gospodarsko poslopje, kjer so bile življensko važne naprave jetniškega taborišča. V srednjem delu sta bila kuhinja in skladišče živil, pralnica in kopalnica, ki je lahko pod prahmi naenkrat sprejela 250 oseb.

Obenem so ti prostori rabili za sprejem in odpravo številnih transportov pa tudi za mučilnico. V stranskih krakih je bilo skladišče jetniških privatnih stvari (Effektenkammer), skladišče progastih jetniških oblačil, perila in obutve, čevljarska in krošaška delavnica in šivalnica.

Na strehi gospodarskega poslopnega je bil napisan z ogromnimi belimi črkami po vsem taborišču viden napis, ki so ga jetniki ponavljali dan za dan:

»Samo ena pot vodi v prostost. Njeni mejniki so: poslušnost, pridnost, poštenost, redoljubnost, čistota, treznost, resnicoljubnost, požrtvovalnost in ljubezen do domovine.«

Za gospodarskim poslopjem in žično ograjo na južni strani, je bil taboriščni zapor, imenovan: bunker. Sem so zapirali jetnike, ki so se kakorkoli pregrešili zoper taboriščna pravila ali če so jih kaznavali z ostrejšo kaznijo. Na dvorišču pred njim je bilo strelische, kjer so več let opravljali eksekucije. Tu na dvorišču so bili do 1940 nameščeni tudi koli, kamor so za kazen obešali za roke jetnike. Na zvezane so načevali pse, ki so skakali na nesrečne žrtve in jim trgali genitalije. Ker je bila zmogljivost teh naprav ocitno premajhna, so montirali v februarju 1941 v kopalnici nove, tako da so lahko obesili hkrati 52 ljudi.

Med gospodarskim poslopjem in jetniškimi baraki, levo od glavnega vhoda, je bilo obsežno zorno mesto – Appellplatz. Tu so se bili mučni, dolgotrajni jutranji in večerni apeli. Od tu so odhajale na delo in se zvečer vračale delovne skupine (Arbeitskomman-

dos). Tu, na tem mestu so do 1943 pogosto opravljali pred zbranimi jetniki kazen bičanja na »tepežnem kozlu«. Tu so morali jetniki poslušati preko zvočnikov zmagošlavne fanfare, ki so označevali vojaške uspehe hitlerjanskih hord. Tu so opravljali zloglasne selekcije golih jetnikov za invalidske transporte in tu so ležala nešteta, okostnjakom podobna trupla jetnikov, ki so prispeali s transporti v Dachau.

Od tu je peljala proti severu široka, blizu 300 m dolga cesta (Lagerstrasse). Ob obeh straneh so bile jetniške barake, ki so jim pravili bloki. Druga od druge so bile oddaljene 10 m, tej ulici pa so pravili Blockstrasse.

Vseh jetniških barak je bilo 34. Na zahodni – lev strani so bile označene s parnimi števkami. Prvi dve s črkama C in D. Tu je bila taboriščna pisarna, delovni urad, kantina, muzej in dr. Sledile so barake od 2 – 30. To so bile delovne barake (Arbeitsblocks ali Freiblocks). 2. in 4. so imenovali vzorčni baraki (Musterblocks). Nikdar nista bili prenaseljeni, hrane je bilo tu vedno dovolj in jetniki so ju zato imenovali »taboriščna četrt vil«. Zasedeni sta bili le od Nemcev in Avstrijev, torej rajhsdojerjev.

Baraka 24 je bila določen čas jugoslovanska. Naši prijatelji so ji pravili tudi »Partisannenblock«, esesovi in tisti, ki smo jim bili trn v peti pa »Banditenblock«. Baraka 28 je bila namenjena poljskim, 26 pa vsem ostalim ovnikom. Tudi ta ni bila prenaseljena in v prvi sobi je bila urejena kapelica, kjer so opravljali službo božjo.

Taborišče je bilo zgrajeno za 5.000 ljudi oziroma za 180 jetnikov v eni baraki, ki je imela štiri sobe. V resnici pa je bilo v barakah daljše obdobje od 400 do 800 ljudi, dokler ni postal stanje zaradi preobludenosti katastrofalo. V nekaterih barakah je bilo tedaj preko 2000 jetnikov, ali namesto 45, preko 500 oseb v eni sobi.

Do leta 1943 sta vladala povsod v barakah in okrog njih neverjetna čistota in red. Ko pa so po letu 1942 pričeli prihajati v taborišče vedno številnejši transporti, so postale barake kmalu prenaseljene. Izgubile so svoj čist izgled, k čemur je prispevalo svoje tudi pogosto pomanjkanje vode zaradi bombardiranj. Le vzorčni baraki 2 in 4 sta bili malo obljubeni in sta ostali čisti do konca.

Na tej strani je bil, označen s črko, tudi muzej. SS je hotela z nekakšnim muzejem voščenih figur in fotografij dokazati obiskovalcem, da so v taborišču zaprti le kriminalci in abnormalni ljudje, nevarni in nekoristni za družbo, ki je zato dolžna, da jih osami. Voščene figure so prikazovale nasprotnike režima, seveda prikazane odvratno ali pa tako, da so vzbujali posmeh pri obiskovalcih. Posebno velik je bil izbor pri skupini kriminalcev, kjer so za to izbrali predvsem ljudi s tipičnimi zločinskimi obrazi, z velikimi povdarenimi brazgotinami.

Normalnih, poštenih ljudi, ki jih je bilo taborišče polno, pa jim niso pokazali, niti tega ne v kako bednih razmerah žive in umirajo.

Na vzhodni-desni strani sta bili najprej baraki A in B, kjer so bili razni laboratorijski in operacijski prostori. Najmoderneje opreme, ki je bila tu in, ki je vzbujala občudovanje obiskovalcev, bi bila vesela vsaka klinika. Toda naprave niso služile zdravljenju jetnikov, temveč njihovemu ničenju v vseh mogočih laži-znatenstvenih poskusih.

Sledile so barake od 1 do 29. Prvih nekaj je bilo namenjenih bolnikom (Revier). Na tej strani je bila med ostalimi še kazenska baraka (Strafblock ali Strafkompanie) in baraka za novo prispele (Zugangsblock). Nekaj barak je bilo še posebej ograjenih z bodečo žico, ob vhodu pa je bil napis »Kriegsgefangenenlager«. Tu so bili Ženevski konvenciji navkljub, zaprti sovjetski vojni ujetniki.

Na drugi strani taborišča se je nahajala v severozahodni smeri, takoj za taboriščno ograjo tovarna groze in smrti – krematorij. K njemu je spadelo še manjše strelische in prostor z vislicami.

Sklepna prireditve na Beli

KRANJ – V počastitev 35-letnice osvoboditve sta republiška konferenca ZSMS in poveljstvo Ljubljanskega armadnega območja razpisali tekmovanje »Mladost v pesmi, besedi in sprehodih s kvizom »Tito-patrija-revolucija«, ki se bo zaključilo s finalno prireditvijo v decembri.

Na Gorenjskem potekajo s tem mesecu tekmovanja na občinski ravni. V Škofji Loki so udeleženci za regionalno tekmovanje v Tržiču že izbrali, v kranjskih občini pa bo sklepna prireditve 25. oktobra ob 18. uri v domu družbenopolitičnih organizacij na Zgornji Beli. Pomerili se bosta pro in drugouvrščena ekipa s predhodnega preskusa, ki bo 20. oktobra v Kranju. Med prijavljenimi prevladujejo mladinske organizacije iz delovnih kolektivov, ki že vrsto let uspešno sodelujejo z vojaki in stare-

ščnimi garnizije Stane Zagor. Članske ekipa, sestavljene iz vojakov v mladincov, bodo odgovarjale vprašanja o vlogi ZKJ in tovora Tita v boju za nacionalno in socialistično osvoboditev, o povojni obnovi in vključevanju mladih v splošnega ljudskega odpora. V tem seštevku bodo upoštevali kulturne aktivnosti mladih med tom.

Na finalni prireditvi na Beli bodo v kulturno-zabavnem programu nastopili sekstet gitaristov Stane Zagor, vojaški ansambel »12. julij«, folklorna skupina »Globus« in citatorji. Organizatorja občinske tekmovanje sta občinska konferenca ZSMS Kranj ter vojaki in stare-

enote France Prešeren.

NOGOMETNI KLUB OLIMPIJA

sporoča, da iz tehničnih razlogov in zaradi slabih vremenskih razmer prestavlja izvedbo

»SUPER TOMBOLE«

napovedane

za nedeljo,

19. oktobra 1980 na
spomlad 1981.

Točen datum tombole
bo objavljen najkasneje dva
meseca pred prireditvijo.

TOMBOLSKIE KARTICE OSTANEJO ŠE NAPREJ VELJAJE IN V PRODAJI.

Na 13. sejmu stanovanjske opreme v Kranju, od 17. do 24. oktobra

Obiščite paviljon
KOKRA Kranj,
TOZD Globus — v
hali A:

RAZSTAVNI PROGRAM:

— stanovanjsko pohištvo (spalnice, dnevne sobe, obiske in samske sobe, predsobe)
— izdelki domače obrti (spominki) »DOM« — Ljubljana

Pohištvo prodajamo na potrošniško posojilo, brezplačno montirano na domu in dostavljamo na dom v oddaljenosti do 30 km.

Skrivnost nekoga brezna

MATJAŽ CHVATAL

25

Proti izhodu se pomikamo resnično počasi. V širih urah se nismo vzpeli niti za sto metrov višinske razlike. Za dodaten problem pa nam je zmanjkallo še hranje. Imamo samo nekaj sladkorja, pol zavitka mleka v prahu in dva ali tri pudinge. Mar bo ta odpravica resničen polom?

»Rože, daj mi slušalko,« vzkliknem sredi njegovega pogovora z Davom.

»Hej, Davo, ali sta prinesla kaj žrtva s seboj? Nam je vsega zmanjkal!«

»Čudna bo, čudna,« sledi odgovor iz slušalke.

»Zakaj pa Kuži ni prišel?«

»Saj sva ga šla iskat v Tržič, pa je nekaj jamral, da ga boli glava in da ne more v jamo. Kaj hočeš, ustrašil se je zime.«

»Aaaa, pa morda ve, da je svinja.«

»Koliko imate še do Križišča?«

»Okoli petdeset metrov višinske, pa vidiš.«

»Sedaj sva nad WC prehodom, vsaj tako ni Vegi vpije na uho. Ga slišiš, kako se dere?«

»Dobro, čež dve uri se vidimo na Križišču. Mislim, da ni potrebno več telefonariti.«

»Zdravo!«

»Kmalu se vidimo,« mu odgovorim in klopim slušalko z žice.«

»Še tri stopnje. Dajmo, vlečimo, ena dve,«

»nooruk, nooruk!« govorimo, vpijemo in se

spodbujamo z bolj glasnimi kot pa veselimi krik. Navezujem transportne vreče – prasce na konec vrvi, ki jo prijatelji vlečajo navzgor. Vreče ena za drugo izginjajo na polici enajst metrov višje. Kmalu pride vrsta za vzpon tudi zame.

»Se dva brezna do Križišča,« se glasno oddahнем, ko priplezam na polico, »potem si bomo s prijatelji lahko podali roke in skupno, sicer z opremo, ki jo bo vedno več in več, kolikor bolj se bomo bližali izhodu, in precej laže izvlekl vso do gora opremo, ki so jo nekaj dni zatem vikendaši na Goški ravni z nejevero občudovali in polglasno privarovali:«

»Nemogoče, kako so sploh lahko toliko materiala izvleki ven?«

Da, tudi nam se je potem zdelo nemogoče, saj vsega tistega nikoli ne bi zvlekli do avtomobilov na Goški ravni, tako utrujeni in naveličani vsega, kot smo bili, če ne bi bilo snega, po katerem smo vlekli za seboj tudi po tri transportne vreče kakor lahke sanje. Po hribu z majhnim naporom je šlo navzdol brez vsakega napora.

»Vegi, Davo,« se derem na ves glas, ko stojim poleg nove rumene transportne vreče na Križišču.

»Verjetno sta odšla do velikega kapnika,« pripomni Rožle in potegne iz žepa svojo stalno spremljevalko pipico, ki si jo natlači.

prižge in kot stara lokomotiva prične z velikim užitkom puhati dim. Bušmana je zgrabil prava kadilska strast, toliko da si ni pogrizel prstov, ker mu je zmanjkal cigaret.

Od daleč spodaj iz dvorane pričnejo prijati tih glasovi, katerih glasnost postopoma narašča. Kmalu se izza ovinka prikazeta dve brleči lučki, ki sta veselo kriknili in se poginali proti nam. Srečanje je bilo resnično prisrčno. Posedemo. Davo prične z transportne vreče vleči razne dobrote, ki smo jih spremjali z izbljenimi očmi.

»O Vegi, si ti še vedno vegetarijanc?«

Letos v okviru jesenskega gorenjskega sejma
10. jubilejna gobarska razstava

Gobe, gobja juha in še kaj . . .

okušali! Ne, brez gob, jesenski sejem ne bi bil več pravi sejem . . .

Za letošnjo, jubilejno razstavo so se kranjski gobarji seveda še posebej pripravili. Ze lani so pokazali rekordno število primerkov gob: 540 determiniranih vrst in okrog 100 nepoznanih vrst gob. Od tega je bilo okrog 80 odstotkov užitnih. Letos upajajo, da jih bodo prikazali vsaj toliko, če ne več. Čas je pravi, moče je dovolj in rasle bodo gobe, da bo veselje. Pri tem jim bodo pomagali tudi člani drugih gobarskih družin, iz Škofje Loke, z Jesenic, iz Celja, Novega mesta, Sežane, Gorice in drugod.

Osem dni bo odprta razstava in vsak dan bodo ob gobah dežurni člani družine, ki bodo obiskovalcem pričevavali o gobah. Vsak dan od 16. do 17. ure bo pa tudi brezplačna pokušina ene od njihovih gobnih jedi. Za ogled razstave ne bo posebne vstopnine, za organizirane skupine šolarjev, ki bi radi prišli pogledat le gobarsko razstavo, pa bo vstopnina 5 dinarjev. Vsekakor bodo tu dobili najbolj nazoren pouk o naravi in gobah.

D. Dolenc

Kavaljarjevi Franci v spomin

Po skoraj 93 tihih, skromnih, a znotraj tako zelo bogatih letih se je konec septembra v bohinjski Srednji vasi utrnila nit življenja Kavaljarjevi Franci. Množica všečnikov, prijateljev, znancev od blizu in daleč jo je 1. oktobra popoldne pospremila na zadnji poti in ji še enkrat izkazala spoštovanje in čast. Vse življenje je poznala le delo in skrb. V obojem je bila zvesta sebi in domači Markotljičevi hiši, iz katere je pred več kot sedmimi desetletji odšla služiti kruh. Spominjajo je številni planinci in drugi ljubitelji naših gora, saj je bila vrsto let dobra in znana oskrbnica koče pod Bogatinom. Z zlatim častnim znakom Planinske zveze Slovenije so jo sorodniki in vaščani spremili do groba s tisto ljubeznijo, ki nas povezuje s preminulimi tudi po smrti.

V častitljivi jeseni življenja se je teta Franca še včino zanimala za dogodek doma in po svetu. Le ena želja se ji ni izpolnila: v GLASU smo jo zapisali pred dvema letoma, ko je ob 90-letnici dejala, da bi še enkrat rada šla na Uskovnico in proti planini Konjšči. Zdaj počiva v zadnjem domu nad ljubljeno Srednjo vasjo. S planin, ki jih je tako zelo imela rada, pa ji veter prinaša jesenske pozdrave.

TONE GOŠNIK

Foto: F. Perdan

Lahko se pohvalimo, da je gobarska razstava na jesenskem Gorenjskem sejmu po času trajanja in kvaliteti edinstvena v Evropi. Njen sloves je segel tudidaleč čez naše meje. Veliko obiskovalcev pride vsakokrat tudi iz inozemstva, med njimi tudi priznani evropski mikologi. Seveda pa vzdrževanje take razstave, da ostane sveža vseh osem dñi, terja ogromno dela od članov družine. Vsak dan prinašajo nove primerke in s svežino zamenjujejo stare, kar je velikega pomena, da obiskovalec dobije gobi pravo sliko.

Ce se vam bo zahotel kislih gobic za domov, jih boste lahko tu tudi kupili. Člani gobarske družine jih bodo prinesli iz svojih kleti. In da bi se pri pokušini zastrupili, se res ni bat. Vse gobe, ki gredo v kuhičino, so najmanj dvakrat pregledane, tretjč pa še od kuharic. No, mimogrede: da bodo vsa gobja jedila, ki bodo tokrat ponudena na sejmu, imela žlahten okus – takega, kot smo ga vajeni – bo skrbela glavna kuhanica sejemske gobarske kuhinje, Francka Šinko, članica gobarske družine Škofja Loka. Škoda bi bilo zamuditi . . .

D. Dolenc

Črtomir Zorec

POMENKI OB SAVI DOLINKI O NEKATERIH KRAJIH JESENISKE OBČINE

(47. zapis)

In tako sem spet pri krajepisu – po tolikih življenjepisih, ki pa so le nujno sodili v okvir priповедi o Triglavskem gorstvu.

HRUŠICA

S koraj natanko od zahoda proti vzhodu na odsek med Mojstrano in Hrušico je polozjena savska Dolina, pravzaprav njen domala nenaseljeni del – saj celih 6 km ni hiš ob cesti, le tu in tam kak senik na senožetih v karavanški strmini ali nad savsko strugo v Mlakah. Čudno pozabljen in pust svet! Tudi cesta, sicer asfaltirana, a nevarna nekdanja furmanska pot – pa vendar je bilo leta 1966, ko so dobro staro železniško progo, ki je povezovala Jesenice s Trbižem, demontirali, toliko obljudi o novi, široki in varni avtomobilski cesti. Ostalo je vse po starem: le železnicu, tako pomembne za gorsko turistiko in za smučarske centre okrog Kranjske gore, ni več . . .

represalijo za partizanski napad na gestapovce v avtu, so Nemci ustrelili 45 talcev. Od teh je bilo 35 domačinov Hruščanov, 1 je bil iz Poljč pri Begunjah, ostali so bili z Jesenic in Javornika.

Zdaj stoji na kraju okupatorjevega zločina zares veličasten spomenik – žrtvam v častem spomin, živim v opomin. V glasen opomin pa tudi mimovozečim Nemcem, kako so se vedli njihovi sorojaki do neoborženih in ničesar krvih talcev . . .

Ob skalnat trovriki simbol OF so vkomponirane skupine borcev, talcev in izgnancev – vse v žlahtnem bronu. V spodnji del spomenika je vzdiana kovinska plošča z besedilom pesnika Mihe Klinarja:

*Po gmajnah, ob cestah, za žicami
smo padli v smrt
streljani, ubijani, izmučeni
hlapci Jerneji in Simni Sirotniki,
za čas, za vas
in za ljudi, ki jih še ni.*

Pomnik NOB na Belem polju pri Hrušici

Avtor spomenika je akademski kipar Božidar Pengov.

TRNOVO

B elemu polju pravijo tudi Trnova, vsekakor onemu odseku, kjer so Nemci streljali talce. Kako pomembno ime! Izvira pa najbrž od trnja, ki zarašča del gmajne, velikega ograjenega pašnika za govedo in za konje. Tudi drobnič sem že videl na tej obsežni a ne prav dobr sirožeti nad cesto. – Nekoč (kdaj, tega nisem mogel zvedeti) so na Belem polju kopali sadro. Le kdo bi mi o tem kaj sporočil? Menda je bilo v letih prve svetovne vojne tu manjše vojaško pokopališče. Tudi o njem nisem utegnil kaj več zvedeti.

– Vsekakor pa je že prišlo do zamenjanj imen Belega polja z Belskim poljem. Le-to leži na vzhodni strani Jesenice, pri Koroški Beli (od tod ime Belsko polje) in je namenjeno širiti železarskih obratov s Slovenskega Javornika. Torej obej polj ne gre zamenjati, četudi sta si po imenih tako podobni.

Ker pa leži Trnova (Belo polje) med soteskama hudournikov Prešušnika in Dobršnika, se mi kar ponuja priložnost za pripoved o tesnih iz Karavank hitečega Dobršnika, ki na svoji poti z gora v dolino pada kar v šestih slapovih.

CRN OBLAK NAD BELIM POLJEM

Tako bi lahko označili zločin, ki so ga nemški okupatorji zagrešili dne 27. julija 1942 prav tu, na Belem polju, poldrug kilometer zahodno od Hrušice. Kot

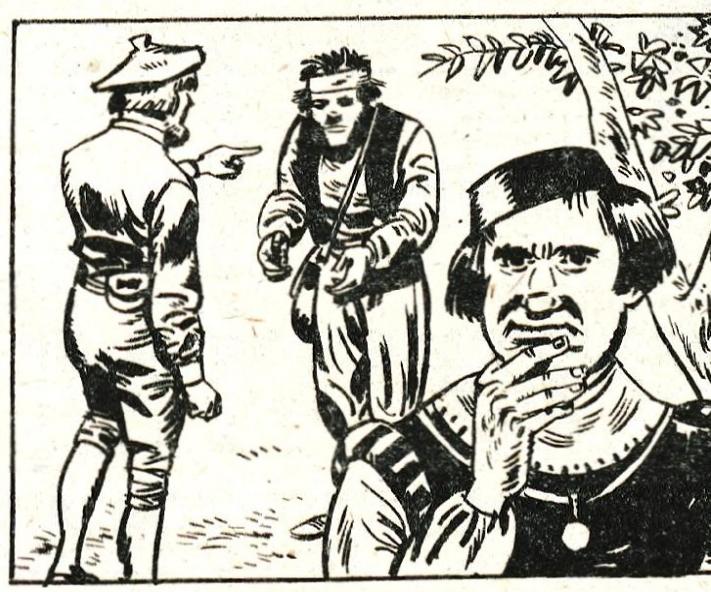

Josip Jurčič

JURIJ KOZJAK

Riše: Jelko Peternej

Priredba: M. Zrinski

veljnik te društine je bil velik, suh cigan svetih amo se že prej nekoliko seznanili z njim in smo ga sli Samol. »Ali dobro veš, da je šel danes gospodar v klošter?« vpraša miadega, razmrštenega cigana. »Dobro, če si me ukanal; če zastonj čakamo tukaj, ti dobrom, tukaj.« Ne, dobro sem videl. V kloštru sem sli Peter, ki mi je dajal jedil, me je imel za in mi je pravil, da je mnogo vitezov v kloštru. Sem cuš imel Kozjak.«

35. Drugod ne moremo mimo, to je edina pot. »Če ne pride nočoj, naj počaka konopec do jutri. Rosa mu ne bo škodovala.« Rekši, odveže cigan od pasa vrvico in jo v dve gubi zadrgne okoli vrbove veje nad njihovimi glavami. »Trdna je, dva viteza drži,« reče naposlед. »Povej nam, Samol, zakaj čakamo tega človeka, ki si nam ga že večkrat omenil?« vpraša star, škilast mož. »Kaj ti je storil tisti, za katerega smo pridrgnili vrvic? Veliko mi je storil, prijatelj,« reče dolgi Samol, »veliko zalega mi je napravil.«

36. »Povem vam, zakaj smo pridržali semkaj iz daljne Ogrske. Ni še nanogokrat skopnel sneg od takrat, kar sem bil tukaj, v tej dolini postavlil šotor. Nobeden izmed vas tedaj še ni bil z menoj. Sina sem imel, krepkega, močnega mladeniča, pogumnega, da med krdelom ni bilo nobenega takega njegove starosti. Bil mi je vse, z njim in zanj sem brundal po svetu. In kdo je bil, ki mi je zrušil mojo srečo? Tega človeka čakamo danes tukaj, gospodar grada Kozjaka je, onega kupa, ki ga vidite v megli.«

gradijo este, zbirajo za dom

krajevni skupnosti Stara Fužina so letos asfaltirali s provoljnimi prispevki krajanov večino krajevih cest – Že dve ti zbirajo denar za izgradnjo kulturnega doma, vrtca, rostrov za upokojence

Stara Fužina v Bohinju – Krajevna skupnost Stara Fužina, ki ljučuje poleg Stare Fužine še vas udor, danes šteje okoli 700 prebivalcev. Krajevna skupnost Stara Fužina je med dvajsetimi krajevnimi upomstmi v občini ena redkih, ki ma primernih prostorov za delo ajevne skupnosti in številnih organizacij in društev, ki v krajevni upnosti aktivno delujejo. Razen ga kot izrazito turistična krajevna skupnost – saj ima največ zabitih turističnih sob v Sloveniji ispolh – nima nobene dvorane, ter bi bile lahko turistične, kulturne in druge prireditve.

Dolga leta so se krajanji trudili in izadevali, da bi vendarle v Stari Fužini postavili vsaj majhen kulturni dom ali kulturno in družbeno edišče, vendar jim ni uspelo. Nadjne so se odločili, da bodo razpi-

Krajevna skupnost ima prostore v starem, dotrajanim objektu, kjer se je zadrževati že nevarno ...

TANKO ODAR, predsednik sveta krajevne skupnosti Stara Fužina

ili krajevni samoprispevki in tako tudi sami pomagali pri izgradnji ajevnih prostorov. Danes so seje veta in drugih organov krajevne upnosti in družbenopolitičnih organizacij v sila neprimerenem objektu, kjer so morali strop podpreti, in vsaj za silo drži, sestanki s števil-

nejo udeležbo pa morajo biti v sedanjem gostinskom lokalnu. Tudi krajevna knjižnica je v starih prostorih, kjer pa se je zaradi dotrajnosti objekta celo nevarno muditi.

Referendum za krajevni samoprispevki je ob prizadavanju krajevne skupnosti in ob zavesti vseh krajanov odlično uspel in zdaj ga plačujejo že dve leti. Vendar pa v Stari Fužini še vedno nimajo prostorov za svojo dejavnost, niti za vrtec, ki bi ga tako zelo potrebovali.

Prav zato se v zadnjem času intenzivno pogovarjajo s predstavniki družbenopolitičnih organizacij skupščine občine Radovljica in s predstavniki skupščine občine, da bi se vendarle premaknilo in da bi v naslednjih letih dobili manjši objekt nasproti samopostrežne trgovine v Stari Fužini. S pomočjo Alpdoma iz Radovljice naj bi zgradili stanovanjski objekt z desetimi stanovanji, prostore za manjši vrtec in prostore za dejavnost upokojencev in krajevne skupnosti. Stanovanja v

novem objektu naj bi dobili tudi stanovalci, ki zdaj prebivajo v stari Zoisovi graščini na koncu vas. Zoisovo graščino naj bi končno preuredili v muzej in že se pogovarjajo z jeseniško Železarno, da bi rada v Zoisovi graščini uredila spomeniško zaščiteni objekt ni prav nič privlačen zaradi neodgovornih posameznikov, ki odložijo material kamorkoli se jim že zdi.

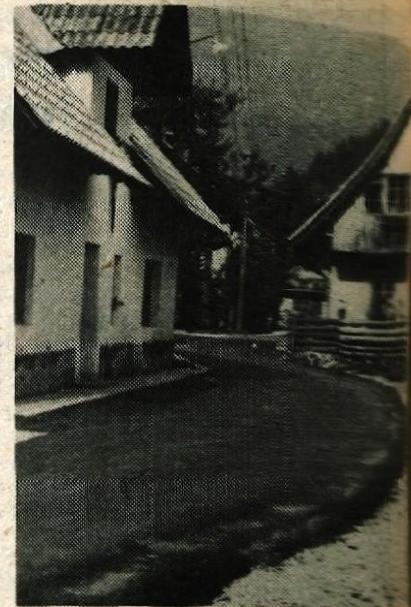
Stara Fužina je poznana zaradi turizma, saj v to lepo bohinjsko vas izredno radi prihajajo tuji turisti, ki si želijo miru, svežega zraka in posvetka. Tega imajo vse poletje zares v izobilju, vabljiva je tudi gostoljubnost domačinov, prav vseh, se posebej tistih, ki oddajajo zasebne turistične sobe. Teh sicer ni vedno manj, vendar pa tisti, ki oddajajo sobe, tožijo zaradi tega, ker v Stari Fužini ali v okolici ni primerenega gostinskega objekta, kjer bi se lahko ti gostje hranili. Se posebej dober obisk je bil letos in prav gotovo bil umestno razmišljati o bolj urejeni prehrani za vse tiste turiste, ki se mudijo v tem lepem bohinjskem kraju. Tako pa zdaj dopoldne ni kje

dobiti toplega obroka, saj gostinskih lokalov – razen bifeja pri trgovini – ni.

Vas je izredno lepo urejena in vsako leto je viden napredok. Tako so letos krajni prispevali še za asfalt in so tako ceste domala vse asfaltirane. Asfalta so položili na 2500 kvadratnih metrov površine, posamezna gospodinjstva pa so prispevala od 3.700 do 4.000 dinarjev. Krajanji Stara Fužina so se torej ponovno izkazali in tudi za asfalt namenili del lastnih sredstev. Vas dobiva čisto drugačno podobo, resa tudi deloma iz združenih sredstev občinskih samoupravnih interesnih skupnosti, a vendarle je prostovoljni delež krajanov še vedno visok. Prav tako kot bo visok njihov delež tudi pri družbenem centru, ki naj bi ga začeli graditi že prihodnje leto.

Krajevna skupnost seveda ni tudi brez številnih problemov, ki jih namerava postopoma razrešiti v prihodnjih letih. Radi bi dokončno in za vedno začtili obalo bohinjskega jezera, ki jo nekateri neodgovorni krajanji še naprej uničujejo tako, da z obrežja jemljejo pesek. Prav tako naj bi uredili vso vas, ne le posamezna območja. Ob spomeniško zaščiteni cerkvici sv. Pavla v Stari Fužini je še vedno veliko navlake, predvsem gradbenega materiala, ki kazi okolico. Lastniki naj bi material odpeljali na druga mesta, kajti pogled s ceste na spomeniško zaščiteni objekt ni prav nič privlačen zaradi neodgovornih posameznikov, ki odložijo material kamorkoli se jim že zdi.

V Stari Fužini torej ne mirujejo in so stalno aktivni. Že neštetokrat,

V krajevni skupnosti Stara Fužina so posamezna gospodinjstva prispevala po 4.000 dinarjev za asfalt. – Foto: F. Perdan

posebno pa zdaj, z akcijo za žitev asfalta, so dokazali, da s prostovoljnim delom in prispevki zmorejo poskrbeti za večji napredok kraja, prav gotovo pa bodo to s pripravljenost dočakali tudi gradnji družbenega doma. Družbeni dom ni le želja, je resna potrebba vseh, ki v krajevni skupnosti živijo in delajo, zato jim je treba pomagati.

D. Š.

Z Glasom, Alpetourom in pismonoši na Notranjsko

»Če te pes ne oblaja, nisi pismonoša«

Letos so se že petič zbrali gorenjski pismonoše, da bi temeljiteje kot laj, ko poznajo sleherni plot in psa okrožju svoje dostave, spoznali di širšo domovino. V sobotnih juanjih urah, ko smo v Škofji Loki zbrali še njihovo poštarsko skupino zgledno zlikanih uniformah, smo uživo krenili na pot. V avtobusu se hitro razvili razgovor, sprva strovno resen, ki je kmalu izvenel v lo in že na Vrhnik, kjer smo prvič izstopili, v veseljno dobroj določi.

Med preko tridesetimi pismonoši poštarski Gorenjske ni bilo težko ulti takega, ki bi bil pripravljen ipovedovati o svojem delu, zgodah nezgodah poštarskega dne, ki se uje v dolgoletni dostavni karieri odilo kaj nepozabnega, šaljive-

JOŽE HAJDINJAK, Kranj
»Že triindvajseto leto dostavljam pošto naslovnikom po vaseh in obrobju mesta. Dolgo sem služboval v Podnartu, ko pa sem se preselil v Kranj, me mestni teren ni nič kaj privlačil. Raje zmagujem hrib kot stopnice v vseh mogočih stolpnicah. Delal sem tudi v špediciji, toda delo v zaprtih prostorih ni zame, rad sem na svežem zraku, rad imam ljudi, s katerimi sem kot pismonoš v najtesnejšem stiku. Ljudje pa mi jo včasih radi kaj zagodejo. Spominjam se, ko sem nekoč na prošnjo predsednika krajevne skupnosti raznosal davčne izterjave. Neka ženska me je pričakala z metlo. Od tedaj nikoli več ne sprejemam tako nevarne neprijetnega. Tako je pismonoš

CVETO KNEŽEVIĆ, Jesenice
»Tudi jaz raznašam pošto po vseh, trenutno so moji teren Javoriške rovte in Planina pod Golico. Kadar je lepo vreme, se ni težko podati na pot, posebno ne za mladeža človeka. Bomo videli, kako bo šlo

BORO JOSIFOVIĆ, Radovljica
Mlad človek, ki ni dolgo v tem slicu, še ne ve veliko povedati o nežnih doživljajih. Vendar se maruj zanimivega dogaja, prijetnega neprjetnega. Tako je pismonoš

pozimi. Včasih je bilo treba do vsega naslovnika priti peš, zdaj pa se do nekaterih najbolj oddaljenih vodim. Z delom se zadovoljen, četudi včasih, ko nosim kake pozive s sodišča, naletim na zaklenjena vrata.«

Na Vrhniku smo si s pismonoši ogledali zanimiv tehnični muzej, počasto turistično točko zgodovine in drobnih zanimivosti željnih obiskovalcev. Gozdarski, lesarski, lovski, tekstilni in prometni muzej so pritegnili tudi naše pismonoše, posebno še zgodovina njihovega običajnega prevoznega sredstva, bicikla. Razstavljeni so nameči vsi, vse od nizkega lesenega, skripajočega, na katereh bi se bilo težko ubraniti potpadljivih Sultanov, tja do današnje izpopolnjene izdaje, na kateri nič dolžan nič kriči bežiš od naslovnika, ki je dobil poziv z davkarje.

Predjama, slovenski grad še slovitejšega robarskega viteza Erazma, je še naslednja postaja. Utrdba, kjer je vitez Predjamski toliko časa trdrovratno kljuboval vojaškemu oblegavi, je še danes veličastna in težko dostopna. Mnogo zanimivega je videti v gradu iz časov, ko je Erazma po neuradnih virih bridka smrt iz

katapulte doletela ravno v prostorčku, tajnem koncu cesarjeve pešpoti.

Po prigrizku se spustimo v janske Jame. Dobra dva kilometra pod zemljo sta nam naložila sape, pa tudi kanček kondicije nedeljkovo dostavo. Kljub temu koraku pa je podzemski Škocjanskijam z budečimi kapniki vse navdušil. Nekaj celo tako, da so se odločili potem, ko bodo »stalaktiti zrasli svojega pola.«

Družbeni duh se je nadaljeval v hramu veselja. Poštarji so predvsem domislice, šale, uganki, najbolj posrečene je bila razstava celo nagrada. Na koncu je prešel Stefan, ki je tekmovalje v Škocjanskem jam, z vzel najbolj zanesljiv. Nekaj večer, ko smo se skozi del vrata Škofje Loko in Kranj, je zaznali tudi pesem, zaradi nekaj hlapov in celodnevnega prejave ne ravno najbolj ubranio, a prav do prihodnjega leta, ko se bodo spet – vendar ne v mokru – odpravili na skupen izlet v neznanje, se bo zboru pridružilo še nekaj glasov.

D. Žlebir
Slike: F. Perdan

Preden se odpravimo na pot, še gasilski posnetek.

MLADOST NA ZAPECKU

Poseben uvod ni potreben. 46 deklic iz krajevne skupnosti Nemila letos kratkomalo ni nadaljevalo osnovnošolskega izobraževanja. Zaključile so prve štiri razrede in stop. Svojo prihodnost vidijo v možitvi.

Nemila je štirideset kilometrov oddaljena od Zenice. Življenje v tem siromašnem kraju, kjer zemlja ne daje ničesar od sebe, je težko. Resnici na ljubo, ne tako kot včasih. Po dolini se vije sodobna prometnica Sarajevo–Bosanski Brod. Kljub temu so nazori ljudi ostali enako ozki, primitivi, nazadnjaški. Ne uspeva, na primer, niti šola.

Pred nekaj leti se je Nemila povajila v časopisih, ker so domaćini s prostovoljnimi delom zgradili pravcati nogometni stadion. Zdaj prihaja zaradi vesti, ki ji v 1980. letu skoraj ne bi mogli verjeti. Matere in očetje prepovedujejo otrokom nadaljnje šolanje.

«Za nas to ni nobena novost,» pripoveduje Hasan Mujkanović, ravnatelj osnovne šole Rade Kondić v Nemili. «Že leta se borno s starši, jih prepričujemo o pomembnosti obveznega osnovnega šolanja. Mnogi nas nočejo poslušati. V njih se je zakorenilo mišljenje, da izobražena ženska ni za zakon.»

Osnovna šola Rade Kondić je ena od največjih na zeniškem območju. Obiskuje jo več kot dva tisoč učencev. Razen osrednje je še sedem podružničnih šol. V nemilski je veliko kabinetov, sodobnih učnih pripomočkov. Učitelji in učenci so se združili v naporih, da bi bil pouk čim boljši.

Zakaj torej podatek, ki poganja kri v obrazu?

«Vsek začetek šolskega leta nam prinaša neprijetna ugibanja, koliko deklic iz vasi bo nadaljevalo šolanje v petem razredu v osrednji šoli, čeprav smo iz vseh krajev do Nemile organizirali brezplačen avtobusni prevoz. Od letos naprej so brezplačni tudi učeniki.»

V Količe, hribovsko vasico, vodi prašna cesta. Na prvi pogled zemlja niti ni tako slaba, videti pa je, da se s poljedelstvom že dolgo nihče ne ukvarja. Zemlja potrebuje nego, skrb, te pa ni, odkar so se može zaposlibi ob visokih zeniških pečeh in v številnih drugih podjetjih v okolici. Prehitimo deklico, ki žene težko otvorjenega konja.

«Hodiš v šoli?»

Zmigne z rameni.

«Od kdaj ne?»

Zardi, njen pogled se prikuje na pravno pot. »Od letos,« odvrne tiho.

«Zakaj?»

Spet zmigne z rameni.

«Te ne pusti mati, oče?»

Nič. Samo pogled, prikovan na zemljo.

«Koliko si stara?»

«Dvanajst.»

«Ti je žal, ker nisi v šoli?»

Spet isti odgovor: zmig z rameni.

Vzpona je konec. Vas Količi je kot grozd vraščena v strmino. Pred skromno hišico so se zbrale vačanke ob kavi, klepetu, pletenju in predenu volne. Kakšnih deset metrov stran nekaj deklet z zanimanjem in strahom v očeh sprembla prihod vsiljivca. Kot bi slutile, da so razlog za njegov obisk.

«Kar napiši. Nimamo denarja, da bi otroke pošiljali naprej v šolo. Dokler so hodili tu, v vasi, je še nekako šlo. V Nemilo v takih krpah ne morejo. Pa za kosila je treba plačevati in kaj jaz vsem, za kaj še vse,» prva spregovori Hanifa Hazić.

«Koliko otrok imate?»

«Pet. Štirje od njih bi morali v šolo.»

«Kje dela mož?»

«V zeniškem Komradu. Malo zaslubi, le okrog 4500 dinarjev. Kako naj potem otrok šolamo?»

«Ste vi hodili v šolo?»

«Nisem.»

«Ste zadovoljni z življenjem?»

«Pa, nisem. Težko je takole.»

«Hočete, da tudi vaš otrok tako živi?»

«Ama, samo da je živo, za ostalo...»

Hanifina hčerka Uma stoji ob strani in zardeva. Bister pogled ima. Kdo ve, kaj vse bi lahko postala?

«Zulejha ne more v šolo v Nemilo. Enajst nas je v hiši. Mož dela v Bistričaku. Zaslubi okrog 5000 dinarjev. Štirje otroci so zdaj v šoli. Ce bi šla že Zulejha, bi jih bilo pet, čez leto dni celo šest. Mislim, da je dovolj, če dva odhajata v Nemilo.»

«Vidim, da je hči lepo oblečena.»

«Ma, slabo vidite. Rabi nove čevlje. Veste, koliko stanejo? Petdeset tisočakov! Kje naj vzamem denar?»

«V šoli v Nemili je organizacija dedčega križa. Pomagala vam bo.»

«E, tega nisem vedela.» Fatima Hazić se malo zamisli pa nadaljuje: »Ma, šole tako he bo pogrešala. Naprej od osmege razreda je ne bi mogli poslati. Čez nekaj let bo Zulejha imela svojo hišo, svojega človeka, otroke. Živila bo padla.»

Moja Zijada je dvakrat padla. Rekla sem: ni računa, da bi jo pošiljala doli v Nemilo. Spet bi padla.»

«Ste jo spodbujali k učenju?»

«Ma, kako, če pa ne vem, kaj piše v tistih knjigah. Poslala bi jo jaz in moj človek, a takole...»

«Kaj? Je posredi možitev?»

Samo štiri razrede. Bistri pogledi deklic povedo dovolj...

«E, poglej jo, koliko lepote je v njej!»

Na vratih hiše, pred katero se na soncu suši nekaj kilogramov volne, se pojavi dekle. »Ime mi je Ajka. Vsi v vasi smo Hazići. Že pred nekaj leti sem končala štiri razrede. Zdaj sem starca sedemnajst let.«

«In kaj počneš ves ta čas?»

«Sedim doma, kot druge ženske.»

«One so poročene, otroke imajo.»

«Tudi jaz se bom.»

«Ti ni žal šole?»

«Kaj imam od nje? Da vse življenje prečepim ob knjigah?»

«Ne želiš v novo življenje? Svet je velik.»

«Kaj mi bo. Tako je živila moja babica, mama pa bom še jaz.»

Hasiba Hazić je ena od redkih zaposlenih žena. Dela v osnovni šoli Rade Kondić. Pove, da sta v vasi pismeni le dve ženski. »Tudi jaz sem naredila samo štiri razrede. Pri dvaindvajsetih sem ostala brez moža. S pomočjo učiteljev sem končala osemletko in se zaposlila. Imam sina, sedem let je star. Svoj človek sem, neodvisna od volje drugih.«

Začudi podatek, da precej starejših deklic, ki letos niso nadaljevale šolanja, ni starejših od trideset let. Nekateri so celo končali osemletko. Kljub temu so njihovi pogledi ostali ozki. Na srečo svojih otrok maloko misli. Težko živiljenje, tako kaže, čaka tudi njihove potomce. Verjetno še najbolj generaciji.

Imajo starši pravico uporabljati živiljenja otrok? Morajo deklice že v dvanajstem letu činiti breme primitivnih nazorov, morajo že v tej dobi razmišljati o možitvi, rojevanju?

Vsi izgovorji, da je kriv materialni položaj staršev, niso sprejemljivi. Zlasti ne, ker se je zeniška izobraževalna skupnost odločila, da z različnimi vrstami pomoči omogoči in približa izobraževanje tudi najbolj siromašnim.

V bližini Zenice, žal je podobno tudi v več drugih krajih, so ljudje še vedno prepričani, da deklicam šola ni potrebna. V krajevni skupnosti Nemila letos ne nadaljuje šolanja 46 učenk. Med štirimi stenami bodo, v družbi starejših žena, čakale na poroko.

NOVO V KRANJU

TOZD VINO KRANJ

Za kino Centrom v Kranju, Mladinska 1, smo odprli novo trgovino DISKONT, dobro založeno s prehrabnenimi artikli, vini in ostalimi pijačami.

Prepričajte se!

DISKONT

Otroški vadbi več pozornosti

Solsko izobraževanje priča v dnevni red otrok očitne spremembe. Sami premislite: že v sedmem letu presedi otrok nekaj ur v šolskih klopih in pri domačih nalogah. Ob izdatnem umskem naporu, hravstveni, glasbeni in estetski vzgoji se prista gibalna dejavnost otrok znatno zmanjšuje, kar ne vpliva dobro na njihov razvoj, pojavlja se značilna šolska utrujenost.

Danes so otroci večji in težji od njihovih sovrašnikov iz preteklosti.

Zaradi boljše prehrane in manjše občutljivosti za sitost jih podobno kot odrasle pesti debelost.

Vzroki otroške rejenosti so v po-

manjanju gibanja, njihovo

delo je lajsa, le malo jih se

prinaša vodo in kurjavo, manj

je otrok kmečkih staršev;

čeprav so primeri znatne po-

moči otrok pri delu na polju, v

obravi in drugih opravilih.

Otroci mestnih staršev so

znatno manj zaposleni, zadružujejo se na dvoriščih in na

ulicah.

Otroci se ločijo po sposob-

nostih, učni vnemi, prizadev-

nosti, slojevitosti in drugih

značilnostih, njihov uspeh je

zelo odvisen od živčne zmogljivosti, ki je temelj izobraževanja.

Znano je, da se vsak organizem, kakor tudi njegove prvine, mora odpočiti in opomoci.

Oddih tako odzivnih sestavin, kot so možganske celice, pa mora biti še posebno izdaten.

To velja za učence, ki vključujejo v de-

lovanje pretežno živčevje in

manj gibala. Ob pretiranem,

razvlečenem pouku se ruši

živiljenjska dejavnost orga-

nizma, pojavljajo se naveliča-

nost, šolska utrujenost, motnje vida, hibe v drži. Zasičenost s podatki večkrat povzroča odpornost do učenja. Pretirano sedenje vodi k slabemu razvoju, lenobnosti, potrtosti, glavobolu, rušenju prekrivavitev in prehrane mozganov.

Pri razrednem pouku sta vadbi uradno namenjeni le dve uri. Vendar se zaradi po-manjkanja prostorov neugodnih vremenskih razmer in ležernih vadbi nenaklonjenih učiteljev ta vzgojna dejavnost zmeraj ne uresničuje. Učitelji večkrat otroke tudi v lepem vremenu zadržujejo v slabu prezačenih učilnicah in jih krotez drugo izobraževalno vsebino. Šolska vadba je večkrat le na urniku.

Je pa veliko primerov, ko učitelji ne pozabljujo, da se učno načelo aktivnega sodelovanja učencev uresničuje le ob pomoči gibalnih pobud in svežega zraka, kar zagotavlja več zbranosti, uspešno dojemanje in večji učinek v poučevanju.

Starejši gibalno siromašnega načina živiljenja in kvarnih navad civilizacije ne smemo prenašati na mlajše, jim ogrožati ali celo zatirati davni gibalni teženj. Odvečno sedenje ne sme kaziti otroškega koraka in postave.

Cas je v šolskem obdobju velikega pomena. Učenci ga morajo doživljati v prijetnem okolju, v ustaljenem dnevnom redu, v združevanju dela, učenja in oddiha, kar zagotavlja njihovo zdravje in uspeh. Prav gibalna omika in šport pa bogato obdarjujeta vse otroke, ne glede na namene njihovega udejstvovanja, saj so zdravje, zmogljivost, delovna storilnost, ustvarjalnost in gibalna omikanost neločljiva celota mladih pa tudi starejših.

Nadaljevanje sledi

Jože Ažman

Skupna seja zveznih konferenc SZDL in ZSM

Sport in telesna kultura nista nikogar lastništvo

BEOGRAD — »Problemi v športu in telesni kulturi niso po svoji naravi takšni, da jih ni mogoče reševati brez celotnega preoblikovanja na samoupravnih temeljih, je dejal na skupni seji zveznih konferenc SZDL in ZSMJ predsednik ZSMJ Vasil Tupurkovski. «Vse subjektivne sile naše družbe so v zdajšnjem trenutku prevzale veliko odgovornost, da telesno kulturo celovito družbeno in interesno organiziramo. Moramo jo načrtovati in programirati na samoupravnih temeljih.«

Z mnogimi tezavami in neljubimi dogodki, ki se ponavljajo in ki postajajo praksa, se je razprava spopadla. Nismo enotni pri pojmovanju, kaj je telesna kultura v naši samoupravni družbi. To je tudi razlog, da zaostajamo v politični akciji. Vendar smo le naredili korak naprej v razvoju telesne kulture. To se kaže v večjih družbenih vlaganjih, okrepljeni materialni bazi in v vedno večji aktivnosti naših delavnih ljudi na vseh področjih telesne kulture. Ustanavljamo samoupravne interesne skupnosti. S tem smo že dosegli začetne možnosti za podružiljanje telesne kulture in športa.«

V veliko športnih disciplinah smo Jugoslovani dosegli vrhunske rezultate in uspehe na velikih mednarodnih tekmovaljih. Ce te uspehe vrednotimo, koliko je telesna kultura pomagala uresničiti osnovne cilje, zastavljene na enajstem kongresu ZKJ in desetem kongresu ZSMJ, pa s tem uspehi še ne moremo in ne smemo biti zadovoljni.

V tej družbeni dejavnosti se ni čutiti dovolj naporov pri oblikovanju bolj humanih meddelovalskih odnosov. Pri razvijanju le-teh so to trajne potrebe po nenehnem in aktivnem sodelovanju najširših slojev v telesni kulturi. Ponok je pokazalo in se kaže, da so posamezne slabosti postale ustaljena praksa. Zavedati se moramo, da šport in telesna kultura nista privatizacija, tehnomenažerstvo, komercializem, mescenstvo in monopolizem, saj gre za razpolaganje z družbenimi sredstvi.

Vse bolj se krepi profesionalizem v športu. Na to so opozorili razpravljavci na skupni seji. Stane Dolanc, Trpe Jakovljevski, Zoran Polič, Milan Uzelac in drugi so bili zelo kritični o tem. Stane Dolanc je dejal: »S sprejemanjem nevdružnih metod s tem, da se naš vrhunski šport vzdržuje zaradi teženj po rezultatih za vsako ceno, tudi platičevanje, namesto pogojevanje športnih dosežkov, se ohranja skoraj suženjški položaj vrhunskih športnikov. Ne le, da se v take tekmе na zelimo spuščati, ker tega materialno ne zmremo. To je nezdravljivo z našim pojmovanjem vrednot in pomena vrhunskega športa. Zavedati se moramo in treba je jasno povesteti, da v naši samoupravni družbi v telesni kulturi ni prostora za profesionalizem. Če ga delavni ljudje sprejemajo in želijo plačati je prav. Toda, nikakor ne v okviru organizirane množične telesne kulture. V naši odnose ne moremo prinašati tujih modelov. Tako delamo sedaj v profesionalnem nogometu in tudi drugod. To prinaša samo negativne posledice. Pri definirjanju vsebine ne smemo iščakati vzorce niti v klasičnem profesionalizmu niti v državnem amaterizmu. Najti je treba tisto pot, ki bo sprejemljiva za našo samoupravno socialistično družbo.«

Delegati so sprejeli predlog imenovanja skupine, ki bo na podlagi prispevkov delegatov oblikovala sklep. Ob zaključku govora je Tudo Kurtovič dejal: »Obdelati moramo vsa odprta vprašanja, od finančiranja, ki po našem mnenju mora biti javno in funkcionalno, do profesionalizma, amaterizma in drugih aktivnosti, ki morajo prispeti k nadaljnemu razvoju telesne kulture.«

Ko je zaključeval razpravo, je predsednik ZK SZDL Tudo Kurtovič še dejal, da je razprava pokazala vsa zahtevnost problematike in opozorila na mnoga vprašanja, ki zahtevajo rešitve. Udeleženci seje so soglašali s predlogom delovne skupine, da o vsej razpravi in gradivu vnovič razpravljajo v konferencah SZDL republik in pokrajini.

Da bomo vse to uresničili, ne sme biti aktivnosti samo v ZSM in SZDL, temveč tudi v širšem družbenem prostoru, ob polnem spoštovanju družbenega dogovarjanja in sporazumevanja.

Na koncu naš zapiskimo še eno misel predsednika ZSMJ Vasila Tupurkovskega. »V vrhunskem športu se navadno govori, da je množičnost osnova kvalitete. To je samo del resnice. Množičnost same po sebi še ne zagotavlja tistega, h kateremu težimo. Nujno je, da opredelimo tudi postopek, ki bo zagotovil sistematičen razvoj športnika. Skrjalni cilj tega je vrhunski doseg. Selekcija je osnova vrhunskega športa. Normalno je, da je treba omogočiti najnadarenjejšim in najmarljivejšim najboljše možnosti in pogoje. Le od njih smemo pričakovati tudi vrhunske rezultate.«

D. Humer

Hokej

Kandidati za reprezentanco

LJUBLJANA — Za prvi prijateški reprezentantski članski hokejski dvoboj med reprezentancami SFRJ in NDR, ki bosta 26. in 28. oktobra na Jesenicah in Celju, je strokovni svet pri Zvezzi za hokej Jugoslavije določil šestindvajset reprezentantov. Trener državne reprezentance Vladimir Pelha iz ČSSR ni zadovoljen s formo kandidatov. Kandidati za člansko reprezentanco so v prvih kolih zvezne hokejske lige pokazali bore malo. Tato bo porečno več zavzetosti pri treningih v tistih moštvenih, iz katerih prihajajo reprezentanti.

Kandidati za bližnji dvoboj z NDR med člani so: vratarji Pretnar (Jesenice), Prusnik (Olimpija), Dabovič (Crvena zvezda), Zložnik (Spartak), branilec: Burnik (Olimpija), Aleksić (Partizan), Kelih, Klinar, B. Pajic (vsi Jesenice), Andrić, Kosović (oba Crvena zvezda), Hes (Spartak), Škrbec (Medveščak), napadalci: Boršec (Kranjska gora), Piperski (Partizan), Gorenc, Beribas, Pestator, Sveter (vsi Tivoli), Špalj, Tkalcic (oba Medveščak), Pajik, Kreselj (oba Jesenice), Zupanc (Celje), Vatovec (Crvena zvezda), Bognar (Spartak), Hošek (Vojvodina).

-dh

Jeseničani zmagali v Beogradu

BEograd — V nadaljevanju prve zvezne hokejske lige so lep uspeh na gostovanju dosegeli hokejisti Jesenice. V lepi in kvalitetni igri so premagali vodilni Partizan. Jeseničani so bili v premoči v zadnji tretjini srečanja, saj so v tej odločilni tretjini dali kar sedem zadetkov.

Pri tem se je najbolje izkazal Ivan Šuvak, ki je dosegel pet golov, dva je dal M. Pajic, po enega pa Milarec, Hafner in I. Šcap.

V drugem torkovem srečanju je za predsezenje v Zagrebu poskrbel domaći Medveščak, ki je premagal beograjsko Crveno zvezdo. Čeprav je Zvezda prišla v Zagreb po zmago, so se Beogranci tokrat oprekli. Medvedci so bili le boljši.

Izida: Jesenice : Partizan 2:10 (1:1, 1:2, 0:7), Medveščak : Crvena zvezda 5:3 (1:1, 3:1, 1:1).

-dh

Rokomet

Zanimivo v Škofji Loki

KRANJ — Jutri in v nedeljo bodo v drugi zvezni rokometni ligi — sever odigrali deseto kolo. Derbi kola bo danes ob 17.30 uri Krvavec : Predvor, ob 18.30 uri bo srečanje Duplje : Storžič ob 19. uri pri Krizi : Sava, v nedeljo ob 10. uri pa že srečanje Britof : Besnica. V drugi občinski rokometni ligi bo v šestem kolu zanimivo srečanje Veterani : Sava veterani, ki bo danes ob 16. uri, ob 19.45 uri bo srečanje Duplje vet. : Tržič vet. jutri ob 18. uri pa še srečanje Zabnica vet. : Gučmar.

J. Kuhar

NOGOMET

Bohinj vodi

Na 4 kolu nogometnega prvenstva Gorenjske so člani Bohinj A prevzeli vodstvo. Marljivi nogometni delavci v Bohinju so zbrali zadostno število igralcev, tako, da tekmujejo kar z 2 članskimi ekipami ter s po eno pionirsko in na novo kadetsko. Igrali so disčiplinirani in redno obiskujejo treninge, funkcionarji pa skrbijo za nemoten potek dela v klubu. Zato so tudi vidni rezultati. Jesenice so v gosteh s težavo igrali neodločeno, dočim je v lokalni nem derbiju Lescam uspel z Bledom izgратi neodločeno. Vodi Bohinj A pred Ješenicami pri pionirjih pa Bled pred Bohinjem.

J. Kuhar

Petnajsti republiški kros DELA Radovljica '80

V nedeljo nastop nad 2000 tekmovalcev

Pionirji so pokazali na tekmovanju v Naklem zadovoljivo znanje - Foto: J. Zaplotnik

Gasilci kranjske občine tekmovali

Naklo - Občinska gasilska zveza Kranja, ki združuje 38 teritorialnih in pet industrijskih gasilskih društev, je skupaj z gasilci iz Naklega, TVD Partizan Naklo in krajevno konferenco SZDL. Naklo priredila v soboto in nedeljo v Naklem letosnje občinsko gasilsko tekmovanje. Udeležilo se ga je 86 ekip, ki so bile razvrščene v 12 kategorij. Rezultati tekmovanja so vzpodbudni, kar kaže na napredek gasilstva v kranjski občini in na njegov rastec pomen. Gasilci kranjske občine želijo svojo dejavnost še izpopolniti in jo obogatiti ter vključiti v delo še več mladih in žensk. Najboljše ekipe se bodo

udeležile področnega tekmovanja, prav tako pa so se že začele priprave na republiška tekmovanja in na kongresno tekmovanje, ki je vsake štiri leta. Nakelsko tekmovanje je bilo tudi veliko priznanje nakelskemu društvu, ki je letos praznovalo 70. obletnico delovanja. Že so pravili srečanje gasilk iz kranjske občine. Novembra bodo obnovili ostrešje doma, kmalu pa pričakujejo tudi nov avtomobil, ki so ga že vplatali. Gasilci se prav tako vključujejo v obrambne priprave in akcijo Nič ne sme presenetiti.

Rezultati - **pionirji A:** 1. Mavčiče 280 točk, 2. Cerkle 273 in Prebačevo-Hrastje 273 točk, 3. Duplje 265 točk, 4. Preddvor 264 točk, 5. Velesovo in Kokrica 255 točk itd.; **pionirke A:** 1. Mavčiče 268, 2. Luže 248; **pionirji B:** 1. Mavčiče 287, 2. Primskovo 286, 3. Prebačevo-Hrastje 276, 4. Preddvor 260, 5. Spodnji Brnik 258; **pionirke B:** 1. Mavčiče 304, 2. Britof 204; **mladinci:** 1. Trboje 506, 2. Cerkle 488, 3. Prebačevo-Hrastje 487, 4. Britof 465, 5. Mavčiče 464 itd.; **mladinke:** 1. Zalog 447; **članice (GD):** 1. Mavčiče 744, 2. Kokrica 694, 3. Šp. Brnik 691; **članice (IGD):** 1. Tekstilindus 689, 2. Sava 687; **člani (GD):** 1. Prebačevo-Hrastje 821, 2. Primskovo 820, 3. Kokrica 800, 4. Mavčiče 798, 5. Preddvor 776 itd.; **člani (IGD):** 1. Tekstilindus 2. Sava 745, 3. Planičnika 648; **veterani:** 1. Britof 858, 2. Prebačevo-Hrastje 857; **enote v okviru civilne zaštite:** 1. Sava I 769, 2. Primskovo 768, 3. Mavčiče 707, 4. Voklo 687, 5. Velesovo 685, itd.

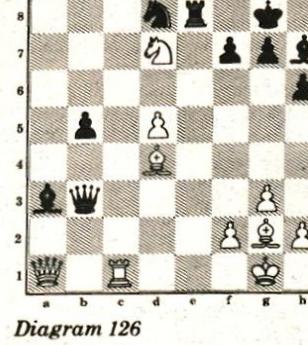
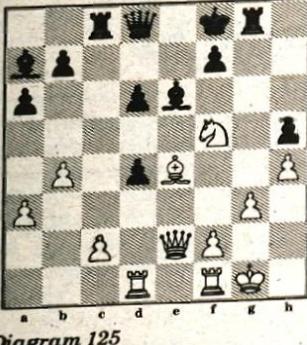
D. Papler

Voda ponagajala tudi planincem

JEZERSKO, MAČE - Nedavno deževje in visoke vode so poškodovali prenekatero planinsko pot. Popolnoma je uničen odsek ceste do spodnjega postaja tovorne žičnice na Ledini. Cesto poleg planincev uporablja tudi gozdarji in Cestno podjetje Kranj. Dokončno je bila urejena letoš in kot so povedali v Planinskem društvu Kranj, se je lokacija ob zadnjem nalužu izkazala za neustrezno. Skode pa kranjskim planincem ne povzroča le voda. Pred kratkim je iz neznanih vzrokov »iztiril« vagonček z nosilne jeklene vrvi tovorne žičnice na Kalšče, s katero že šesto leto oskrbujejo dom Kokrškega odreda. Strokovna ekipa žičnico že usposabljala za normalno obratovanje.

C.Z.

68

1. ... Lf5!!
Beli se je vdal, kajti uvidel je svoj poraz. Lahko bi sledilo
2. Lf5: Tg3: +!!
3. fg3: d3+
Lovčeva diagonala se je odprla s šahom, hkrati je baterijski kmet napadel damo.

4. Df2 Lf2: +
5. Tf2: Tc2:
6. Ld3: Tf2:
7. Kf2: Df6+
Črna dama bo vdrla v beli tabor. Beli je izgubljen.

Vzpostavitev baterije je ena od izredno pogostih sestavin kombinatorične igre. Tudi v položaju na diagramu 126 (LARSEN - GELLER; Kopenhagen, 1960) je beli našel zmagovalno nadaljevanje z vzpostavljivo baterijsko delovanja dam in skakača.

1. Lg7!!
Najprej eliminacija kmeta g7, ki varuje polje f6.
2. Lc1:
2. Sf6+ !!

Črn kralj je sedaj prisiljen vzeti nasprotnikovega lovca in se pomakniti pred baterijo; torej gre za potezo, ki usmerja nasprotnikovega kralja na polje g7.

2. ... Kg7:
3. Se8+ Kf8
4. Dh8+
Črn je izgubljen. Napad belega se sedaj odvija brez zastojev.

4. ... Ke7
5. d6+ Kd7
6. Sf6+ Kb8
7. Lh3+ Kb7
8. Dd8: Dd1+
9. Kg2 Ld3
10. Lc8+! Ka8
11. Da5+
Črn se je vdal. Izsiljeno sledi 11. ... Kb8 12. Dc7+ Ka8
13. Db7 mat.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 18. oktobra, bodo odprte naslednje dežurne trgovine:

KRANJ

Central: Delikatesa, Maistrov trg 11. Na vasi: Šenčur in Naklo v Naklem od 7. do 13. ure, vse ostale prodajalne pa bodo odprte od 7. do 19. ure: Klemenček, Duplje, Kravcev, Cerkle, Hrib, Preddvor, Kočna, Zg. Jezersko, Na Klancu, Oprešnikova 84, Kranj.

Živila: prodajalna SP pri Nebotičniku, Kranj, Stošičeva 1, samopostežna prodajalna Planina - Center, Gorenjskega odreda 12, PC Klanec, Likozarjeva 12.

V nedeljo pa so dežurne naslednje prodajalne: Centrala Kranj od 7. do 11. ure: Delikatesa, Maistrov trg 11, Kravcev, Cerkle, Naklo v Naklem, Na vasi: Šenčur.

Obveščamo cenjene kupce, da je prodajalna TOZD - Delikatesa, Na vasi Šenčur, spet odprta od 7. do 19. ure, razen pondeljka in sobote od 7. do 13. ure in ob pondeljkih od 7. do 11. ure.

JESENICE

Špecerija Bled - supermarket Union, Titova 22 in Rožca - samopostežna trgovina 9, Bokalova 5/a.

Ob smrti

KARLA GREGORAČA

se najlepše in iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v žalosti stali ob strani, nam izrekli sožalje ter podarili cvetje. Posebno se zahvaljujemo vsem sosedom za izkazano pomoč in pozornost. Hvala tudi predstavnikom delovnih kolektivov za izkazano pomoč. Prav tako se zahvaljujemo govorniku za poslovilne besede.

Zena Slavica s hčerkama, oče in drugo sorodstvo!

Nenadoma je preminil naš upokojeni sodelavec

DRAGO RISTIĆ

vodja reprodukcije

Od njega smo se poslovili v sredo, 15. oktobra 1980 na kranjskem pokopališču.

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

TISKARNA IN KARTONAŽA GORENJSKI TISK KRAJN

Zbolečino smo sprejeli vest, da je v 21. letu tragično preminil

ZDENKO POGAČNIK

servisni monter

Priljubljenega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu.

Kolektiv in družbenopolitične organizacije
IKOS KRAJN

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

JOŽETA VALANTA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vsestransko pomoč in izrečeno sožalje. Vsem, ki ste nam ob težkih trenutkih stali ob strani, se v tako velikem številu poslovili od njega, mu darovali cvetje ter ga spremili na zadnji poti. Posebna zahvala velja Gradišarjevem, Poličarjevem, Čadeževem in Štucinovim, Janezu Moharju, pevcem iz Naklega ter obema govornikoma za poslovilne besede

Žalujoči njegovi.

Naklo, 15. oktobra 1980

in bi veljalo 360.000 dinarjev. Vse to so le začasni ukrepi, v prihodnje pa bodo morali razmišljati o tem, da mostova v Otočah in tudi v Globokem temeljito popravijo ali zgradijo nova. Za most v Otočah so že pripravili idejni projekt, ki pa ga v minih letih niso uresničili, zdaj pa vse tako kaže, da mostovi terjajo večjo pozornost in skrb.

D.S.

TRŽNI PREGLED

KRANJ

Solata od 25 do 30 din, špinaca od 20 do 25 din, cvetača od 40 din, korenček 20 din, česen od 50 do 60 din, čebula 20 din, fižol od 30 do 40 din, pesa 18 din, kumare 20 din, paradižnik 20 din, paprika od 15 do 20 din, slive od 25 do 30 din, jabolka od 18 do 20 din, hruške 20 din, grozdje 30 din, smokve 40 din, ajdova moka 25 din, koružna moka 14 din, kaša 25 din, surovo maslo 80 din, smetana 48 din, skuta 28 din, sladko zelje 20 din, kislo zelje 30 din, kisla repa 20 din, orehi 250 din, jajčka 4,50 din, krompir 6 din, kostanj 25 din.

Naš upokojeni sodelavec

DRAGO RISTIĆ

vodja reprodukcije

Od njega smo se poslovili v sredo, 15. oktobra 1980 na kranjskem pokopališču.

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

TISKARNA IN KARTONAŽA GORENJSKI TISK KRAJN

in boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

JOŽETA VALANTA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vsestransko pomoč in izrečeno sožalje. Vsem, ki ste nam ob težkih trenutkih stali ob strani, se v tako velikem številu poslovili od njega, mu darovali cvetje ter ga spremili na zadnji poti. Posebna zahvala velja Gradišarjevem, Poličarjevem, Čadeževem in Štucinovim, Janezu Moharju, pevcem iz Naklega ter obema govornikoma za poslovilne besede

Žalujoči njegovi.

Naklo, 15. oktobra 1980

in boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

JOŽETA VALANTA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vsestransko pomoč in izrečeno sožalje. Vsem, ki ste nam ob težkih trenutkih stali ob strani, se v tako velikem številu poslovili od njega, mu darovali cvetje ter ga spremili na zadnji poti. Posebna zahvala velja Gradišarjevem, Poličarjevem, Čadeževem in Štucinovim, Janezu Moharju, pevcem iz Naklega ter obema govornikoma za poslovilne besede

Žalujoči njegovi.

Naklo, 15. oktobra 1980

in boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

JOŽETA VALANTA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vsestransko pomoč in izrečeno sožalje. Vsem, ki ste nam ob težkih trenutkih stali ob strani, se v tako velikem številu poslovili od njega, mu darovali cvetje ter ga spremili na zadnji poti. Posebna zahvala velja Gradišarjevem, Poličarjevem, Čadeževem in Štucinovim, Janezu Moharju, pevcem iz Naklega ter obema govornikoma za poslovilne besede

Žalujoči njegovi.

Naklo, 15. oktobra 1980

in boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

JOŽETA VALANTA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vsestransko pomoč in izrečeno sožalje. Vsem, ki ste nam ob težkih trenutkih stali ob strani, se v tako velikem številu poslovili od njega, mu darovali cvetje ter ga spremili na zadnji poti. Posebna zahvala velja Gradišarjevem, Poličarjevem, Čadeževem in Štucinovim, Janezu Moharju, pevcem iz Naklega ter obema govornikoma za poslovilne besede

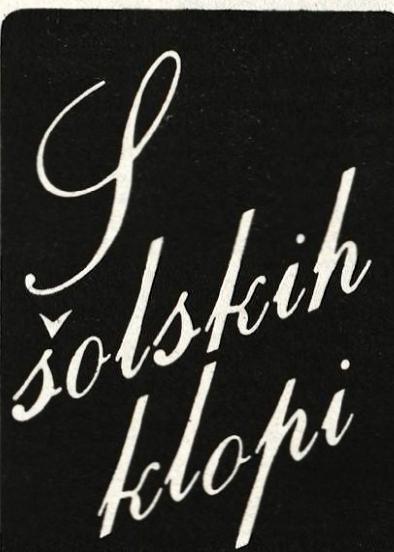
Žalujoči njegovi

Pet minut pred poukom

Velikokrat se zgodi, da kdo zaspi in pozno priteče v šolo. Tudi meni se je to zgodilo. Bil je lep dan in ko je zvonila ura, se nisem zmenila zanjo. Samo še pet minut, sem si mislila. Toda tistih pet minut se je zavleklo. Ko sem se vnovič zbudila in pogledala na uro, je kazala deset do pol osmih. Skočila sem s postelje in se hitro oblekla. V strahu, da ne bi zamudila pouka, sem zmetala v torbo vse, kar sem mislila, da bom potrebovala. Toda že na dvorišču sem se spomnila na dres. Ni bilo časa, da bi se vrnila ponj. Samo minuta je manjkalna do pol osmih, ko sem pritekla do šolskih vrat. Oddahnila sem si. A težave so se nadaljevale. Imela sem samo eno copato, manjkal mi je dres, nalovnega peresa nisem mogla najti ...

Sklenila sem, da pet minut ne bom nikoli več podaljševala.

Janja Hladnik, 5. b r. osn. šole herija Grajzerja, Tržič

Spala sem na senu

Pri sosedu imajo veliko kmetijo. Med počitnicami mi je gospodinja rekla, če bi šla z bratcem v rovt. Takoj sva bila za to. Drugi dan smo se s traktorjem odpeljali na Rčitno. Tam so bili tudi Primož in drugi. Kmalu smo začeli podirati kupe sena. Sonce je močno pripekalo. Popoldne smo grabili. Težko sem čakala večera. Naredili smo ležišča na senu. Kmalu smo legli. Do trde teme smo se šalili. Potem smo zaspali. Zjutraj nas je zbudil čuden ropot. Deževalo je. Mokri smo prišli v kočo. Čez dan sva z bratcem še pomagala. Zvečer smo se odpeljali domov. Pri sosedu sva dobila tristo dinarjev. Bilo je res prijetno.

Metka Sebanc, 3. b r. osn. šole prof. Josipa Plemja, Bled

Kaj mi pomeni sreča

Odgovarjajo učenci
2. b razreda
osnovne šole
Simon Jenko
iz Kranja

Sreča a sem, če se vozim s kolesom, če sije sonce, če se lahko igram s prijatelji. — Tanja Polenec
Najbolj srečna sem, kadar imam rojstni dan, ker dobim veliko obiskov. — Barbi Zmrzlík
Srečna sem, ko sem na morju, če grem na izlet in če v šoli dobim znak za pridnost. — Barbi Belehar
Srečen sem, ker ni vojne. — Gregi
Srečna sem, ker stanujem v bloku in imam veliko prijateljic in sošolk. — Irena Jernejčič
Zame je sreča, če se vozim s kolesom. Sreča je, če sem na koncu leta odlična. — Tadeja Petrič
Zame je sreča, da smo svobodni in da smo veseli in zdravi. — Tatjana Jereb
Najbolj sem vesel, ko grem iz mestnega ropotova v hribe. — Grega Benčina
Zame je sreča, kadar imam rojstni dan in sem vesel. — Tadej
Zame je sreča, ker imam sestrico, da se lahko igrava in da sva prijateljici. — Maja Veger
Zame je sreča, ko smo živeli s Titom. Zelo srečna sem, da živim v miru in svobodi. — Goranka Žnidar

Urškin mednarodni dan otroka

Urška je štiriletno deklec iz povprečne družine s povprečnim standardom, s povprečimi starši, skratka, eden od mnogih povprečnih otrok, ki tako kot vsak človek potrebuje trenutek časa, posvečen samo njemu.

Da je bil prejšnji ponedeljek mednarodni dan otroka. Urška ni vedela. Zanjo je bil to samo ponedeljek, zoprni ponedeljek po soboti in nedelji, ko mamina budilka zadrdra, ko je zunaj že temno, ko vsi drugi še spijo ... Tkrat na stenski urki v kuhinji daljši kazalec kaže na enajst, krajši pa na pet. Povedala je že mami, da ne mara njene ure, da tudi ure v kuhinji ne mara, da nje nima rada, ker ima uro in da ... O, ko bo ona velika, takrat ne bo imela ne takšne in ne drugačne ure, nobene. To pa zato, ker mama kar naprej gleda na uro in se ji potem mudi in se vedno boji, da bo zamudila.

»Urška, še nisi? Daj no, pohiti! Si copatke vzela? No, daj, daj!« Urška pa je še tako majhna in tako rada bi vsaj še malo spala. Mama jo že vleče skozi vrata. »Pohiti, Urška zbudsi se!«

Hiteli sta vrtec in mami se je spet mudilo naprej, v službo. Urška bi se rada stisnila k njej. Pa je samo skozi dve veliki solzi videla, kako so se vrata sunkovito zaprla za mamico, ki nikdar nima časa, ki kar naprej gleda na hudobno uro, ki vedno nekam hiti.

Urška je čakala. Dopoldan je počasi mineval ... Na uri, ki so jo imeli med igratami, je neštetokrat naravnala veliki kazalec na šest, mali pa na dve in še malo. Takrat pride mamica.

Ko je bila ura pol treh, je mamica prišla. »Hitro, Urška, pohiti, mudi se mi! Ne obiraj se, no! Saj vidis, da nimam časa!« Hiteli sta po stopnicah, hiteli sta mimo otrok, mimo igrišč.

Vse, igrišča, tudi oblaki in sonce, celo drevesa in trave, vse je bilo čudno nejasno in motno, kajti Urška, ki je še čisto majhna punčka, je gledala skozi dve veliki, napol izjokani solzi.

Urška ne ve, da je bil ponedeljek mednarodni dan otrok. Morda je tako še bolj prav, sicer bi solzi bili še večji in še bolj žalostni.

J. U.

Jesenska

Jesenski vetrč že pihlja.
jesen prijazna je prišla.
naraho liste že zlati.
le kam se ji tako mudi!
Prav tiko je res k nam
prišla,
prinesla mnogo lepega.
A preden se bo poslovila,
v tančico sivo vse bo ovila,
prinesla bo še dež in mraz,
saj takšen je jesenski čas.

Sergeja Malovrh,
5. r. osn. šole
Peter Kavčič,
Škofja Loka

ZAPISALI SO SE V ZGODOVINO

Anton Janša

Anton Janša je zagdal luč sveta 20. maja 1734 na majhni gorenjski kmetiji v Breznici. Njegovih mladih letih je malo znanega. Oče Matija je izhajal iz prmožne kmetke rodne v Hrašah, kjer so bili pri hiši vedno tudi čebelje. Od radovljiskega grščine je v Breznici kupil zemljišče, na katerem je postavil kaj gospodarska poslopja skedenj in ulnjak.

Anton je bil tretji devetih otrok. Vse kar so mu rekli po doma tudi čebalaril v slikal panjske končnice. 32. letu se je s 17-letnim bratom Lovrencem odpravil Dunaj ter se vpisal v bakrorezno risarsko šolo na akademiji likovnih umetnosti. Oba sta prejema državno podporo. Postala sta znana po slikah. Brat Lovro se je posvetil pokrajinskemu slikarstvu in postal profesor na dunajski umetnostni akademiji.

Maja 1769. leta se je Anton odzval ponudbi avstrijske ekonomske družbe, ki je iskala čebelar. S pristankom cesarice Marije Terezije je dobil dovoljenje, da povrnil slike opravlja tudi službo čebelarja. Čebelariti je začel v Meidlingu. Spodbudil je drugih čebelarjev, da so prepeljali panje na ajdovo pole Moravskega polja. Uspeh je bil oditen. Zelo šibek panj v šestih dneh pridobil 16,80 kilograma teže. Tudi sicer Janša že v prvem letu večkrat potrdil izredno spretnosti pri gojivju čebel.

Leta 1770 je bil imenovan za prvega cesarskega kraljevega učitelja čebelarstva. Predavanja je imel Augartnu od maja do srede septembra. Bila je to prva čebelarska šola, ki se je avgusta s čebelami vred prenella na Moravsko polje. Iz nje je izšla vrsta znamenitih čebelarjev.

»Razpravo o rojenju čebel« je izdal 1771. leta naravnimi in narejenimi roji je šestnajst čebelarjev v dveh letih namnožil na tristo.

V tretjem letu čebelarske službe je 13. septembra 1773 umrl z vročinsko bolezni, star 39 let. Zapustil drugo knjigo »Popolni nauk o čebelarstvu«, ki je imel po njegovi smrti.

Janševa odkritja se nanašajo na tehniko gojivje biologijo čebel. Prvi je odkril, da matico oplomilni potopljeti v zraku več troton in učil, da vodi prvi roj prsta matica, da troti niso vodonosci, temveč sami, ki obhodijo matico. Določil je v čebelji družini dva spola in odkril, da morajo zalediti te trotona skozi jajčno in s tem učil nauk o partenogenesi, deviškem nastajanju troton. Vedo o rojevanju je po besedah Frasca (1951) podal tako popolno in jasno, da ga v tem delu ni prekoslil še nihče. Prvi je tudi govoril o periodičnem pojavitvijo hojeve mlane.

Prednosti Janševega obsežnega novatorskega delu področja tehnik čebelarjenja so prišle do veljave zlasti pri zdrževanju družin, širjenju gnezda v razvojni dobi preprečevanja rojenja, razmnoževanja z narejenimi roji, povečevanja pridelka medu in voska, obnavljajuča satja in oskrbi na izdatnih pašah.

Janša je teoretično utemeljil svoje metode. Učil je da je mogoče uspešno preprečevati rojenje predvsem povečanjem panjskega prostora. V ta namen je vnesel vstavljanje medklad, postopek, ki je domala ena Demarejevi metodi, kakršna je prišla do veljave kot prejšnjega stoletja kot najuspešnejša pri čebelarjenju Longstroth-Rootovih panjih, razširjenih po vsem svetu.

Na pašo je Janša prevažal plodiča, ob dobro medenju pa je pridno nastavljal. O njem pravijo, da pridelal po 22 do 28 kilogramov medu na panj.

SOŠOLEC –
Igor Belehar,
osnovna šola
Simon Jenko
v Kranju

Razstava gob v naši šoli

Letos smo v naši šoli pripravili razstavo gob. Gobe smo prinesli učenci s pohodov, ki so bili ob dnevu pionirjev: z Dobrče, iz Doline, s Kofe, z Bistriške planine in od drugod. V peskovnike smo dali nekaj zemlje, čeznjo pa položili mah. V večnamenskem prostoru imamo štiri peskovnike. V dveh so bile razstavljene užitne, v dveh pa neužitne gobe, med njimi nekatere zelo strupene. Tovariši Klofutarte in Godnovova sta nam med odmori razlagali, kako se užitne gobe razlikujejo od strupenih.

Razstavo gob smo namenili učencem. Vsi namreč gobe radi nabiram, a jih ne poznamo dovolj. Zato bi se prav lahko zgodilo, da bi se med užitnimi v košari znašla še strupena.

Mojca in Katja, novinarski krožek
osn. šole heroja Bračiča, Tržič

NAGRADNA UGANKA

Poznate gorenjske športnike?

Darjan Petrič, plavalec, po katerem smo spraševali v prejšnji nagradni uganki, vam res ni delal težav. Dobili smo kup pravilnih odgovorov in izrabili Aleša Radeviča iz Radovljice, Gradnikova 89, ki mu bomo poslali serijo Glasovih značk.

Zdaj pa k današnji uganki. Na fotografiji je smučarska tekacica, doma s Kokrice pri Kranju. Lani je končala smučarski oddelok škofjeloške gimnazije in se v novem šolskem letu vpisala na visoko šolo za telesno kulturo v Ljubljani. Stalna članica jugoslovanske reprezentance.

Tekmovati je začela že kot pionirka pri smučarskem klubu Triglav. Je večkratna republiška in državna mladinska prvakinja ter stalna članica jugoslovanske reprezentance.

Njen priimek in ime napišite na dopisnico ter jo do 27. oktobra pošljite na naslov: CP Glas Kranj, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1 – nagradna uganka.

Za naše otroke res naredimo dovolj.

Srečanje bo

Ob koncu lanskega šolskega leta smo na najzvestejše dopisnike nagradili z udeležbo na srečanju slovenskih pionirjev dopisnikov.

Pred dnevi se je oglašil eden od učencev, ki se je verjetno zbal, da obljube ne bomo izpolnili. Bre skrbni. Ravno danes bo v Ljubljani sestanek o pravah na srečanje, na katerem bomo gotovo zreli deli kaj več in vas čez štirinajst dni obvestili.

Spoštovani tovariš urednik!

Ravnokar smo se poslovili in si zeleli lepe in dolge počitnice, že smo spet skupaj. Še celo resno smo že zakorali v novo šolsko leto. Tudi v krožku smo se spet zbrali stari znanci in, kot vidite, spet začeli delati.

Odločili smo se, da pošljemo vam in bralcem Glasa lepe pozdrave in želje za uspešno sodelovanje. S tem mislimo: mi vam bomo veliko pisatli, vi, tovariš urednik, objavili, bralci Glasa pa seveda prebrali, kar bo nastajalo na naših glavicah.

Še za lani vam dolgujemo zahvalo za nagrado, ki jo je prejela naša Mateja od Gorenjskega sejma in za nagrado, ki jo je prejela Sergeja kot ena najboljših dopisnikov. Hvala.

Letos bo naše delo potekalo malo drugače kot lani. Učenke četrtih razredov so nas zapustile, ker so odšle na predmetno stopnjo, zato pa smo dobre sedem novih članov, ki jih bomo še uvajale v delo. Pa še to je novo. Da smo dobre prostor v knjižnici Ivana Tavčarja. V vsej šoli ni bilo najti kotic, kjer bi se lahko zbirale v času, ki je za nas najbolj primeren, zato smo za pomoč prosile delavce knjižnice. Razumeli so nas in nam odstopili lep prostor v knjižnici. Zahvaljujemo se jim. Potrudile se bomo, da jih ne bomo razočarale. Obiskovalke bomo tudi ure pravljice in srečanja s slovenskimi pisatelji, ki jih pripravljajo v knjižnici. Tako bo naše sodelovanje res lahko uspešno.

Ker ste letos tudi pri Glasu uvedli novost, da vsak štirinajst dni objavite celo stran prispevkov S šolskih klopi, upamo, da nam boste lahko kaj več objavili. Lep pozdrav od dvanajstih članic, enega člana in tovarišice mentorice dopisnika krotka na razredni stopnji osnovne šole Peter Kavčič v Škofji Loki.

Hvala za prisrčno pismo. Čakam na vašo pošto. — Urednica

RADIJSKI SPORED

SOBOTA, 18. OKT.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Pi-nirski tednik - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Sobotna matineja - 11.05 Zapojmo pesem - 11.20 Po republikah in pokrajinah - 11.40 Zapoje z nami - 12.10 Godala v ritmu - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Veseli domaći napevi - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 Glasbena panorama - 15.00 Dogodki in odmevi - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - Zunanjopolitični magazin - 18.00 Skatika z godbo - 18.30 Mladi mladim - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.34 Mladi mostovi - 20.00 Sobotni zabavni večer - 21.00 Za prijetno razvedrilo - 21.30 Oddaja za naše izseljence - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Portreti jugoslovenskih ustvarjalcev in poustvarjalcev zabavne glasbe - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

8.00 Sobota na valu 202 - 13.00 Dobr dan na drugem programu - 13.05 Radi ste jih poslušali - 13.35 Glasba iz Latinske Amerike - 14.00 Srečanje republik in pokrajij - 15.30 Hitri prati - 15.45 Mikrofon za Ota Pestnerja - 16.00 Naš podlistek - 16.15 Lepi melodije - 16.40 Glasbeni casino - 17.35 Lahka glasba jugoslovenskih avtorjev - 18.00 Pol ure za chanson - 18.35 Iz naših krajev - 18.50 Glasbena medigrada - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Sobotni stereorama - 21.15 Mala nočna glasba - 21.45 SOS - V soboto obujamo spomine - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

PONEDELJEK, 20. OKT.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.25 Ringaraja - 8.40 Pesmica za mlade risarje in pozdravi - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za ... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Veliki revijski orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 V gosteh pri zborih jugoslovenskih radijskih postaj - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Zabavna glasba - 15.30 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Na ljudsko temo - 18.25 Zvočni signali - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansambalom Vita Muženica - 20.00 Kulturni globus - 20.10 Iz naše diskoteke - 21.05 Glasba velikanov - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Popevke iz jugoslovenskih studiev - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Za ljubitelje jazza

Drugi program

8.00 Ponедeljak na valu 202 - 13.00 Dobr dan na drugem programu - 13.05 Z evropskimi revijskimi in plesnimi orkestri - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Ponедeljkov križemkraž - 14.20 V vasi in za vas - 15.30 V plesnem ritmu - 16.00 Svet in mi - 16.10 Spanske popevke - 16.40 Od ena do pet - 17.35 Iz partiture zabavnih orkestroov - 17.55 Filmski zasuk - 18.00 Pesmi svobodnih oblik - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Iz zakladnice jazza - Dave Brubeck - 20.30 Popularnih 20 - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

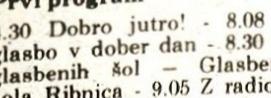
NEDELJA, 19. OKT.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.07 Radijska igra za otroke - 8.58 Skladbe za mladino - 9.05 Še pomnite, tovariši - 10.05 Nedeljska matineja - 11.00 Pogovor s poslušalci - 11.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.10 Obvestila in zabavna glasba - 13.20 Za kmetijske proizvajalce - 13.50 Pihalne godbe - 14.05 Humoreska tega tedna - 14.25 S popevki po Jugoslaviji - 15.10 Pri nas doma - 15.30 Nedeljska reportaža - 15.55 Listi iz notesa - 16.20 Gremo v kino - 17.05 Popularne operne melodije - 17.50 Zabavna radijska igra - 18.48 Na zgornji polici - 19.30 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Glasbene razglednice - 20.00 V nedeljo zvečer - 22.20 Skupni program JRT - Beograd - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Mozaik melodij in plesnih ritmov - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

8.00 Nedelja na valu 202 - 13.00 V nedeljo se dobimo - sport, glasba in še kaj - 13.30 Pet pedi - 14.20 Iz roda v rod - 16.00 Pet minut humorja -

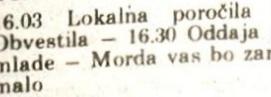
TOREK, 21. OKT.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Iz obvestila - 8.30 Glasbena šola - Glasbena šola Ribnica - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za ... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Dares smo izbrali - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Po domače - 13.00 Danes od 13.00 - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 V korak z mladimi - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak -

8.00 Sreda na valu 202 - 13.00 Dobr dan na drugem programu - 13.05 Z velikimi zabavnimi orkestri - 13.25 Znano in priljubljeno - 14.00 Pet minut humorja - 14.05 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu (majhni ansambl) - 16.00 Tokovi neuvrščenosti - 16.10 Pesmi Latinske Amerike - 16.40 Iz jugoslovenske produkcije zabavne glasbe - 17.35 Vprašanja telesne kulture - 17.40 Iz partiture... Baročnega orkestra »Jacquilat« - 18.00 Orkestri in solisti - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.30 Dnevi jugoslovenske zabavne glasbe Večer rocka - neposredni prenos iz Opatije - 22.00 Melodije po pošti - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

8.00 Torek na valu 202 - 13.00 Dobr dan na drugem programu - 13.05 Z velikimi zabavnimi orkestri - 13.25 Znano in priljubljeno - 14.00 Pet minut humorja - 14.05 Z vami in za vas - 15.30 Glasbena medigrada - 15.40 Minute za EP - 15.45 Vroče - hladno - 17.10 Odrasli tako, kako pa mi - 17.35 Odmevi z gora - Rezervirano za aktualno reportažo - 17.45 Iz musicalov in glasbenih revij - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Dnevi jugoslovenske zabavne glasbe - 22.00 Akordi za sanjarjenje - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

RADIO TRIGLAV JESENICE

UKW-FM področje za radijsko občino 87,7 megaherza - Gornjegorska dolina 103,8 megaherza - Jesenice in okolica 100,6 megaherza

srednji val 1495 KHz

Petek:

16.03 Lokalna poročila - obvestila - 16.30 Kulturna oddaja - Morda vas bo zanimalo - Kaj je novega v Produciji kaset in plošč RTV Ljubljana

Sobota:

16.03 Lokalna poročila - obvestila, 16.30 Kam danes in jutri - Jugoton vam predstavlja - Morda vas bo zanimalo

Nedelja:

11.03 Mi pa nismo se uklonili - Koledar važečih dogodkov iz preteklosti - Rekla me - Nedeljska kronika

obvestila - 12.00 Čestitke - Morda vas bo zanimalo

Ponedeljek:

16.03 Lokalna poročila - obvestila - 16.30 Ponedeljkov športni pregled - Morda vas bo zanimalo - Minute z narodnimi pesmimi

Torek:

16.03 Lokalna poročila - Obvestila - 16.30 Oddaja za mlade - Morda vas bo zanimalo

Sreda:

16.03 Lokalna poročila - Obvestila - 16.30 Oddaja za mlade - morda vas bo zanimalo

Cetrtok:

16.03 Lokalna poročila - Obvestila - 16.30 Naš obzornik - Morda vas bo zanimalo - Po domače za vas

ZETRTEK, 23. OKT.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Mladina poje - Republiška revija Zagorje 1980 (4) - 9.05 Z radiom na poti - 10.05

Rezervirano za ... - 11.35

Znano in priljubljeno - 12.10

Znane melodije - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Od vasi do vasi - 13.00 Danes do 13.00

- Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 Ena-sta šola - 14.20 Koncert za mlade poslušalce - 14.40 Jezikovni pogovori - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela - 18.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 18.35 Minute s trobentacem Stankom Arnolodom, P. Mihelčič, J. Francaix, R. G. Montbrun - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansambлом Slavka Žnidariča - 20.00 Četrtek večer domaćih pesmi in napoved - 21.05 Literarni večer - 21.45 Lepi melodije - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Tipke in godala - 23.10 S popevek - 23.10 Paleta popevki jugoslovenskih avtorjev - 00.05 Nočni program - glasba

Drug program

8.00 Torek na valu 202 - 13.00

Dober dan na drugem programu - 13.05 Iz obdobja dixielanda - Papa Bue s Viking Jazzband - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu z orkestrom in zborom Charlie Steimann - 16.00 Pet minut humorja - 16.05 Popevke italijanskih avtorjev - 16.40 Disco čez dan - 17.35 Iz partiture orkestra Mantovano - 17.50 Ljudje med seboj - 18.00 Danes vam izbira - 18.40 Koncert v ritmu - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Torkov glasbeni magazin - 21.00 Misel in pesem - 21.45 Jazz na II. programu - Rosolino/Candoli - Zoot Simms - 22.15 Rezervirano za disco novitete - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

Drug program

8.00 Četrtek na valu 202 - 13.00

Dober dan na drugem programu - 13.05 Vedri zvoki - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 S plesnim orkestrom RTV Ljubljana - 16.00 Tam ob ognju našem - 16.15 Francoske popevke - 16.45 Jazz klub - Gost klub: Mladen Kenda - 17.40 Iz partiture orkestra Frank Chackfield - 18.00 Danes vam izbira - 18.40 Koncert v ritmu - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Dnevi jugoslovenske zabavne glasbe svobodne oblike - neposredni prenos iz Opatije - 22.00 S festivalom jazza - Mednarodni Finski festival jazza v Poriju - I. del - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

Drug program

8.00 Četrtek na valu 202 - 13.00

Dober dan na drugem programu - 13.05 Vedri zvoki - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 S plesnim orkestrom RTV Ljubljana - 16.00 Tam ob ognju našem - 16.15 Francoske popevke - 16.45 Jazz klub - Gost klub: Mladen Kenda - 17.40 Iz partiture orkestra Frank Chackfield - 18.00 Danes vam izbira - 18.40 Koncert v ritmu - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Dnevi jugoslovenske zabavne glasbe svobodne oblike - neposredni prenos iz Opatije - 22.00 S festivalom jazza - Mednarodni Finski festival jazza v Poriju - I. del - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

Drug program

8.00 Četrtek na valu 202 - 13.00

Dober dan na drugem programu - 13.05 Vedri zvoki - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 S plesnim orkestrom RTV Ljubljana - 16.00 Tam ob ognju našem - 16.15 Francoske popevke - 16.45 Jazz klub - Gost klub: Mladen Kenda - 17.40 Iz partiture orkestra Frank Chackfield - 18.00 Danes vam izbira - 18.40 Koncert v ritmu - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Dnevi jugoslovenske zabavne glasbe svobodne oblike - neposredni prenos iz Opatije - 22.00 S festivalom jazza - Mednarodni Finski festival jazza v Poriju - I. del - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

Drug program

8.00 Četrtek na valu 202 - 13.00

Dober dan na drugem programu - 13.05 Vedri zvoki - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 S plesnim orkestrom RTV Ljubljana - 16.00 Tam ob ognju našem - 16.15 Francoske popevke - 16.45 Jazz klub - Gost klub: Mladen Kenda - 17.40 Iz partiture orkestra Frank Chackfield - 18.00 Danes vam izbira - 18.40 Koncert v ritmu - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Dnevi jugoslovenske zabavne glasbe svobodne oblike - neposredni prenos iz Opatije - 22.00 S festivalom jazza - Mednarodni Finski festival jazza v Poriju - I. del - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

Drug program

8.00 Četrtek na valu 202 - 13.00

Dober dan na drugem programu - 13.05 Vedri zvoki - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 S plesnim orkestrom RTV Ljubljana - 16.00 Tam ob ognju našem - 16.15 Francoske popevke - 16.45 Jazz klub - Gost klub: Mladen Kenda - 17.4

TELEVIZIJSKI SPORED

SOBOTA, 18. X.

8.00 Poročila - 8.05 Minigodeci v glasbeni deželi - 8.20 Dimnikarček se potepa po svetu - 8.30 Zbis: Ela Peroci - Ankine risbe - 8.45 Tehnica za natančno tehtanje - 9.15 Potletavček - 9.45 A. Haley: Korenina - naslednje generacije, TV nadaljevanka - 11.15 V izjemnih okoliščinah, izobraževalna oddaja - 11.45 Slovenska mesta: Idrija - 12.30 Poročila (do 12.35) - 14.25 Nogomet Napredak: Hajduk, prenos (do 16.20) - v odmoru Propagandna oddaja - 17.00 Poročila - 17.05 Čarovnik iz Oza, ameriški mlađinski film - 18.45 Naš kraj

19.00 Zlata ptica - 19.10 Risanka - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 20.00 J. Dietl: Bolničnica na koncu mesta, TV nadaljevanka - 21.00 Muppet show - 21.25 Melodija v podprtici, francoski film - 23.20 Poročila - 23.25 TV kažpot

Francoski kriminalni film se pogosto loteva tematike velikih tativ. Tako je tudi v filmu *Melodije v podprtici*. Glavni ropar je stari Charles (Jean Gabin), ki je zaradi kaznivih dejanj že pet let odsedel v zapori. Toda to ga ni izčudilo in z mladim prestopnikom (Alain Delon) načrtujeta nov rop v igralnici v Monte Carlo. V blagajni Casine je spravljen milijarda frankov...

Oddajniki II. TV mreže:

17.45 Znanost - 18.30 Narodna glasba - 19.00 Iz sporeda TV ... - 19.30 TV dnevnik - 20.00 J. Haszka: Princ Bobi, opereta - 21.20 Včeraj, danes, jutri - 21.30 Portreti: Dr. Borojević, Tasovac - 22.00 Športna sobota (do 22.20)

TV Zagreb - I. program:

9.50 TV v šoli: Umetnost, Risanka, TV izbor, Zadnje minute - 11.15 TV v šoli: TV koledar, A. Jakic: Odprava izpred hišnih vrat - 12.15 Varnost v prometu, izobraževalna oddaja (do 12.45) - 14.25 Nogomet Napredak: Hajduk - 16.20 Dokumentar oddaja - 17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Otroška oddaja - 18.45 Kabařet, zabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Raca v pomarančnem soku - italijski film - 21.45 TV dnevnik - 22.00 Za konec tedna

nik - 21.45 Zabavno glasbena oddaja - 22.00 Športni pregled

PONEDELJEK, 20. X.

8.45 TV v šoli: TV koledar, S pesmijo v Slavonijo, B. Prisrael - 9.50 Slavnostna seja CK ZKJ ob 40-letnici v državne konference - prenos - 11.00 TV v šoli: Materinčina, Risanka, Zemljepis, Zgodba, Iz arhiva šolske TV, Zadnje minute (do 12.55) - 14.55 TV v šoli - ponovitev (do 16.00) - 16.20 Kmetijska oddaja, TV Beograd - 17.20 Poročila - 17.25 Vrtec na obisku: Čiv. čiv. se dolgo bom živ, 1. del - 17.40 Povežite in zapomnite si, oddaja iz cikla Delaj z globo - 18.05 Izlet v stari čas, oddaja TV Ljubljana iz serije Znana - neznana Jugoslavija - 18.35 Obzornik - 18.45 Mlađinska oddaja - 19.15 Risanka - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 20.00 A. Tišma-M. Radović: Stanovanje, drama TV Novi Sad - 21.00 Kulturne diagonale - 22.00 V znamenju

Scenerij za novosadsko dramo *Stanovanje* je po zgodbi Aleksandra Timše napisal Miloš Radović. V njej je prikazana usoda človeka v nekaj kriznih situacijah: izprševanje vnosti, njegova preteklost in etika. Ta človek, Branko Čakovč, ni posebno uspel niti na delu niti v družini. Pod vplivom ženih prigorjanj skuša priti do večjega stanovanja, pri tem pa se sreča s svojo preteklostjo, ki ga postavi pred najtežjo življenjsko preizkušnjo.

Oddajniki II. TV mreže:

15.30 Test - 15.45 Nedeljsko popoldne - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Ameriški fragmenti, dokumentarna oddaja, 1. del - 20.45 Včeraj, danes, jutri - 21.05 Zmeda zaradi zbirke slik, angleški film (do 22.25)

TV Zagreb - I. program:
9.50 Poročila - 10.00 Mizica pogrim se - 11.30 Narodna glasba, oddaja TV Sa - 12.00 Kmetijska oddaja - 13.00 Jugoslavija, dober dan - 14.00 Kritična točka - 14.30 Svrk gre v mesto, film - 15.45 Neležko popoldne - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Raca v pomarančnem soku - italijski film - 21.45 TV dnevnik - 22.00 Za konec tedna

TV Zagreb - I. program:

17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Medvedek Uhee - 18.00 Otroci pojejo - 18.15 Zaščitena narava SRH: Mrežnica - 18.45 Mlađinska oddaja - od 19.30 naprej isto kot na odd. II. TV mreže

TOREK, 21. X.

9.00 TV v šoli: TV koledar, O zraku, Otroški hišni svet, Dnevnik 10 - 10.00 Priložnost spored - 10.55 Kragujevac: VELIKA SOLSKA URA, prenos (do 12.00) Beograd - 16.15 Šolska TV: Umetnost in resničnost, Zemlja se spreminja, Valovanje in energije - 17.15 Poročila - 17.20 Dimnikarček se potepa po svetu - 17.30 Pisani svet: Moj dom stoji v malem naselju - 18.00 Folklorna skupina »Duna«, 1. del - 18.30 Obzornik - 18.40 Vse za našo vojsko, oddaja iz cikla Čas, ki živi - 19.10 Risanka - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 20.00 A. Tišma-M. Radović: Stanovanje, drama TV Novi Sad - 21.00 Kulturne diagonale - 22.00 V znamenju

TV film v dveh delih Kempowskij in kompanija je priredila avtobiografskega romana *Walterja Kempowskega*. Pisatelj je v njem opisal svojo mladost v času Tretjega rajha. S tem, ko je posvečal veliko pozornost najmanjšim podrobnostim uporabljal klisej dijaškega žargona, tiste ga obdobja kot tudi značilne očetove fraze, mu je uspelo prikazati pravo sliko družbenega razreda, ki je bil glavna opora in branik nemške države - konzervativno narodno buržoazijo. Le-ta Hitlerja ni marala je pa občudovala njegove uspehe.

Scenerij za novosadsko dramo *Stanovanje* je po zgodbi Aleksandra Timše napisal Miloš Radović. V njej je prikazana usoda človeka v nekaj kriznih situacijah: izprševanje vnosti, njegova preteklost in etika. Ta človek, Branko Čakovč, ni posebno uspel niti na delu niti v družini. Pod vplivom ženih prigorjanj skuša priti do večjega stanovanja, pri tem pa se sreča s svojo preteklostjo, ki ga postavi pred najtežjo življenjsko preizkušnjo.

Oddajniki II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Medvedek Uhee - 18.00 Otroci pojejo - 18.15 Izobraževalna oddaja - 18.45 Glasbena medigra - 18.50 Sportna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 B. Andrejčić: Počitnice na jugu, TV drama - 21.20 Glasbeni trenutek - 21.25 Kultura - 22.10 TV dnevnik - 22.25 Koncert sovjetskih umetnikov (do 23.00)

TV Zagreb - I. program:

17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Pustolovčina - 18.15 Knjige in misli - 18.45 Dnevnik 10 - 19.00 Kulturni preglad - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Signali - 20.55 Oči, šrialanski film - 22.35 TV dnevnik

jutri - 21.10 Družina in družba, dokumentarna serija - 21.55 Poezija (do 22.25)

TV Zagreb - I. program:

17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Pustolovčina - 18.15 Knjige in misli - 18.45 Dnevnik 10 - 19.00 Kulturni preglad - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Signali - 20.55 Oči, šrialanski film - 22.35 TV dnevnik

četetu vojaške operacije se sprevarže v prispolodo umirajočega tovariša, ki se grobo pretrga v priporočeno nasilju ob Larryjem poskušu pobega. Zaigrali so: Jack Nicholson, Otis Young, Carol Kane, Randy Quaid.

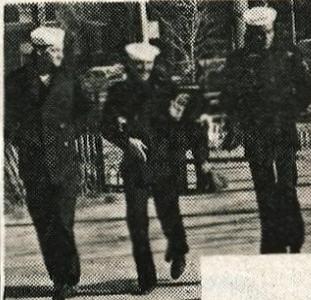
Oddajniki II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Veselo dvorišče, lutkovna predstava - 18.15 Alkoholizem, izobraževalna oddaja - 18.45 Amaterski studio - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Športna sreda - 21.45 TV dnevnik - 22.00 Pop non stop, zabavno glasbena oddaja - 22.45 Dokumentarni film (do 23.10)

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Veselo dvorišče - 18.15 Chicago - portret mesta, dokumentarni film - od 19.30 naprej isto kot na oddajnikih II. TV mreže

ČETRTEK, 23. X.

9.00 TV v šoli: TV koledar, Započena gnezda, Ožigalkarji, Običajno pošto - 10.00 TV v šoli: Kemija, Risanka, Biologija, Predšolska vzgoja, Risanka, Zgodba (do 11.20) - 17.25 Poročila - 17.30 Zrbs - Ela Peroci: Ankine risbe - 17.45 Rubens, kulturno dokumentarna serija - 18.10 Primorska poje, 1. del - 18.40 Obzornik - 18.55 Ne prezrite - 19.10 Risanka - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Film nedelja: Zadnja naloga, ameriški film - 21.40 V znamenju - 21.55 625

Dva mornariška častnika morata pospremiti osemnajstletnega Larja na prestajanje osemletne zaporne kazni. Čeprav sta na začetku poti trdno odločena, da bosta zaporniki čimprej spravila za rešetke in se tako osvobodila zoprene naloge, se kmalu premislita. Nekoliko po svojo prikrojita pot ustanovijo se v Washingtonu, običejno fantovo mater, v Bostonu preživijo noč v bordelu. Vse se dobro odvija, dokler jima zapornik zadnji dan ne poskuša pobegniti. V filmu *Zadnja naloga* je prikazana ena najbolj smešnih in hkrati tudi krutih odisej ameriške kinematografije. Na za-

Oddajniki II. TV mreže:
16.10 Test - 16.25 TV dnevnik - 16.45 TV koledar - 16.55 Ptice strašilo - 17.25 Nuklearna revolucija - 17.35 Otvorevit mednarodno književno sejma, prenos - 18.50 Evrogol - 19.30 TV dnevnik - 20.00 3-2-1... gremo - 23.00 Včeraj, danes, jutri (do 23.05)

TV Zagreb - I. program:
od 17.15 do 19.30 isto kot na odd. II. TV mreže - 20.00 Aktualna oddaja - 20.50 Drugi jaz, kviz - 21.50 TV dnevnik - 22.05 Srečanje glasbenih akademij v Rovinju, prenos

PETEK, 24. X.

8.45 TV v šoli: TV koledar, Jesenski sedeži, Ruččina, Peč, človek prijatelj, Mleko v prehrani predšolskih otrok - 10.00 TV v šoli: Angleščina, Risanka, Zgodovina, Zgodba izobraževalna reportaža, zadnje minute (do 11.55) - 17.15 TV v šoli: ponovitev (do 16.00) - 17.15 Porocila - 17.20 Pravljice iz lutkovne vožnje - 17.35 Drutina Smala, madžarska risana serija - 18.00 Rock festival - 18.01 oddaja - 18.30 Obzornik - 18.40 Zakon o združenju delu: Sindikat v krajevskih skupnosti - 18.55 Varstvo v delu: Varno delo v gradbeništvu - 19.10 Risanka - 19.25 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Hvala za pozornost, zabavno glasbena oddaja - 21.00 Blakovč sedem, serijski film - 21.50 Propagandna oddaja - 21.55 V znamenju - 22.10 Nočno kino: Dobro jutro, japonski film

V nočnem kinu boste spremljali japonski film *Dobro jutro*, v katerem dečka sprožita premed starši v soščkih predstavlja tako daleč, da si ob srečanju ne zamenjujejo dobro jutro. Režiser Ozu pravi, da je film na to vsebinsko že dolžel posneti. Spodetka hotel ubrati resen, vendar se je kasneje pridelil in vse skupaj kazal na šaljiv način, bi se čim bolj približal gledalcem.

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 dnevnik - 17.45 Otroška oddaja - 18.15 Namesto top liste - 18.45 Jazz izvoz: Janez Gregor - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Gost urednik: Božena Klobučar - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.15 Spomini: KJP graditelj nove države - 22.45 Ogabnost, angleški film - 23.45

TV Zagreb - 1. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Oči, šrialanski film - 18.15 Jazz izvoz: Janez Gregor - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Tretja razsežnost - 21.35 Odpoto za ustvarjalnost - 22.15 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže:
16.10 Test - 16.25 TV dnevnik - 16.45 TV koledar - 16.55 Ptice strašilo - 17.25 Nuklearna revolucija - 17.35 Otvorevit mednarodno književno sejma, prenos - 18.50 Evrogol - 19.30 TV dnevnik - 20.00 3-2-1... gremo - 23.00 Včeraj, danes, jutri (do 23.05)

TV Zagreb - 1. program:
od 17.15 do 19.30 isto kot na odd. II. TV mreže - 20.00 Aktualna oddaja - 20.50 Drugi jaz, kviz - 21.50 TV dnevnik - 22.05 Srečanje glasbenih akademij - 21.50 dnevnik - 22.05 Dokumentarna oddaja

KINO

KRANJ CENTER

17. oktober hong. barv. karate film NAJ-VEČJE MASKEVANJE BRUCE LEEJA ob 16. in 18. uri, ob 20. uri VIII. MEDNARODNI FESTIVAL SPORTNIH IN TURISTIČNIH FILMOV: 1. HOKEJ - ČSSR, 2. BOŽJE OKO - ZDA, 3. IZBRANI SVET (LADJA) - Anglija, 4. PO BOLGARIJI - Bolgarija, 5. OLIMPIJAJA - Poljska, 6. PORENJE - Zan. Nemčija, 7. VRTMI VEKA - SSSR

18. oktober hong. barv. karate film NAJ-VEČJE MASKEVANJE BRUCE LEEJA ob 16. in 18. uri, ob 20. uri VIII. MEDNARODNI FESTIVAL SPORTNIH IN TURISTIČNIH FILMOV: 1. BREZ MASKE NA EVEREST - Anglija, 2. PRISBEE - ZDA, 3. ALASKA - ZDA, 4. BRATJE V DRESU - Čehoslovaska, 5. DOBRODOSLI V TU'NISU - Tunizija, premiera amer. barv. akcij. filma POTUJOČI BORDEL ob 22. uri

19. oktober slov. mladinski film KALA ob 10. uri, hong. barv. karate film NAJ-VEČJE MASKEVANJE BRUCE LEEJA ob 16. in 18. uri, ob 20. uri VIII. MEDNARODNI FESTIVAL SPORTNIH IN TURISTIČNIH FILMOV: 1. HČERE ATALANTE - Čehoslovaska, 2. CIPER - NEPOZABNI OTOK - Ciper, 3. LEDENE PTICE - Kanada, 4. GRADOVI IN PRESTOLNICA - Anglija, 5. ROKOMET

KAM?

ALPETOUR

BEOGRAD z letalom, vlakom ali avtobusom

DO IZVIROV DRAVE IN ZILJE, 2 dni z avtobusom, odhod
25. oktobra

DAN REPUBLIKE in NOVO LETO v Pulju, Medulinu, Portorozu, Izoli (Simonov zaliv)

SMUČANJE 81: Bohinj, Peca, Koralpe, Bad Kleinkirchheim, Sesto

Posebni programi za kolektive in zaključene skupine

KOMPAS JUGOSLAVIJA

- Medulin – 3 dni, 14/11, avtobus
- Nil – večna reka, reka življenja – 9 dni, 26/11 (Abu Simbel) in 29/11
- Rim – 5 dni, 22/10 in 26/11
- Varšava – Krakov – 5 dni, 17/10
- Grčija – zibelka evropske civilizacije – Kreta – 6 dni, 27/11
- Grčija – Ciper – 7 dni, 26/11
- Budimpešta – 3 dni, 24/10, 8/11, 14/11
- London – 5 dni in 3 dni, 17/10
- Meksika in Jukatan – 11 dni, 22/11
- Bali – Bangkok – Singapur – 11 dni, 28/11
- Azurna obala – 5 dni, avtobus, 27/11
- Benetke – Verona – Padova – 2 dni, 29/11

STROKOVNA POTOVANJA

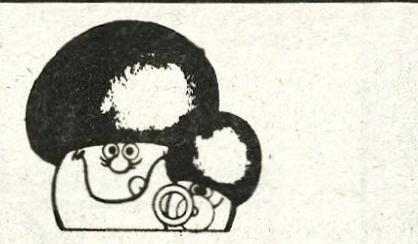
- München, Sejem elektronike – 4 dni, avtobus, 6/11 in 9/11
- Kairo – INTERDIDACTA – 5 dni, 2/11 – mednarodna razstava
- Bolzna – SAIE – Mednarodna gradb. razstava – 3 dni, 17/10
- Bologna – EQUIO HOTEL 80 – Medn. gostinska razstava – 4 dni, 19/10
- London – COMPEC – Sejem računalništva – 4 dni, 4/11

VSE LJUBITELJE SMUČANJA OBVEŠČAMO, da je na voljo SMUČARSKI PROGRAM 1980/81.

KOMPASOV SKI CENTER JE ŽE ODPRT

Informativno prodajni propagandni center je velika pridobitev za smučarje – Obiščete ga lahko vsak dan (od jutra do večera, ob sobotah le dopolne) preko cele zime

Prejšnji petek so v poslovnični KOMPASA na Titovi (pri hotelu Slon) v Ljubljani slovesno odprli SKI CENTER, rezultat skupnega propagandnega nastopa na področju smučarske ponudbe. Center ni samo razstavni prostor za izdelke in propagandno gradivo Almire, Alpine in Elana, ampak je predvsem mesto, kjer boste dobili vse informacije o Kompasovih smučarskih aranžmajih, center pa bo posredoval tudi v okvirne informacije o vseh smučarskih krajevih v domovini in tujini (v Alpah), hkrati pa tam tudi posredoval rezervacije za hotele in druge zmogljivosti. V centru bodo predvajali tudi turistične filme o znanih smučarskih centrih, na voljo vam bo Kompasov svetovalec za izbiro kraja vaših zimskih počitnic. V centru je nameščena tudi posebna priprava za preizkušanje in nastavljanje trdnosti smučarskih vezi, kasneje pa bo na razpolago tudi smučarski učitelj, ki vam bo svetoval pred nakupom smučarske opreme. Formiranje in delovanje »ski centra« je in bo zahtevalo od organizatorjev precej truda. Omenjena oblika informativno propagandnega nastopa bo verjetno postala tradicionalna, saj se za udeležbo v njej zanimajo še nekateri proizvajalci smučarske opreme in drugi.

... na gobje
specialitete na sejem

KOMPASOV »BELI PROGRAM«

ZIMSKA IN POMЛАДАНСКА SMUKA 1981 – DOMA IN V TUJINI

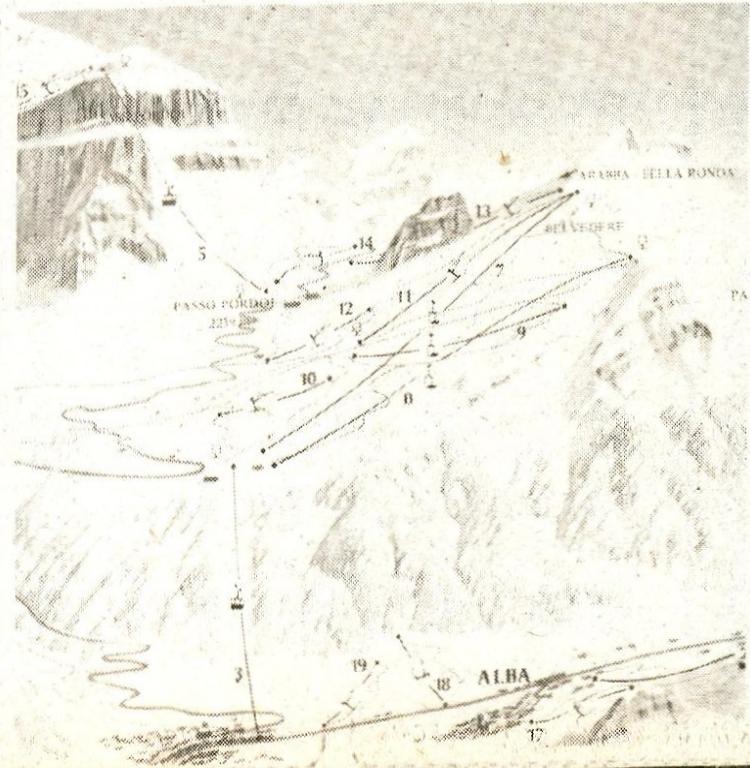
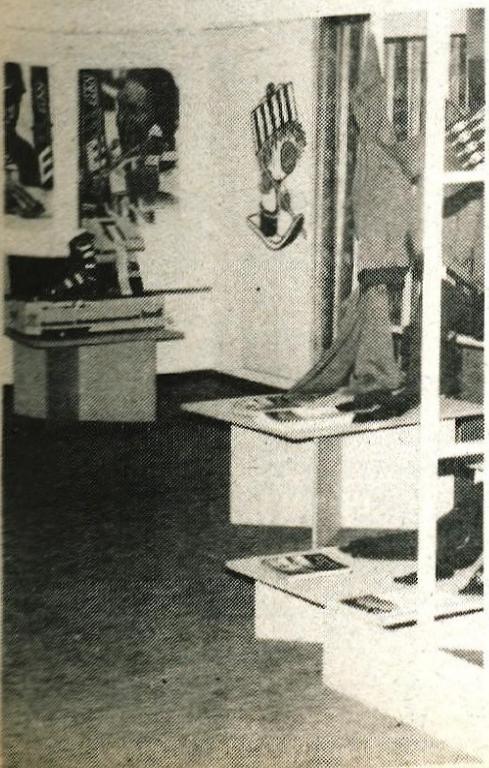
Kranjska gora – Kanin – Pampeago – Alleghe – Passo Tonale – Nevegal – Passo Pordoi – Avoriaz – Chamoniix – Oberstaufen – Bad Kleinkirchheim – La Toussuire – Val Senales

Iz Kompasove smučarske ponudbe za zimo 80/81 vam danes predstavljamo njihove aranžmaje na Nevegalu in prelazu Pordoi. Nevegal je že uveljavljeno smučarsko središče, zaradi bližine (od Ljubljane je oddaljeno samo 300 kilometrov) pa ga pozna že precej naših smučarjev. Zaradi dobrih izkušenj iz preteklih let ga je Kompas tudi letos uvrstil v svojo ponudbo in tam rezerviral postelje v hotelih Oliver in Olimpo (vse sobe s TWC), ki ležita tik ob žičnicah. Za sedem polnih penzionov v hotelu Oliver boste odšeli 4.900 din., v hotelu Olimpo pa je nekaj ceneje: 4.500 din. Avtobusni prevoz stane 600 din, tedenška karta za žičnice pa 1.250 din. Otroci imajo v obeh hotelih 700 din popusta, če koristijo tretje ležišče. Tretja oseba v troposteljni sobi ima 300 din popusta. Odhodi: 10., 17., 24., in 31. januarja 1981.

Že enajsto leto hodijo Kompasovi gostje smučati na prekrasna smučišča na prelazu Pordoi, kjer jih čaka več kot 70 kilometrov smučarskih prog, ob katerih obratuje 40 različnih sistemov žičnic, ki so med seboj povezani. Za letošnjo zimo je Kompas rezerviral zmogljivosti v hotelih Bellavista in Pordoi, ki ležita ob žičnicah. Cena aranžmaja, v katero je vključeno 7 polnih penzionov, avtobusni prevoz, neomejena uporaba žičnic, smučarski učitelj – vodnik, je od 8.200 din naprej, za otroke pa je predviden popust. Vsi odhodi so v januarju 1981.

Podrobnejše informacije in program so vam na voljo v SKI CENTRU na Titovi v Ljubljani, v ostalih poslovničnih Kompanas in pri pooblaščenih agencijah.

Naslednji teden vam bomo predstavili Kompasove smučarske aranžmaje v Franciji.

SKLAD ZA DOPOLNILNO IZOBRAŽEVANJE
DELAVCEV V ZASEBNEM SEKTORU KRANJ
Trg revolucije 3, p.p.183
KRANJ

Delavcem in obrtnikom občin Gorenjske!

STROKOVNA EKSKURZIJA

Obveščamo vas, da Sklad za dopolnilno izobraževanje delavcev v zasebnem sektorju Kranj ORGANIZIRA STROKOVNO EKSKURZIJO V ROGAŠKO SLATINO

Program:

1. dan:

Odhod avtobusa iz Kranja ob 7. uri zjutraj. Vožnja preko Trojan, skozi Celje do Rogaške Slatine. Postanek za ogled zdravilišča. Ob 10. uri bo sledil strokovni ogled steklarne »Boris Kidrič«. Po ogledu povratek v Sentjur pri Celju, kjer boste postreženi z domačim kosirom v gostišču Hvalec. Po kosišu dalje skozi Rogatec, Krapino in Zabok v Stubičke toplice. Nastanitev v hotelu »Matija Gubec«. Večerja in nočitev.

2. dan:

Po zajtrku si boste ogledali muzej posvečen kmečkim uporom in spomenik Matije Gubca, nato bo sledila vožnja do Kumrovca. Tu si boste ogledali rojstno hišo maršala Tita in Spominski dom borcev in mladine. Nadaljevanje potovanja v Bizeljsko, kjer bo kosišlo. Pozno popoldne povratek skozi Brežice, Novega mesta do Ljubljane. Predviden prihod v Kranj v večernih urah.

CENA:

Delavci plačajo 200,00 din, ostale stroške povrne Sklad. Obrtniki plačajo 1.200,00 din po osebi. Prednost imajo delavci.

Ekskurzija je dvodnevna in je razdeljena v dve skupini:
PRVA SKUPINA IMA ODHOD: 8. novembra
DRUGA SKUPINA IMA ODHOD: 10. novembra

Rok prijav je do 1. novembra 1980.

Prijave sprejema Sklad za dopolnilno izobraževanje delavcev v zasebnem sektorju Kranj in Združenje obrtnikov v občini.

ISKRA Elektromehanika Kranj

TOZD Tovarna telefonskih enot
Blejska Dobrava 124
64273 Blejska Dobrava

po sklepku komisije za delovna razmerja in delitev OD
razglasa prosta dela in naloge

1. KV STRUGARJA
za delo v pomožni orodjarni in vzdrževanju
Pogoji: – 3 letna poklicna šola,
– 3 leta ustreznih delovnih izkušenj

2. SAMOSTOJNIH IN INDUSTRIJSKIH
KONTROLORJEV
(RTV, TT, TK- mehanik, elektromehanik, obratovni
elektrikar)
Pogoji: – 3 letna poklicna šola,
– 3 leta ustreznih delovnih izkušenj

3. PRIUČENEGA DELAVCA
Pogoji: – osnovna šola,
– 1 leto ustreznih delovnih izkušenj

Vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljijo v roku 15 dni po objavi na naslov Iskra Elektromehanika Kranj, TOZD Tovarna telefonskih enot, 64273 Blejska Dobrava 124. Industrijski kombinat

STEKLARNA HRASTNIK

Cesta 1. maja 14

Hrastnik

predstavlja na 13. sejmu stanovanjske

opreme v Kranju od

17. do 24. oktobra svoj proizvodni

program izdelkov iz stekla

za široko potrošnjo

in gostinstvo ter svetlobnih teles v

najmodernejših dizajnh.

Obiščite razstavni prostor

STEKLARNE HRASTNIK!

MODNA HIŠA LJUBLJANA

Modna ženska, moška in otroška konfekcija za jesen in zimo, pletenine vseh vrst ter modni galanterijski artikli so vam na voljo v blagovnicah MODNA HIŠA Ljubljana, Maribor, Osijek in Smederevo.

Kar lahko kupiš danes, ne odlašaj na jutri! Obiščite nas!

Priporoča se Trgovska delovna organizacija MODNA HIŠA n. sol. o. Ljubljana.

NA GORENJSKEM SE JE POVEČALO ŠTEVILLO ŠKOD

V prvih devetih mesecih letošnjega leta je bilo družbenemu sektoru in občanom izplačanih 24.188 škod, 1435 škod je bilo izplačanih več kot v lanskem letu v opazovanem obdobju.

Porast je posebno visok, če od lanskih odštejemo posebno »bogato« letino po viharnih škodah, ki jih je bilo približno 2.000.

Največ škod je bilo v skupini požarnih zavarovanj in sicer 8.877. Tu so najštevilnejše škode na stanovanjskih premičninah s 5.800 škodnimi primeri, sledijo strojelomne in požarne škode.

Druga največja skupina so osebna zavarovanja s 7.445 izplačanimi odškodninami. V tem številu imata življenjska in nezgodna zavarovanja enaka deleža.

S številom 4.926 so na tretjem mestu avtomobilske odškodnine. Tu s tri četrtinskim deležem prednjačijo odškodnine iz avtomobilske odgovornosti, kasko škod je pa bilo preko 1.000.

V skupini transportnih zavarovanj je bilo 2.577 izplačil. Največ škod izvira iz potrošniških kreditov in sicer kar 1.919, sledijo pa odškodnine iz domačega in mednarodnega transporta blaga.

Na zadnjem mestu so kmetijska zavarovanja s 363 škodami, tu je bilo 323 škod zavarovanj živali, ostale so pa škode na posevkah po toči.

V družbenem sektorju je imovina skoraj v celoti zavarovana za dejansko vrednost, nekatere organizacije združenega dela nimajo zavarovanega loma strojev, redkeje imajo pa zavarovan obratovalni zastoj.

V zavarovanju zasebnega premoženja se zaradi stalnega dviga cen gradbenih materialov vedno pogosteje soočamo z dejstvom, da je premoženje prenizko zavarovano. Negativne posledice pa občuti po požarnih in drugih nevarnostih prizadeti zavarovanec. Opažamo tudi, da že zasebno premoženje ni zavarovano, posebno nove stanovanjske hiše, obrti z zalogami raprodukcijskega materiala itd.

Podoben primer je bil pri enem zadnjih požarov v letošnjem letu dne 13. 9. 1980 v Gorenji vasi nad Škofjo Loko. Po požaru prizadeti zavarovanec je bil zavarovan skoraj za dejansko vrednost in je dobil povrnilno škodo v višini 95 % celotne škode. Medtem ko uničeni obrtnikovi stroji in visoke zaloge reprodukcijskega materiala, locirane v isti stavbi niso bile zavarovane. Enako ni bila zavarovana občutno prizadeta nova sosednja stanovanjska hiša.

Ker so po požarem zavarovanju poleg klasičnega požara zaobsežne tudi nevarnosti eksplozije, viharja, toče itd. svetujemo lastnikom stanovanjskih in drugih zgrajb, da se posvetujemo z našimi terenskimi zastopniki, ki bodo svetovali najustreznejši in najugodnejši način in višino zavarovalnih vsot.

**ZAVAROVALNA SKUPNOST TRIGLAV
GORENJSKA OBMOČNA SKUPNOST KRANJ**

TRIGLAV KONFEKCIJA KRANJ

Najnovejše modele oblek in kril za jesenske dni dobite v naših prodajalnah v Kranju, Kamniku in Tržiču

MESEC KNJIGE:

**KUPIT
- PREBERI**

**OKTOBRA
POSEBNO
UGODEN
NAKUP
NAJRAZLIČNEJŠIH
KNJIG**

**600 KNJI
CEN**

35 - 60

**VSAKOMUR
DOSTOPNO
BOGASTVO
V VSEH
KNJIGARNAH
IN PRI
ZALOŽNIŠKIH
POVERJENIKIH**

**MLADINSKE
KNJIGE**

**CENEJŠE KNJIGE LAJKO
TUDI KUPITE NA STOJNICI
MLADINSKE KNJIGE
NA 13. SEJMU
STANOVANJSKE OPREME
OD 17. — 24. OKTOBRA
V KRAJNU**

obiščite nas v hali A
na sejmu

STANOVANJSKE OPREME

V KRALJU

od 17.-24. oktobra 1980

murha

MERKUR KRAJN

VAM NA SEJMU STANOVANJSKE OPREME
OD 17. DO 24. OKTOBRA V KRALJU
NUDI

- BELO TEHNIKO ZA OPREMO STANOVANJ
- »KOLPA« PROGRAM ZA KOPALNICE
- PEČI IN RADIATORJE ZA CENTRALNO KURJAVO
- SANITARNO KERAMIKO

NA RAZSTAVNEM PROSTORU VAM MERKUR — KRAJN
PRVIČ PREDSTAVLJA

KLOCKNER

TOPLOTNO TEHNIKO IZ ZR NEMČIJE

- ELEMENTE ZA KORIŠČENJE SONČNE ENERGIJE
- GORILNIKE PLINSKE, OLJNE IN KOMBINIRANE
- PRIBOR ZA VGRADITEV ELEMENTOV IN GORILNIKOV

PODROBNEJŠE INFORMACIJE DOBITE NA RAZSTAVNEM
PROSTORU MERKUR — KRAJN HALA A

EPS

**LESNA
INDUSTRIJA
PIVKA**

Na 13. sejmu stanovanjske opreme v Kralju
vam predstavljamo:

sestavljivo pohištvo SISTEM JAVOR POSTOJNA
sedežne garniture PROGRAM PINGVIN
vrtne in jedilniške garniture

TISOČ PRIČOŽNOSTI NA ENEM MESTU!

KREDITI ZA GRADBENI MATERIAL:

- GRADBENI MATERIAL »OD TEMELJA DO STREHE«,
- OKNA IN VRATA S TAKOJŠNJO DOBAVO,
- MARMORNE OKENSKE POLICE, FURNIRANE IN MASIVNE OBLOGE,
- CISTERNE ZA KURILNO OLJE,
- NOVO HIDROIZOLACIJSKO SREDSTVO ZA BETON, KAMEN IN LES MINERALIZATOR,
- LEPILA ZA PARKET IN KERAMIKO TER OSTALA MIZARSKA LEPILA

lesnina KRAJN — PRIMSKOVO

Poslovalnica LES — tel. 26-076

POTROŠNIKI!

Obiščite razstavno prodajni prostor MERCATORJA v HALI A. Na letosnjem sejmu stanovanjske opreme od 17.—24. 10. 1980 si lahko ogledate in nabavite po konkurenčnih cenah v paviljonu MERCATORJA:

spalnice, dnevne sobe, sedežne garniture, jedilnice, kuhinjsko, predsobno in mladinsko pohištvo, jogi vzmetnice, TV aparate, radio aparate, gramofone, kasetofone, tranzistorje, gramofonske plošče in male gospodinjske aparate.

SMUČI in druga smučarska oprema

NOVOSTI NA TRGU:

Sestavljivo pohištvo MEBLO — FORMANOVA BRESTOVA spalnica ANDREJA

SMUČI in druga smučarska oprema

UGODNOSTI NAKUPA SO:

- sejemske cene
- dostava na dom
- strokovni nasveti pri nakupu
- in prodaja na potrošniško posojilo

OBIŠČITE SEJEM
STANOVANJSKE OPREME
IN PAVILJON MERCATORJA!

MERCATOR
vas pričakuje —

nasvidenje
pri MERCATORJU!

OBIŠČITE NAŠ
RAZSTAVNI
PROSTOR!

ZAHVALA

Ob neizprosnih resnicih, da našega ljubljenega sina, brata in nečaka

BRANKA ZAPOTNIKA

iz Letenc

ni več, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali in sočustvovali z nami, darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu pospremili v njegov prerni grob.

Posebna zahvala g. župniku za izbrane besede tolazbe in lepo opravljen pogrebni obred. Enaka zahvala dobrom sosedom, sorodnikom in sploh vsem prijateljem, pevcom, govornikom, gasilcem, OO ZSMS Goričke in Tenetišče.

Iskrena hvala članom kolektiva SGP Gradbina Kranj – TOZD SKO Kokrica, posebno njegovim najožnjim sodelavcem, za izkazano pozornost in častno spremstvo na njegovi zadnji poti.

Se enkrat hvala vsem, tudi tistim, ki jih morda nismo posebej navedli!

VSI NJEGOVI

Letence, 14. oktobra 1980

MALI

OGLASI

telefon
23-341

Oglas pod šifro so zaupni, zato naslovov ne dajemo. Prejemnik sam odloči ali na ponudbo odgovori ali ne.

PRODAM

Prodam športno KOLO bijanci (10 do 16 let). Draksler. Zasavska c. 36/b, Kranj. 8499

Prodam KMEČKI MLIN na kamna (primer 60) in večjo količino HRUŠK za mošt. Žemlja. Selce 32, Žirovnica. 8606

DNEVNO SOBO (sedežno garnituro) prodam. Informacije po tel. 064-26-564 ali naslov v oglašenem oddelku. 8616

BODOČE MAMICE! Prodam PLAŠČ. Informacije po telefonu (064) 26-564 ali naslov v oglašenem oddelku. 8617

Prodam HI-FI GRAMOFON s kasetofonom in ojačevalcem, 2x15 Watov in sesalno cev za gnojnico. Kern, Srednja vas 69, Šenčur, tel. 41-073. 8647

Prodam srednje težkega KONJA in novo diatonično HARMONIKO BEA. Kepic Jože, Dvorje 44, Cerknica. 8648

Prodam rabljena OKNA z roletami in električni STEDILNIK. Pogačnik Anton, Zg. Dobrava 27, Kamna gorica. 8649

Prodam SPALNICO. Šiškovo naselje 23, Kranj – Stražišče. 8650

Prodam kuhiško termoakumulacijsko PEČ, 3 kW, DIVAN, STEDILNIK na trda goriva in KOTEL za žganjekuhu. Hafnarjeva pot 12, Kranj. 8651

Prodam litoželezno kopalo in tuširno KAD, belo. Telefon 70-147. 8652

Prodam SLAMOREZNICO s puhalnikom. Britof 34, Kranj. 8653

Prodam 3 kW termoakumulacijsko PEČ. Preddvor 57. 8654

Prodam MAČEHE. Praprotnik, Loka 5, Tržič. 8655

Tako prodam približno 1000 kosov OPEKE BH 6. Šifra: Tako. 8656

Prodam 1000 kg drobnega KROM-PIRJA. Zadraga 6, Duplje. 8657

Prodam HRUŠKE moštarice in JABOLKA. Markič Angela, Žiganja vas 10, Tržič. 8658

Prodam 300-litrsko hrastovo KAD. Gorenjesavska c. 20, Kranj. 8660

Prodam več 100 enoletnih SADIK črnega riveza. Jože Kejzar, Begunje 5. 8661

Prodam akustično KITARO, znamke paloma. Informacije po tel. 23-112 po 18. uri. 8662

Prodam PUNTE. Pipanova 18, Šenčur. 8663

Prodam HRUŠKE tepke in moštarice. Zg. Bela 21, Preddvor. 8663

Prodam MAČEHE, RIGELČKE in ZELJE v glavah. Šenčur, Štefetova 18. 8664

Prodam 300-litrsko ZAMRZOVALNO SKRINJO gorenje. Telefon 26-301. 8665

Prodam TRAMOVE, PUNTE in daljše LATE, primerne za odranje. Polica 1, Naklo. 8666

Prodam malo rabljen bencinski MOTOR za kosilnico BCS. Cegnar Franc, Virmaše 102, Škofja Loka. 8667

Prodam neškropljena obrana zimska JABOLKA. Bašelj 20, Preddvor. 8668

Prodam suha hrastova DRVA. ZELJE v glavah in jedilno PESO. Luže 38, Šenčur. 8669

Prodam SIPOREKS, 7,5 cm, kombi plošče, 5 cm in LEPILO herilep. Zasavska 39/a, Kranj. 8670

Prodam zimska JABOLKA, različnih sort. Pretnar. Predosje 87, tel. 70-092. 8671

Prodam KRAVO simentalko, v petem mesecu brejosti. Sp. Otok 24. 8672

Prodam hrastov lamelni PAR-KET, III. vrste, 55 kv. m. Pot v Bitje 57. 8673

Prodam SADIKE ligustra, 80-litrski BOJLER, pocinkane ŽLEBOVE in OTROŠKO POSTELJICO. Šuceva 9, Kranj. 8674

Prodam krmilno PESO. Nogaršek, Predosje 78, Kranj. 8675

Prodam zimska JABOLKA, različnih sort in več ASPARAGUSOV. Sp. Bela 6, Preddvor, tel. 45-223 od 19. do 20. ure. 8676

Poceni prodam termoakumulacijsko PEČ elind, 3 kW, trajnožarečo PEČ gorenje in plinsko PEČ iskra. Čirče 10, Kranj. 8677

Poceni prodam SEDEŽNO GAR-NITURO. Telefon 26-979, Jezerska c. 42, Kranj. 8678

Prodam 1,5 kub. m lepih hrastovih PLOHOV. 5 cm. Bernard, Zg. Senica 16, Medvode. 8679

Dobro hrانjeno kombinirano OMARO, poceni prodam. Ogled

vsek dan popoldan ali tel. 26-919

Subarević, Oldhamska 14/V., Kranj. 8680

Prodam dobro ZIMO (za kavč ali na drobno). Demšar, Zg. Bitnje 132. Žabnica. 8681

Prodam starejšo SPALNICO z jogiji in OTROŠKO POSTELJICO, dobro hrانjeno, za 3.500 din. Moškon, Stoščeva 4, Kranj. 8682

Prodam novo plinsko PEČ super ser elra. Križan, Tominčeva 8, Kranj – Stražišče, tel. 25-497. 8683

Zaradi odhoda v JLA prodam dirkalno KOLO rog sprint. Kotuh Bojan, Hrastje 150, Kranj. 8684

Prodam HLADILNO SKRINJO ali zamenjam za avto v voznom stanju (doplačam). Telefon 81-622. 8685

Ugodno prodam 1000 različnih ZNACK. Miha Vergelj. Na trati 51, Lesce. 8686

Poceni prodam DNEVNO SOBO florida ekstra, z raztegljivim leščem. Ignatov, Hafnarjevo naselje 86, Škofja Loka, tel. 60-882 po 16. ur. 8687

Prodam ZIBELKO z vzmetnico, cena 1.000 din. Golnik 55. 8688

Prodam kombiniran OTROŠKI VOZIČEK. Telefon 74-945. 8689

Ugodno prodam popolnoma nov PLASČ perzianer, št. 46, znambohara. Informacije po telefonu 064-77-925 od 16. ure dalje. 8690

Prodam zimska JABOLKA na drevju. Globočnik Milan, Voglie 85, Šenčur. 8691

Prodam kvalitetna jesenska in zimska JABOLKA. Jerala, Podbreseje 111, Duplje. 8692

Prodam 8 mesecev starega ŽRE-BETA. Bohinjska Bela 5. 8693

Prodam otroško ZIBELKO, Pan, Velika Vlahoviča 10, Kranj – Planina, tel. 27-805. 8694

STEREO RADIO HSR – zamenjam za RADIO-KASETOFON. Telefon 22-336. 8695

Lepo telico za reho, staro 3 mesece prodam. Kovor 52. 8696

Prodam TELET A za reho. Letence 1, Golnik. 8697

Prodam tovarniško nov GORI-LEC na olje thyssen, do 45.000 lit. Rozman Vida, Poljšica 4, Podbar, tel. 70-164. 8698

lesnina
KRANJ JESENICE

Prodam trajnožarečo PEČ kuppersbusch, LONČEN KAMIN, POMIVALNO MIZO emo. Družka 45/f, Kranj, tel. 27-644. 8699

Prodam dve toni CEMENTA Cerkle 123. 8700

Prodam PRAŠICE, težke od 40 do 150 kg. Posavec 16, Podbar. 8701

Prodam SEDEŽNO GARNITURO. Možnost plačila s kreditom. Prevec Jana, C. talcev 6, Škofja Loka, tel. (064) 60-754. 8702

Prodam kromatično HARMONIKO, 120-basno, petvrstno, trikiuglašeno, znamke maugen freres 60-basno klavirsko HARMONIČIC Jože, Tavčarjeva 16, Kamniška Šk. Loka. 8703

Prodam kvalitetna JABOLKA, jonatan, kanada, voščenka, kosmerna, 7 in 8 din za kg. Križaj Franc Godešč 42, Škofja Loka. 8704

Poceni prodam globok OTROŠSKI VOZIČEK. Šturm. Na Kresu 11, Železniki. 8705

Prodam 5 vezanih OKEN – klenih, 80 x 220. Odpiranje: I ozko, široko krilo. Jože Zihrl, Podpultna 4, Škofja Loka. 8706

Prodam športni OTROŠKI VIZIČEK – avto-sedež, cena 800 din. Ramšak, Partizanska 43, Škofja Loka. 8707

Prodam 20 gramov ZLATA z zobe in masivne zlate GUMBE z manšete (16 gramov). Rupar, tel. 064-60-696. 8708

Ugodno prodam rabljen SES-LEC hoover. Informacije po telefonu 26-501 v soboto od 18. do 18. ure. 8709

Prodam zimska JABOLKA. Ursič, Smledniška 104, Kranj. 8710

Prodam termoakumulacijsko PEČ, 4 kW in zadnji branik in manča za NSU. Zasavska c. 4, Kranj. 8711

– Œrehek

Prodam dobro hrانjeno zasko SPALNICO iz trdega lesa. Hrabar, Vidmarjeva 2/a, Kranj. 8712

Prodam 40 kg težke PRAŠICE. Praprotna polica 4, Cerkle. 8713

Prodam osem tednov stare PRAŠIKE. Cerkljanska Dobrava 7, Cerkle. 8714

Prodam sedem tednov stare PRAŠIKE. Smartno 7, Cerkle. 8715

Prodam DRVA (klafatre). Lahovče 24, Cerkle. 8716

Prodam PRAŠIKE, težke od 20 do 30 kg in črnobelno TELEVIZIJO. Zg. Brnik 76, Cerkle. 8717

Prodam jalovo KRAVO za zako ali zamenjam za brejo. Vasca 6, Cerkle. 8718

Prodam več PUJSKOV, težkih od 20 do 40 kg. Šenturška gora 23, Cerkle. 8719

Prodam obrana zimska JABOLKA. Zalog 38, Cerkle. 8720

Prodam droben KROMPIR, Parizianska 15, Šenčur. 8721

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, stare mame in prababice

MARIJE PFAJFAR

p.d. Zlatičeve mame

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem kolektivov: Iskra Kranj – DSSS Programske tehnične službe in TÖC Kranj – Čevljarski odsek, ki so nam izrazili sožalje, ji podarili vence in cvetje in jo pospremili na zadnji poti.

Posebna zahvala dr. Bajžlu za vso skrb in lajšanje bolečin med boleznično, g. župniku in g. kaplanu za lep pogrebni obred.

Vsem še enkrat, iskrena hvala!

Žaluoči: sinovi in hčere z družinami ter drugo sorodstvo!

Kranj, Trstenik, Praše, Pula, 11. oktobra 1980

JOŽE KOBAL-BRUNO

Upravnik Doma za ostarele Albina Drolca

**EKSPRES OPTIKA
KRANJ**
Tavčarjeva 1
(nasproti Delikatese)

Vam nudi hitro in kvalitetno izdelavo vseh vrst očal z navadnimi in s specjalnimi lečami. Izdelujemo na recept in brez njega.

SE PRIPOROČAMO!

Prodam električni ŠTEDILNIK gorenje. Partizanska 46, Šenčur 8763
Prodam 8 NOSILCEV za monta strope in 4 kub. m KAMENJA za betoniranje. Milje 1/b, Šenčur 8761
Ugodno prodam monta OPEKO (za dva stropa) italijansko. Bratun Lado, Bobovek – nasproti opekarne Zelo poceni prodam leseno HIŠICO (3,5 x 3,5 m) primerno za vikend in PSA škotskega ovčarja, brez rogovnika, starega 4 leta. Golnik 25 8765

Prodam en mesec starega TELETA – BIKCA, za zakol ali rejo. Zaglog 28 pri Cerkljah. 8764
Ugodno prodam pol leta staro SEDEZNO GARNITURO »Metka«. Komar, Bohinjska Bistrica, Vodniki 8765
Prodam 500 kosov OPEKE porolit. Žemva, Smokuč 24, Žirovica 8766

Prodam POHIŠTVO za v dnevno SOBO in 4 tovarniško nova VRTA, hrastov furnir. Košenina, Preka 41, Medvode 8767
Ugodno prodam kombinirano PEK za centralno kurjavo TRIKA emo Celje, 35.000 k.cal, leto izdelave 1971, 7 m železne balkanske OGRAJE ter kombiniran ŠTEDILNIK (4 plin, 2 elektrika) gorenje. Frčej Zinca, Zasip, Blejska c. 9, tel. 77-609 zverter 8768

Prodam dve OKNI, 60 x 120 z roletama in 100 STREŠNIKOV vesna. Stajer Tomaž, Župančičeva 9, Kranj 8801

Prodam lesena dvižna GARAŽNA VRATA. Pot na Jošta 35, Kranj

KUPIM

Kupim manjši drobilec za kamen. Ruper Janez, Kovski vrh 4, Škofja Loka 8803
Kupim približno 140 kv. m smrekovega OPAŽA, I. vrste, približno 10 do 12 cm. Ogris Andrej, Trojarjeva 9, tel. 23-929 8694

Prodam lesena dvižna GARAŽNA VRATA. Pot na Jošta 35, Kranj

Prodam avto NSU TT 1200, športne izvedbe, registriran do julija 1981 Željko Franc, Gorenjskega odreda 18. Planina. VI. nadstropje, ali tel. 21-927 8619

Poceni prodam ŠKODO Š-100, celo ali po delih. Jugovic Janez, Sv. Duh 2, Škofja Loka, telefon 064-60-252 8620

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1973, celo ali po delih v OM – poltovorni avto, letnik 1969. Knafej Jože, Krmica 71, Zg. Gorje 8695

Prodam dobro ohranjeno ZASTAVO 750, letnik 1971. Stroj Janez, Dvorska vas 31/b, Begunje na Gorenjskem 8696

Prodam dobro ohranjeno BMW 1602, letnik 1974–75. Kalan, Zapoge 11, Vodice 8697

Prodam urejen, ohranjen in registriran MERCEDES 180 D. Predvor 2, Wagner 8698

Ugodno prodam ZASTAVO 750, letnik 1973. Bitnje 164, Zabnica 8699

Prodam AUSTINA 1300, po delih. Nadzar, Britof 233, Kranj 8700

Prodam ZASTAVO 101, za 23.000 dinarjev, letnik 1975. Malo Naklo 4/a, Naklo 8701

Prodam WARTBURGA, letnik 1970. Sr. vas 72, Šenčur 8702

Odstopim vrstni red za VW GOLFA JGL, dobava – I. kvartal 1981. Naslov v oglašnem oddelku 8703

Prodam nov 126-P, športno opremljen. Britof 152, Kranj 8704

Prodam registriranega SPAČKA, letnik 1973. Saje, Šmidova 11, Kranj – Črče 8705

Prodam SPAČKA, po delih, motor od amija 8. Ostojic, Medetova 1, Kranj 8706

Prodam zastavo 101 letnik 1974. Ogled v soboto popoldan, Eljon Cvetko, Valjavčeva 6 Kranj 8707

Prodam nov 126-P, športno opremljen. Britof 152, Kranj 8704

Prodam registriranega SPAČKA, letnik 1973. Saje, Šmidova 11, Kranj – Črče 8705

Prodam SPAČKA, po delih, motor od amija 8. Ostojic, Medetova 1, Kranj 8706

Prodam zastavo 101 letnik 1974. Ogled v soboto popoldan, Eljon Cvetko, Valjavčeva 6 Kranj 8707

Prodam nov 126-P, športno opremljen. Britof 152, Kranj 8704

Prodam registriranega SPAČKA, letnik 1973. Saje, Šmidova 11, Kranj – Črče 8705

Prodam SPAČKA, po delih, motor od amija 8. Ostojic, Medetova 1, Kranj 8706

Prodam zastavo 101 letnik 1974. Ogled v soboto popoldan, Eljon Cvetko, Valjavčeva 6 Kranj 8707

Prodam nov 126-P, športno opremljen. Britof 152, Kranj 8704

Prodam registriranega SPAČKA, letnik 1973. Saje, Šmidova 11, Kranj – Črče 8705

Prodam SPAČKA, po delih, motor od amija 8. Ostojic, Medetova 1, Kranj 8706

Prodam zastavo 101 letnik 1974. Ogled v soboto popoldan, Eljon Cvetko, Valjavčeva 6 Kranj 8707

Prodam nov 126-P, športno opremljen. Britof 152, Kranj 8704

Prodam registriranega SPAČKA, letnik 1973. Saje, Šmidova 11, Kranj – Črče 8705

Prodam SPAČKA, po delih, motor od amija 8. Ostojic, Medetova 1, Kranj 8706

Prodam zastavo 101 letnik 1974. Ogled v soboto popoldan, Eljon Cvetko, Valjavčeva 6 Kranj 8707

Prodam nov 126-P, športno opremljen. Britof 152, Kranj 8704

Prodam registriranega SPAČKA, letnik 1973. Saje, Šmidova 11, Kranj – Črče 8705

Prodam SPAČKA, po delih, motor od amija 8. Ostojic, Medetova 1, Kranj 8706

Prodam zastavo 101 letnik 1974. Ogled v soboto popoldan, Eljon Cvetko, Valjavčeva 6 Kranj 8707

Prodam nov 126-P, športno opremljen. Britof 152, Kranj 8704

Prodam registriranega SPAČKA, letnik 1973. Saje, Šmidova 11, Kranj – Črče 8705

Prodam SPAČKA, po delih, motor od amija 8. Ostojic, Medetova 1, Kranj 8706

Prodam zastavo 101 letnik 1974. Ogled v soboto popoldan, Eljon Cvetko, Valjavčeva 6 Kranj 8707

Prodam nov 126-P, športno opremljen. Britof 152, Kranj 8704

Prodam registriranega SPAČKA, letnik 1973. Saje, Šmidova 11, Kranj – Črče 8705

Prodam SPAČKA, po delih, motor od amija 8. Ostojic, Medetova 1, Kranj 8706

Prodam zastavo 101 letnik 1974. Ogled v soboto popoldan, Eljon Cvetko, Valjavčeva 6 Kranj 8707

Prodam nov 126-P, športno opremljen. Britof 152, Kranj 8704

Prodam registriranega SPAČKA, letnik 1973. Saje, Šmidova 11, Kranj – Črče 8705

Prodam SPAČKA, po delih, motor od amija 8. Ostojic, Medetova 1, Kranj 8706

Prodam zastavo 101 letnik 1974. Ogled v soboto popoldan, Eljon Cvetko, Valjavčeva 6 Kranj 8707

Prodam nov 126-P, športno opremljen. Britof 152, Kranj 8704

Prodam registriranega SPAČKA, letnik 1973. Saje, Šmidova 11, Kranj – Črče 8705

Prodam SPAČKA, po delih, motor od amija 8. Ostojic, Medetova 1, Kranj 8706

Prodam zastavo 101 letnik 1974. Ogled v soboto popoldan, Eljon Cvetko, Valjavčeva 6 Kranj 8707

Prodam nov 126-P, športno opremljen. Britof 152, Kranj 8704

Prodam registriranega SPAČKA, letnik 1973. Saje, Šmidova 11, Kranj – Črče 8705

Prodam SPAČKA, po delih, motor od amija 8. Ostojic, Medetova 1, Kranj 8706

Prodam zastavo 101 letnik 1974. Ogled v soboto popoldan, Eljon Cvetko, Valjavčeva 6 Kranj 8707

Prodam nov 126-P, športno opremljen. Britof 152, Kranj 8704

Prodam registriranega SPAČKA, letnik 1973. Saje, Šmidova 11, Kranj – Črče 8705

Prodam SPAČKA, po delih, motor od amija 8. Ostojic, Medetova 1, Kranj 8706

Prodam zastavo 101 letnik 1974. Ogled v soboto popoldan, Eljon Cvetko, Valjavčeva 6 Kranj 8707

Prodam nov 126-P, športno opremljen. Britof 152, Kranj 8704

Prodam registriranega SPAČKA, letnik 1973. Saje, Šmidova 11, Kranj – Črče 8705

Prodam SPAČKA, po delih, motor od amija 8. Ostojic, Medetova 1, Kranj 8706

Prodam zastavo 101 letnik 1974. Ogled v soboto popoldan, Eljon Cvetko, Valjavčeva 6 Kranj 8707

Prodam nov 126-P, športno opremljen. Britof 152, Kranj 8704

Prodam registriranega SPAČKA, letnik 1973. Saje, Šmidova 11, Kranj – Črče 8705

Prodam SPAČKA, po delih, motor od amija 8. Ostojic, Medetova 1, Kranj 8706

Prodam zastavo 101 letnik 1974. Ogled v soboto popoldan, Eljon Cvetko, Valjavčeva 6 Kranj 8707

Prodam nov 126-P, športno opremljen. Britof 152, Kranj 8704

Prodam registriranega SPAČKA, letnik 1973. Saje, Šmidova 11, Kranj – Črče 8705

Prodam SPAČKA, po delih, motor od amija 8. Ostojic, Medetova 1, Kranj 8706

Prodam zastavo 101 letnik 1974. Ogled v soboto popoldan, Eljon Cvetko, Valjavčeva 6 Kranj 8707

Prodam nov 126-P, športno opremljen. Britof 152, Kranj 8704

Prodam registriranega SPAČKA, letnik 1973. Saje, Šmidova 11, Kranj – Črče 8705

Prodam SPAČKA, po delih, motor od amija 8. Ostojic, Medetova 1, Kranj 8706

Prodam zastavo 101 letnik 1974. Ogled v soboto popoldan, Eljon Cvetko, Valjavčeva 6 Kranj 8707

Prodam nov 126-P, športno opremljen. Britof 152, Kranj 8704

Prodam registriranega SPAČKA, letnik 1973. Saje, Šmidova 11, Kranj – Črče 8705

Prodam SPAČKA, po delih, motor od amija 8. Ostojic, Medetova 1, Kranj 8706

Prodam zastavo 101 letnik 1974. Ogled v soboto popoldan, Eljon Cvetko, Valjavčeva 6 Kranj 8707

Prodam nov 126-P, športno opremljen. Britof 152, Kranj 8704

Prodam registriranega SPAČKA, letnik 1973. Saje, Šmidova 11, Kranj – Črče 8705

Prodam SPAČKA, po delih, motor od amija 8. Ostojic, Medetova 1, Kranj 8706

Prodam zastavo 101 letnik 1974. Ogled v soboto popoldan, Eljon Cvetko, Valjavčeva 6 Kranj 8707

Prodam nov 126-P, športno opremljen. Britof 152, Kranj 8704

Prodam registriranega SPAČKA, letnik 1973. Saje, Šmidova 11, Kranj – Črče 8705

Prodam SPAČKA, po delih, motor od amija 8. Ostojic, Medetova 1, Kranj 8706

Prodam zastavo 101 letnik 1974. Ogled v soboto popoldan, Eljon Cvetko, Valjavč

Zemlja vedno dragocenega

Zidati, če je dovoljeno . . .

KRANJ — Najnovejše družbeno resolucije in dogovori posegajo intenzivne kot nekdaj na področje urejanja in varovanja prostora ter načrtnejšega poseganja vanj. Družbeni odnos do te problematike je ostrejši in ustvarjalnejši. Ne gre le za ostrejše ukrepanje zoper nedovljene ali popularno imenovane »črne gradnje«, ampak za celovito področje urbanizacije in zazidave. Trditev velja tudi za kranjsko občino in prav tako za Gorenjsko. Enotneje kot doslej želimo urejevati to področje in predvsem učinkovitejše ukrepati, česar je bilo v preteklosti pre-malo.

Ko Kranjčani analizirajo probleme pri urbanizaciji in zazidavi prostora in skušajo spodretati korenine nenačrtenu in nedovoljenemu poseganju po zavarovanih in kmetijskih površinah, ugotavljajo številne vzroke. Pojavljala se je omahljivost pri ukrepanju, akcija pa večkrat ni bila dovolj usklajena. Glavni vzroki za probleme na tem področju in bohotenje črnograditeljstva pa so skokovito naraščanje želja po gradnji, pomanjkanje urbanistične in zazidalne dokumentacije ter seveda prepričanje površine, namenjene stanovanjski zidavi.

V kranjski občini so se pred leti odločili semeleje lotiti urejanja tega področja. Oblikovali so ustreerne programe, z njimi in njihovim uresničevanjem seznamili skupčino in družbenopolitične organizacije, izdelovali in dopolnjevali urbanistično dokumentacijo ter namenjali posebno pozornost reševanju problematike nedovoljenih gradenj. Predvsem pa ne gre le zanje, ampak za celovito področje urbanizma in gradenja. Za skupno akcijo in delo so se že lani in posebno letos odločili komite za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve, gradbena inšpekcijska, sodnik za prekrške, milica, pooblaščena strokovna organizacija Domplam, njim pa morajo še bolj stati ob strani krajne skupnosti. Pri skupni gorenjski upravi inšpekcijskih služb je oblikovan urbanistični inšpek-torat, ki bo sodeloval z organi in organizacijami ter službami, odgovornimi za to področje. Že je dogovorjena enotna politika reševanja nedovoljenih gradenj. Če na osnovi dokumentacije in

urbanističnega programa kranjske občine iz leta 1975, ki je bil zadnji dve leti temeljito noveliran, objekt ne sodi v prostor, bo odstranjen ne glede na gradbeno fazo.

Predvsem pa ne gre le za odnos do nedovoljenih oziroma črni gradenj. Ustrezni organi in organizacije so se prav tako dogovorili za enotnejšo politiko reševanja vlog za lokacijska in gradbena dovoljenja. Postopek mora teči hitreje kot doslej, saj je bila počasnost preteklosti večkrat

vzrok za nejedvolo delovnih ljudi in občanov. Tudi manjši odmiki od že sprejeti urbanistične dokumentacije se bodo razreševali enotnejše na osnovi dogovorjenih meril med strokovno organizacijo in komitejem za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve. Le tako bo mogoče vnesti na to področje še več reda in uresničiti načelo, da imamo urbanistične dokumente zato, da jih spoštujemo in ne zaradi tega, da jih lahko kršimo!

J. Košnjek

Prihodnji teden v znamenju požarne varnosti

Človek najpogosteje izzove ogenj

LJUBLJANA — Slovenija je ena tistih jugoslovanskih republik, ki se je znala na področju požarnega varstva najbolje organizirati, gasilska organizacija pa ima že nad stoltno tradicijo. Štiri leta že deluje samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požarom, kar je pomemben prispevek k podružljabljaju te dejavnosti, hkrati pa je bila z oblikovanjem interesnih skupnosti dana tudi trdnješa in stalnejša osnova financiranja. Z uveljavljanjem sistema ljudske obrambe in družbenene samozaščite pa požarno varstvo vedno bolj prodira tudi v vse pore družbenega življenja. Prepočosten je in nas še preseneča rdeči petelin zaradi tega, ker ne storimo vsega za preventivo in odstranitev vzrokov za najrazličnejše požare. Prav tako ima Slovenija spoštovanje v ljudeh zasidrano tradicijo gasilstva. Pohvalimo se lahko s 1383 protovoljnimi gasilskimi družtvami, od katerih jih je 1206 v krajevnih skupnostih in 177 v organizacijah združenega dela, skupno pa imajo ta društva po najnovejših podatkih 82.220 članov. Prav tako imamo 9 poklicnih enot s 412 delavci. Posebne enote oblikujemo pri civilni zaščiti, za to področje pa usposablja in se organizira tudi Jugoslovanska ljudska armada. Sorazmerno bogata je tudi tehnična osnova, od gasilskih domov do razne opreme.

Zveza samoupravnih interesnih skupnosti v Sloveniji za varstvo pred požari je odločila, da bo prihodnji teden, med 20. in 26. oktobrom, teden varstva pred požari. Še

vedno je obilo razlogov za organizacijo takšnega tedna, katerega aktivnosti se morajo nadaljevati, še posebej v akciji NNNP. Zaskrbljuje podatek, da človek še vedno botruje večini požarov, ki oškodi jeho družbo za vloženo delo, sredstva in v skrajnih primerih tudi za dragocena življenja. Osveščati in izobraževati ljudi doma in na delovnem mestu je zato eno glavnih gesel tedna požarne varnosti. Statistika gasilcev, sekretariata za notranje zadeve in zavarovalnice pove, da je običajno v Sloveniji letno od 800 do 1200 požarov, ki veljajo družbo povprečno 10 starih milijard letno. To je neposredna škoda. Upoštevajoč še posredno pa je znesek neprimerno višji. Podatki za letošnjih devet mesecov pa kažejo, da bo letos to povprečje presezeno. 1217-krat je letos v devetih mesecih že zagorelo v Sloveniji, kar je za skoraj 15 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. Škoda pa znaša okrog 25 starih milijard, kar je za 229,4 odstotke več kot v enakem lanskem obdobju. Večini letošnjih požarov je botrivala napaka, neznanje ali malomarnost človeka, njegova premajhna skrb za preventivo. Tudi nekateri gorenjski požari so vrnjeni med večje požare v republiki (aprili v Cerkljah, avgustovski v Stražišču, pa septembriški v Srednji vasi pri Senčurju, Gorenji vasi in v tovarni Alpina v Žireh). V večini omenjenih resila ni šlo za človekovo krivdo, vendar je družba le utrpela škodo.

Preventivno delo in boj z ognjem terja opremo. Družba se razvija in naša opremljenost kljub modernizaciji zaostaja. Več vzrokov je za to: uvoz je okrnjen zaradi pomanjkanja deviz, povrhu vsega je ta oprema še draga, doma se le počasi odločamo za proizvodnjo, večkrat pa do nje tudi ne pridemo zaradi zanemarjanja pomena požarne varnosti. Vendar to ne bo smelo več dolgo trajati. Požarna varnost in naša zavest o njeni pomembnosti morata včrti z razvojem, bogatitev opreme za boj z ognjem in za zaščito neposredno izpostavljenih ljudi pa bo moral temeljiti na naših ocenah požarne ogroženosti. Z njimi marsikje že pretirano kasnipo.

J. Košnjek

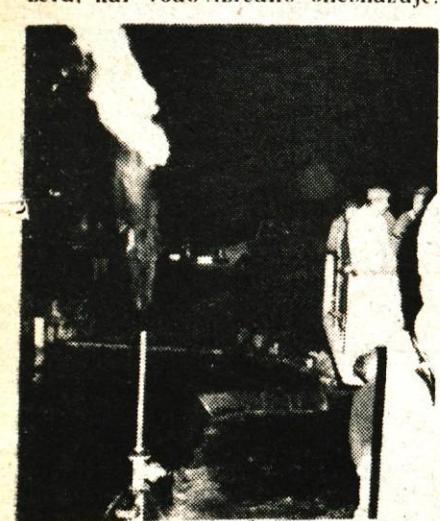
Strokovnjaki so domala dve desetletji raziskovali Blejsko jezero in dolga leta so se pojavit predlogi za najbolj učinkovite posege. Končno so se le domenili, da najprej poskušajo z »nategom«, ki so jo uporabljali že v drugih alpskih jezerih po svetu, ob seveda spremljajočih posegih in ukrepih. Po ceveh tako odteka umazana voda, ki jo bodo nadomestili čistejši viri in izviri.

Strokovnjaki so vedeli, da je v jezeru tudi plin, a vendarle niso predvidevali, da je plina izredno veliko. To je prvi spoznal zidarji mojster Franc Pelko, ki je polnil cevi. Ko je voda že nekaj časa odtekala po Jezerici, se je nenadoma zataknilo. Po pregledu cevi so delavci Pelka ugotovili, da je s cevmi vse v redu, torej je moral vodo zadrževati nekaj drugega. Plin!

Ko so na Mlinem minuli ponедeljek zvečer prižgali vžigalico nad cevjo, je zagorel tri metre visok plamen, ki mu natančno še ne vedo imena, predvidevajo pa, da je zvezlov dvokis. Za vse strokovnjake je bila ponedeljekova »demonstracija« prvorstno presenečenje, saj tolkinje koljine resnično nihče ni pričakoval. Že so se pojavila tudi bolj ali manj resna razmišljanka, da bi lahko plin, če ga je res veliko, koristno uporabili, saj je visok plamen nakanaval raznovrstne možnosti.

Torej je veliko bolje, da je Blejsko jezero pravočasno in temeljito prenenetilo celo vse strokovnjake. Upati je le, da bo neprijetnih presenečenj pri nadaljnji sanaciji Blejskega jezera čimmanj...

D. Sedej

Bled — Minuli ponedeljek so pričeli plin, ki prihaja po cevih z dna Blejskega jezera ... — Foto: F. Perdan

KDO JE VIDEL NESREČO?

Postaja prometne milice Kranj naproša očividce prometne nesreče, ki se je pripetila v sredo, 15. oktobra, ob 16.45 na magistralski cesti v Bistrici pri Naklem in v kateri sta dve osebi umrli, da se javijo na Postaji prometne milice Kranj ali na najbližji postaji milice in pomagajo pojasniti vzroke te hude nesreče.

Eksplozija v čistilnici

Kranj — V sredo, 15. oktobra, okoli 21. ure je nastala eksplozija v kemični čistilnici na Cesti Staneta Žagarja, last Brede Zorec. Komisija, ki si je ogledala kraj, je ugotovila, da je prišlo najprej do požara: vžgali so se oljni hlapi v čistilnem stroju, nato pa je eksplodiralo. V nesreči je dobila opeklime po glavi in rokah Vesna Fejzić (roj. 1956), ki je zapolsena v čistilnici. Škode je po prvih ocenah za okoli 100.000 din, saj je močno poškodovan stroj za čiščenje, popokala pa so tudi vsa stekla v oknih.

na mraz
bomo
pozabili

*

NESREČE

TRČENJE V OVINKU

Škofja Loka — Na Poljanski cesti se je v torek, 14. oktobra, nekaj po 8. uri zjutraj pripetila prometna nezgoda. Voznik tovornega avtomobila Slavko Lazić (roj. 1951) iz Ljubljane je vozil po regionalni cesti iz smeri Gorenja vas. V ozkem in nepreglednem ovinku mu je iz nasprotni smeri pripeljal pravilno po svoji desni voznik osebnega avtomobila Franc Lavrin (roj. 1928) iz Zg. Pirnič, tako da sta avtomobila trčila. V nesreči je bila lažje ranjena sotopnica Angela Lavrin iz Zg. Pirnič. Škode na avtomobilih pa je za 20.000 din.

AVTO S CESTE

Martulek — V torek, 14. oktobra, nekaj po 14. uri se je na magistralski cesti med Jesenicami in Kranjsko goro pripetila prometna nezgoda voznici osebnega avtomobila Metki Rasinger (roj. 1959) iz Podkoren. V ostrem levem ovinku je avtomobil začelo zanašati, zapeljala je s ceste, kjer se je avtomobil prevrnil. Voznik je vrglo iz avtomobila in so jo ranjeno prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Škode na avtomobilu je za 35.000 din.

TRČIL V OGRAJO

Kamna gorica — V sredo, 15. oktobra, ob 13.20 se je na regionalni cesti Kropa — Radovljica pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik osebnega avtomobila Daniel Agrež (roj. 1953) iz Jesenic je peljal proti Kamni gorici, pred naseljem pa ga je zaneslo v levo v ograjo na mostu. Voznik je bil v nesreči lažje ranjen, škode na avtomobilu pa je za 10.000 din.

Zastrupitev s hrano

V nedeljo, 12. oktobra, so prvi oboleli delavci Planike iskal zdravniško pomoč zaradi zastrupitve, do sreda tedna pa vsega skupaj obolelo 175 delavcev — Povzročitelj je bakterija »šigel«, dokončne preiskave pa bodo zaključene naslednji teden.

Kranj — V laboratoriju Zavoda za socialno medicino in higieno Kranj so že ugotovili, da je povzročitelj množične zastrupitve s hrano. Komisija, ki se je pripetila 10. oktobra v Planiki, »šigel«. Prav tako se izvajajo vsi ukrepi, ki so jih skupaj z Zavodom predpisali še sanitarna inšpekcija in pak zdravstvena služba.

V petek, 10. oktobra, sta bila za malico v Planiki pripravljena dva obroka. Zboleli pa so delavci, ki so se odločili za hladen obrok, ki so ga sestavljali panirana riba, cvetasta solata in čaj. Prve slabosti so se začele kazati v nedeljo, ko je zdravniško pomoč iskalo največ obolelih in še v ponedeljek, v naslednjih dneh pa je število delavcev, ki so potrebovali zdravniško pomoč, že začelo upadati. Do sreda je zbolelo 175 delavcev, od tega je bilo bolniščno zdravljenje odrejeno le za enega. Ostali pa so v bolniškem staležu oziroma, če je bilo obolenje lažje, že delajo.

Povzročitelj »šigela« je bakterija, ki povzroča črevesno naletno obolenje, izloča pa se z blatenjem. Bolnik je za okolico močno kutek, zato še bolj kot za druga podobna obolenja velja stroga higiena in sanitarna čistota, razkuževati je potrebno stranične, vodovodne pipe, pogosto menjavati brisače, čistiti kljukice v vratih in podobno. Roke je treba prati po vsaki uporabi straničnih pred pripravljanjem hrane. Pri nepravilnem ravnanju oziroma malomarnem odnosu do higiene preteče šalec bolezni lahko preneše obolenje tudi na vse družinske člane. Ker bakteriološke preiskave v laboratoriju Zavoda za socialno medicino in higieno še niso zaključene, ni mogoče reči, kot je povedala vodica epidemiološkega oddelka dr. Alma Vadnjalova, kje je nastal vzrok tako množične zastrupitve s hrano. Rezultati preiskav bodo znani v nekaj dneh.

I. M.

NOV PROGRAM MONTAŽNIH HIŠ na GORENJSKEM SEJMU od 17.—24.10.'80

JELOVICA

lesna industrija 64220 Škofja Loka Kidričeva 58, tel. (064) 61-361